

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta tělesné výchovy a sportu

Policejní sport v letech 1921 - 1939

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Marcela Machutová

Zpracoval:

Roman Hradil

Září 2007

ABSTRAKT

Název práce: Policejní sport v letech 1921 - 1939

Cíl práce: Objasnit důvody vzniku policejního sportu, jeho počátky, vývoj, podmínky, druhy soutěží a vytvořit přehled nejhodnotnějších výsledků z významných domácích i zahraničních soutěží.

Metoda: Při tvorbě diplomové práce jsem důraz položil na heuristickou část svého výzkumu, tj. na vytvoření dostatečně široké pramenné základny (v kvantitativním i kvalitativním smyslu). Získaná data jsem roztřídil dle příslušnosti k jednotlivým tématům, zpracoval dle jejich důležitosti a výpovědní hodnoty na základě vnější a vnitřní kritiky.

Výsledky: Práce se zabývá vznikem a vývojem policejního sportu v Československé republice v letech 1921- 1939. Výsledky této práce mohou být využity odbornými pracovišti Policie České republiky, Ministerstva vnitra ČR, odbornou a laickou veřejností.

Klíčová slova: Athletický fotbalový klub Stráže bezpečnosti Praha, Četnictvo, Sbor uniformované stráže bezpečnosti, Václav Bečvář, Josef Urban, Jaroslav Skobla, Josef Klapuch, JUDr. Richard Bienert, JUDr. Karel Tomek

ABSTRACT

Title: Police sport in years 1921-1939

Aim of the thesis: To specify the reasons of police sport formation, its beginning, development, conditions, kinds of competitions and to make a summary of the most valuable results in significant domestic and international competitions.

Method: During formation of thesis I insisted on heuristic part of my research work, quasi on creation of sufficiently extensive source platform (in quantitative and qualitative sence). I classified acquired data according to their classification to the particular themes and subsequently compiled according to their pertinence to particular themes, elaborated according to their importance and statements value on the basis of outer and inner critique.

Results: Thesis deals with police sport formation and development in Cezch Republic in yaers 1921 – 1939. Results of this thesis can be used by expert departments of Czech National Police, Ministry of Interior, special and laical public.

Key words: Athletic Football Club of Security gard Prague, Gendarmery, Police Uniformed Security Gard, Václav Bečvář, Josef Urban, Jaroslav Skobla, Josef Klapuch, JUDr. Richard Bienert, JUDr. Karel Tomek

Děkuji PhDr. Marcele Machutové, ředitelce Muzea Policie ČR, za odborné vedení, cenné a praktické rady, za pomoc při obstarávání těžko dostupných materiálů a následné umožnění studia těchto materiálů v prostorách Muzea Policie ČR, a to i mimo návštěvní dobu. Děkuji za trpělivost, obětavost a schopnost vysvětlit nemalá úskalí při psaní diplomové práce.

Za pomoc a cenné rady při zpracování diplomové práce rovněž děkuji PhDr. Jiřímu Waagemu, vedoucímu Oddělení badatelských služeb a využívání archiválií Národního archivu v Praze a doc. JUDr. Pavlu Mackovi, Csc., řediteli Ústavu policejně bezpečnostních studií Policejní akademie České republiky.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a použil jsem pouze literaturu uvedenou v seznamu bibliografických citací.

Roman Hradil

OBSAH

1. ÚVOD.....	11
2. CÍL A ÚKOLY PRÁCE.....	12
2.1. Cíl práce.....	12
2.2. Úkoly práce.....	12
3. METODIKA VÝZKUMU.....	12
3.1. Etapy zpracování, výběr a analýza archivních pramenů.....	12
3.2. Výsledky studia archivních pramenů a dostupné literatury.....	15
4. BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY V LETECH 1918 – 1939.....	17
4.1. Vznik Československé republiky, vznik a organizační členění Ministerstva vnitra.....	17
4.2. Všeobecné řízení bezpečnostních složek.....	19
4.2.1. Policie.....	19
4.2.2. Sbory stráže bezpečnosti.....	23
4.2.3. Systém vzdělávání u Sboru uniformované stráže bezpečnosti.....	24
4.2.4. Systém vzdělávání u Sboru neuniformované stráže bezpečnosti.....	25
4.2.5. Četnictvo.....	26
4.2.6. Četnické školy a systémy vzdělávání.....	27
5. TĚLESNÁ CVIČENÍ U BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK.....	30
5.1. Význam tělesných cvičení u Četnictva.....	30
5.2. Význam tělesných cvičení u Sboru uniformované stráže bezpečnosti v Praze, činnost sportovního odboru stráže bezpečnosti v Praze.....	32
5.3. Vznik Athletického fotbalového klubu Stráže bezpečnosti Praha.....	36

5.4. Vzpírání a zápas, sporty pěstované členy	
A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha.....	39

6. TĚLOVÝCHOVNÉ A SPORTOVNÍ UDÁLOSTI SPOJENÉ S ČINNOSTÍ A.F.K. STRÁŽE BEZPEČNOSTI PRAHA A ČETNICTVA V OBDOBÍ LET 1922 – 1939.....	44
--	-----------

6.1. ROK 1922.....	44
6.1.1. Lehkoatletický odbor.....	44
6.1.2. Těžkoatletický odbor.....	44
6.2. ROK 1923.....	46
6.2.1. Lehkoatletický odbor.....	46
6.2.2. Těžkoatletický odbor.....	47
6.2.3. Fotbalový odbor.....	48
6.3. ROK 1924.....	49
6.3.1. Lehkoatletický odbor.....	49
6.3.2. Těžkoatletický odbor.....	50
6.3.3. Fotbalový odbor.....	51
6.4. ROK 1925.....	52
6.4.1. Lehkoatletický odbor.....	52
6.5. ROK 1926.....	53
6.5.1. Lehkoatletický odbor.....	54
6.5.2. Těžkoatletický odbor.....	54
6.6. ROK 1927.....	56
6.6.1. Lehkoatletický odbor.....	57
6.6.2. Těžkoatletický odbor.....	57
6.6.3. Fotbalový odbor.....	58
6.7. ROK 1928.....	59
6.7.1. Lehkoatletický odbor.....	59
6.7.2. Těžkoatletický odbor.....	60
6.7.3. Fotbalový odbor.....	62
6.8. ROK 1929.....	62

6.8.1. Lehkoatletický odbor.....	63
6.8.2. Těžkoatletický odbor.....	63
6.8.3. Četnický sport.....	65
6.9. ROK 1930.....	67
6.9.1. Lehkoatletický odbor.....	67
6.9.2. Těžkoatletický odbor.....	68
6.10. ROK 1931.....	70
6.10.1. Lehkoatletický odbor.....	70
6.10.2. Těžkoatletický odbor.....	72
6.10.3. Fotbalový odbor.....	78
6.10.4. Plavecký odbor.....	78
6.10.5. Oslavy 10ti let trvání klubu.....	80
6.10.6. Přehlídka tělesné kultury v Pardubicích.....	81
6.11. ROK 1932.....	83
6.11.1. Lehkoatletický odbor.....	83
6.11.2. Těžkoatletický odbor.....	84
6.11.3. Střelecký odbor.....	87
6.12. ROK 1933.....	88
6.12.1. Těžkoatletický odbor.....	88
6.12.2. Plavecký odbor.....	90
6.13. ROK 1934.....	91
6.13.1. Těžkoatletický odbor.....	91
6.13.2. Fotbalový odbor.....	92
6.14. ROK 1935.....	92
6.14.1. Vznik odboru Jiu – jitsu.....	92
6.14.2. Četnický sport.....	93
6.15. ROK 1936.....	95
6.15.1. Těžkoatletický odbor.....	95
6.15.2. Oslavy 15ti let trvání klubu.....	96
6.15.3. Střelecké závody v Teplicích – Šanově s účastí temní stráže bezpečnosti..	98
6.16. ROK 1937.....	99
6.16.1. Četnický sport.....	99
6.17. ROK 1938.....	100

6.17.1. Střelecký odbor.....	102
6.17.2. Četnický sport	103
6.18. ROK 1939.....	106
7. VÝVOJ A ČINNOST KLUBU V DALŠÍCH LETECH.....	108
8. GALERIE OSOBNOSTÍ SPOJENÝCH S ČINNOSTÍ A.F.K. STRÁŽE BEZPEČNOSTI PRAHA.....	110
9. ZÁVĚR.....	120
10. PRAMENY A LITERATURA.....	124
11. PŘÍLOHY.....	134

1. ÚVOD

Za téma diplomové práce jsem si zvolil Policejní sport v letech 1921 - 1939. K výběru tématu diplomové práce mě přivedl zájem o uvedenou problematiku a dále skutečnost, že v období od srpna 2002 do ledna 2006 jsem se na Skupině vzdělávání, služební přípravy a sportu Policejního prezidia České republiky uvedenou oblastí profesně zabýval. Zde jsem měl na starost policejní, resortní sport. Ve vzájemné spolupráci s Odborem sportu Ministerstva vnitra České republiky bylo mým hlavním úkolem připravit, navrhnout a realizovat sportovní kalendář policejních soutěží, které svým obsahovým zaměřením měly úzce navazovat na služební tělesnou, střeleckou a taktickou přípravu. Sportovní kalendář, díky svému obsahovému zaměření, našel oporu u vedoucích funkcionářů jednotlivých útvarů Policie České republiky. Vzhledem k tomu, že sportovní kalendář se mohl opřít o podporu vedoucích funkcionářů jednotlivých útvarů Policie České republiky a jednotlivá ustanovení interních aktů řízení (zejména nařízení Ministerstva vnitra, pokynů policejního prezidenta, pokynů ředitele odboru sportu Ministerstva vnitra, atd.)¹, byla jeho realizace vcelku jednoduchá.

Cílem diplomové práce bylo zejména objasnit důvody vzniku policejního sportu v Československé republice, jeho počátky, vývoj, podmínky, druhy soutěží a vytvořit z dochovaných archivních materiálů galerii nejhodnotnějších výsledků z významných domácích i zahraničních soutěží, o kterou se zasloužili ti nejlepší policisté - sportovci.

Při svém výzkumu jsem vycházel zejména ze studia archivních materiálů Muzea Policie České republiky, Národního muzea – oddělení dějin tělesné výchovy a sportu, Národního archivu, Archivu Odboru sportu Ministerstva vnitra České republiky, Národní knihovny v Praze a další uvedené dostupné a použité literatury. Získaná data a informace se promítají zejména ve čtvrté, páté a šesté kapitole. V průběhu samotného zpracování jsem používal především zpětnou vazbu a konzultaci se všemi vyhledanými zdroji, a to zejména z důvodu maximální snahy o vyloučení případné dezinterpretace informací.

¹ Zákon číslo 361/2003 Sb.z., O služebním poměru příslušníků Policie České republiky. Nařízení Ministerstva vnitra číslo 47/2002, K realizaci tělovýchovných potřeb a zájmů příslušníků a zaměstnanců Policie České republiky. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 63/2004, K realizaci služební tělesné, střelecké a taktické přípravy příslušníků Policie České republiky

2. CÍL A ÚKOLY PRÁCE

2.1. Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce bylo provést historickou analýzu vzniku policejního sportu v Československé republice v letech 1921-1939, jeho počátků, vývoje, podmínek, druhů soutěží a vytvořit přehled nejhodnotnějších výsledků z významných domácích i zahraničních soutěží a galerii nejúspěšnějších policejních sportovců.

2.2. Úkoly práce

- * Zjištění, zda a jak je zvolené téma zpracováno v dosavadním bádání,
- * shromáždění co možná nejširšího okruhu dostupné literatury a pramenné základny,
- * studium, rozbor a hodnocení archivních pramenů a dostupné literatury,
- * spojení, zpracování a reprodukce závěrů získaných studiem dostupné literatury a pramenné základny.

3. METODIKA VÝZKUMU

3.1. Etapy zpracování, výběr a analýza archivních pramenů

Vlastnímu zpracování diplomové práce předcházelo prostudování základních otázek metodologie historické práce. Na základě pokynů vedoucí diplomové práce jsem si vytvořil databázi možných zdrojů informací (archivy, muzea, knihovny, elektronické zdroje, aj.) a zdokumentoval dosavadní stav bádání ve zvolené oblasti. Při zpracování

diplomové práce jsem hlavní důraz položil na shromáždění co možná nejširšího okruhu dostupné literatury a vytvoření dostatečné pramenné základny (v kvalitativním i kvantitativním smyslu). V této etapě jsem se nejvíce opřel o informační činnost institucí jako jsou Národní archiv, archiv Odboru sportu Ministerstva vnitra České republiky, Muzeum Policie České republiky, Národní muzeum - oddělení tělesné výchovy a sportu, Národní knihovna, knihovna Národního muzea a Městská knihovna v Praze.

1. V Národním archivu jsem se zaměřil na studium následujících fondů:

- Československá athletická amatérská unie 1920 – 1941,
- Československá asociace fotbalová, 1926 – 1938,
- Československá sportovní obec 1918 – 1928,
- Československý všesportovní výbor 1929 – 1942,
- Československý výbor olympijský 1900 – 1952,
- Český svaz fotbalový 1926 – 1948,
- Ministerstvo vnitra – Prezidium 1919 – 1940,
- Prezidium policejního ředitelství 1921 – 1930,
- Svaz organizací české policejní stráže bezpečnosti v ČSR 1919 - 1936,
- Zemský úřad.

2. V Národním muzeu – oddělení dějin tělesné výchovy a sportu jsem se zaměřil na studium následujících fondů:

- Lehká atletika 1884 – 1999,
- Fotbal 1891 – 2006,
- Plavání 1919 – 1971,
- Fridolín Hoyer,
- Josef Urban,

- Václav Bečvář,
- kniha: MENŠÍK. F. *Těžká atletika*. I. vydání. Praha: Melantrich. 1944. 104 s,
- časopis Star 1928 – 1938, r. 3 – 13, sign. C 147/1928 – 1938,
- časopis Rekord 1930 – 1939, r. 1 – 10.

3. V Národní knihovně jsem se zaměřil na dobový tisk z let 1919 – 1940:

- Nový věstník československé stráže bezpečnosti 1932 – 1934, sign. 54 B 1361,
- Rekord 1930 – 1939, r. 1 – 10, sign. 54 B 1871,
- Sport 1926 – 1929, r. 1 – 4, sign. 54 C 2094,
- Sportovní listy 1921 – 1936, r. 14 – 29, sign. 54 C 1381,
- Sportovní věstník 1919 – 1930, r. 1 – 12, sign. 54 B 1351,
- Sportsman 1919 – 1925, r. 1 - 7, sign. 54 A 1159,
- Sportovec 1924 – 1930, r. 1 – 7, sign. 54 C 2057
- Start 12.6.1921 – 13.10.1921, sign. 54 C 1771,
- Star 1926 – 1927, r. 1 - 2, sign. 54 C 2131,
- Věstník československé stráže bezpečnosti 1919 – 1932, sign. 54 B 1361,
- Věstník československého svazu těžké atletiky 1929 – 1934, sign. 54 C 3446.

4. V Muzeu Policie České republiky jsem se zaměřil na odborné časopisy zabývající se problematikou bezpečnostní služby:

- Četnická hlídka,
- Bezpečnostní služba,
- technický scénář k výstavě 80 let policejního sportu 1921 – 2001,
- zde jsem také našel materiály zapůjčené archivem Odboru sportu Ministerstva vnitra České republiky, které byly použity při výstavě „80 let policejního sportu“.

3.2. Výsledky studia archivních pramenů a dostupné literatury

Na základě studia dostupné literatury a vytvořené pramenné základny jsem data následně roztrídil podle příslušnosti k jednotlivým tématům. Roztríděná data jsem zpracoval dle jejich důležitosti a výpovědní hodnoty na základě vnější a vnitřní kritiky. V průběhu tohoto procesu jsem využíval zpětnou vazbu se všemi vyhledanými zdroji z důvodu vyloučení případné dezinterpretace. V závěrečné etapě zpracování diplomové práce, syntéze poznatků, jsem upravil text do definitivní podoby, kdy jsem se zaměřil na stylistickou a grafickou úpravu a doladění jednotlivých informačních schémat. Snažil jsem se, aby všechny kapitoly diplomové práce na sebe chronologicky navazovaly tak, aby tvořily systematický a uspořádaný celek umožňující podat informace o zkoumaném problému.

Hlavní část diplomové práce jsem rozčlenil na pět témat. V prvním, Bezpečnostní složky Československé republiky, jsem se věnoval historii bezpečnostních sborů, jejich vzniku, řízení, organizaci, působnosti a úkolům, které v Československé republice plnily. Druhé téma, Tělesná cvičení u bezpečnostních složek, vysvětluje roli, kterou tělesná cvičení všeobecně plnila u četnictva a policie, Sboru uniformované stráže bezpečnosti v Praze, kde jeho členové položili základy první sportovní policejní organizace – Athletického fotbalového klubu Stráže bezpečnosti Praha. Třetí téma, Tělovýchovné a sportovní události spojené zejména s činností A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha a četnictva v letech 1922 – 1939, je sestaveno chronologicky a s přihlédnutím k organizační struktuře sportovního klubu. Do tohoto tématu jsem vedle sportovních událostí a výsledků z domácích soutěží rovněž zařadil účast pražských policistů na významných zahraničních soutěžích, ale zmiňuji také činnost a snahy sportovního klubu v oblasti rozvíjení přátelského styku se zahraničními policejními sportovními organizacemi. Ve čtvrtém tématu zmiňuji činnost klubu v dalších letech s přihlédnutím k činnosti a legislativním podmínkám sportovních policejních klubů v současnosti. Poslední téma informuje o osobnostech, jež měly vliv na činnost sportovního klubu a policistech – sportovcích, kteří hájili barvy A.F.K. Stráže bezpečnosti a Československé republiky na významných zahraničních soutěžích a svou vzornou reprezentací přispěli k šíření povědomí o sportovní úrovni nejen

pražského Sboru stráže bezpečnosti.

V průběhu zpracování diplomové práce byl naplněn předpoklad, který mne rovněž vedl k výběru tématu diplomové práce a to, že se v daném případě jedná o období historie policejního sportu v Československé republice v letech 1921 - 1939 do současné doby nikým nezpracované. Tento byl potvrzen i omezeným okruhem, dostupností příslušných historických pramenů a literatury. K dispozici jsou pouze archivní materiály. V této souvislosti bych rád ocenil aktivitu pracovníků Muzea Policie České republiky, kteří v roce 2001 uspořádali výstavu s názvem „80 let policejního sportu v letech 1921 - 2001“.

4. BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY V LETECH 1918 – 1939

4.1. Vznik Československé republiky, vznik a organizační členění Ministerstva vnitra

V důsledku porážky v I. světové válce se Rakousko – Uhersko rozpadlo. Na jeho troskách vznikly nové státy: Rakousko, Maďarsko, království Srbů, Chorvatů a Slovenců a Československo. Kromě Čech a Moravy se součástí Československé republiky stalo Slovensko a Podkarpatská Rus. Co do národního složení bylo však čtrnáctimilionové Československo nestabilní stát. Kromě Slováků, kteří byli po většinu své historie součástí Uher, mělo víc než třímilionovou německou menšinu, téměř třičtvrtémilionovou maďarskou menšinu na jižním Slovensku, polskou menšinu na severovýchodní Moravě a Rusíny na Podkarpatské Rusi. Během svého trvání procházelo Československo komplikovaným vývojem, který byl podmíněn faktory mezinárodní velmocenské politiky, vztahy k sousedním státům, ale i politickým, hospodářským a kulturním dědictvím po bývalé monarchii. Československo, jako jeden z nástupnických států Rakousko – Uherska, typově nevybočovalo z řady nově vzniklých státních útvarů. Ve středoevropském prostoru byla jedna velmoc nahrazena několika malými a vojensky slabými státy, což se markantně projevilo v krizových obdobích, zejména za druhé světové války či krátce před ní. Existenci republiky po celou dobu provázely národnostní problémy, které nakonec značnou měrou přispěly k jejímu zániku.

„Organizační základ jednotlivých ministerstev byl položen 2. 11. 1918 přijetím zákona číslo 2 Sbírkou zákonů a nařízení. Bylo jím ustanoveno celkem 12 institucí, mezi nimi i Úřad pro správu vnitřní, pozdější Ministerstvo vnitra.“² Organizační uspořádání ministerstva vnitra bylo připravováno již v září 1918, a to pracovníky ministerstva vnitra ve Vídni a českého místodržitelství v Praze. Mezi politickými stranami byl o vedení resortu sveden boj, v němž nakonec zvítězil vůdce agrární strany Antonín

² MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny Policie a Četnictva II.: Československá republika (1918-1939)*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství POLICE HISTORY, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9. Organizace státu, s. 17

Švehla. Po celou dobu trvání republiky pak členové této strany zastávali funkce ministrů vnitra.

„Do kompetence Ministerstva vnitra náležely všeobecně všechny záležitosti, které nepatřily do působnosti jiných ministerstev. Z ozbrojených složek mu podléhalo četnictvo a policie, od poloviny 30. let pak Stráž obrany státu.“

„Záležitosti četnictva a policie byly zprvu spravovány jednotlivými odděleními podle zemského uspořádání, později centrálně pro celé území. Četnickou agendu mělo na starosti 13. oddělení, od roku 1937 pak 12. oddělení. Agendu státní policie spravovalo 2. oddělení a administrativní policii 5. oddělení. Záležitosti Stráže obrany státu náležely 14. oddělení.“

„Organizační členění Ministerstva vnitra bylo schváleno 14. ledna 1919. Skládalo se z prezidia a 18 oddělení, z nichž 16 bylo seskupeno ve 4 odbory. Působnosti jednotlivých součástí byly tyto:

- * Prezidium mělo na starosti úřední činnost ministra, záležitosti personální, původně i některé záležitosti bezpečnostní služby, zejména informační zprávy z tuzemska i ciziny;*
- * odbor I. se 4 odděleními se zabýval záležitostmi ústavními a zákonodárnými (s výjimkou věcí jazykových), organizací politické správy, záležitostmi Národního shromáždění, věcmi mezinárodních smluv, redakcí Sbírký zákonů a nařízený a Věstníku Ministerstva vnitra a záležitostmi archivu a knihovny;*
- * odbor II. s 5 odděleními obstarával záležitosti organizace bezpečnostních úřadů a administrativní policie, problematiku volební, vystěhovaleckou a přistěhovaleckou, sčítání lidu, věci matriční a konzulární;*
- * odbor III. se 4 odděleními řídil věci vojenské, branného zákona, domobrany, mobilizace a četnictva;*
- * odbor IV. se 3 odděleními řídil věci jazykové, samosprávní a finanční (zejména rozpočtové).“*

„Z nezařazených oddělení bylo zajímavé 17. oddělení, obstarávající záležitosti státní policie a výdělečných spolků, které bylo od 11. dubna 1919 rozděleno na 2 oddělení.“

„Během doby byly prováděny potřebné změny vnitřní struktury Ministerstva vnitra. V roce 1920 mělo 6 odborů a 19 oddělení. V roce 1924 mělo Ministerstvo vnitra prezidium, 6 odborů a archiv.“³

4.2. Všeobecné řízení bezpečnostních složek

Ozbrojené složky československého státu měly v jeho rámci zvláštní postavení. Představovaly sílu schopnou represe, potlačení odporu, ať byl jakýkoli. Pro fungování státu byly velmi důležité, i když v principu nemohly působit jako samostatná síla. V systému ochrany bezpečnosti státu a jeho občanů náležela úloha o vnitřní bezpečnost policii a četnictvu. Četnictvo vykonávalo tuto úlohu zejména v terénu, ve městech pak policie, která byla buď státní nebo komunální (městská, komunální). V podstatě tak byl zachován rakouský systém, kdy četnictvo podporované komunální policií plnilo úkoly na venkově a státní policie ve statutárních městech. Vytváření nového bezpečnostního aparátu probíhalo postupně, a to na základě zákonných opatření Národního shromáždění formou vládních nařízení. Interními předpisy ministerstva vnitra byla stanovována a upravována činnost a vnitřní organizace bezpečnostních složek.

4.2.1 Policie

Řídící policejní orgány

Vzhledem k tomu, že výkon policie byl svěřen především obcím, byla síť státních policejních úřadů za bývalé monarchie dosti řídká.

„Ze systému bývalých státních policejních úřadů převzal národní výbor jistý počet úřadoven s 1881 zaměstnanci. Státní policie byla dislokována takto:

- * *Policejní ředitelství Praha a Brno;*
- * *policejní komisařství Plzeň a Moravská Ostrava;*
- * *pohraniční policejní komisařství Podmokly (dnes součást Děčína), Cheb*

³ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny Policie a Četnictva II.: Československá republika (1918-1939)*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství POLICE HISTORY, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9. Organizace státu, s. 17

a Bohumín.⁴

Uniformovanou policií disponovalo pouze policejní ředitelství v Praze. Bezpečnostní služba v ostatních místech byla vykonávána členy obecních policejních sborů. Do čela policejních úřadů byli dosazováni úředníci s právnickým vzděláním – policejní ředitelé nebo správci policejních komisařství, kterým byl podřízen potřebný úřednický, kancelářský a zřízenecký personál, Sbory neuniformované stráže bezpečnosti a v Praze Sbor uniformované stráže bezpečnosti. Státní policejní úřady byly postaveny na roveň okresním úřadům. Policejní ředitelství byla podřízena zemskému prezidentovi a policejní komisařství příslušnému okresnímu hejtmanovi. Všechny tyto úřady podléhaly v nejvyšší instanci ministerstvu vnitra.

„Státní policejní úřady vykonávaly zpravidla tyto agendy: péče o zachování veřejné bezpečnosti, pořádku a pokoje, záležitosti spolkové, tiskové a shromažďovací, evidence obyvatelstva, péče o bezpečnost osob a majetku, služba dopravní, zbrojní záležitosti, dohled nad divadly, povolování veřejných produkcí, dohled nad hostinci a veřejnými místnostmi, mravnostní a čelední záležitosti.“

„Na Slovensku byla rovněž přijata tamní policejní soustava. V rámci bývalého uherského systému na území Slovenska prakticky neexistovala státní policie. Výjimku činil od roku 1903 existující státní policejní pohraniční úřad v Bratislavě se dvěma expoziturami. V roce 1918 zde bylo 75 státních policistů, kteří se na rozkaz budapeštského Ministerstva vnitra přesunuli dne 31. 12. 1918 do Maďarska. Jinak ve všech městech s municipálním⁵ právem a s regulovaným magistrátem (celkem 40 měst) existovala městská policie.“⁶

Na Slovensku byla složitá policejní situace řešena postupně. Bylo zřízeno zvláštní policejní oddělení, které vedl bývalý pražský policejní ředitel. K. Kříkava. V průběhu roku 1919 byli další Češi ustanoveni do čela policejních *kapitanátů*⁷ v Bratislavě a Košicích. I na další funkce byli rovněž dosazováni policisté české národnosti.

⁴ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny Policie a Četnictva II.: Československá republika (1918-1939)*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství POLICE HISTORY, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9. Policie, s. 21

⁵ municipální – město se zvláštním zřízením, vyňaté ze správního obvodu

⁶ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny Policie a Četnictva II.: Československá republika (1918-1939)*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství POLICE HISTORY, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9. Policie, s. 21

⁷ kapitanát – úřad náčelníka územního celku

Podobná byla situace i na Podkarpatské Rusi po jejím začlenění do Československa. I zde fungoval uherský systém, tj. municipální policie v jednotlivých městech.

Policejní ředitelství v Praze

„Největším státním policejním úřadem bylo policejní ředitelství v Praze. Personál pražského policejního ředitelství během doby značně narůstal. V roce 1928 tu bylo 2 270 mužů uniformované stráže bezpečnosti (proti 1 450 v roce 1918). Stav příslušníků neuniformované stráže v bezpečnostním oddělení byl zvýšen ze 40 na 113 mužů. Pro celé území Československé republiky vydávalo bezpečnostní oddělení Ústřední policejní věstník, od roku 1937 nazývaný Československý policejní věstník a pro obvod země České Policejní oznamovatel.“⁸

Policejní expozitury byly na čtyřech pražských nádražích a k policejnímu ředitelství v Praze patřilo pohraniční komisařství v Podmoklech s policejní expoziturou v Děčíně. Reorganizace byla provedena ve dvacátých letech v souvislosti s rozšiřováním úřední agendy a vzniku nových oddělení.

Ke konci dvacátých let se tak policejní ředitelství v Praze, v jehož čele byl policejní prezident, členilo na prezidium, jemu přiřazená oddělení, samostatná odborná oddělení, zvláštní ústředny s celostátní působností, Sbory uniformované a neuniformované stráže bezpečnosti. Policejní prezidium provádělo inspekci policejních úřadů, vedlo osobní záležitosti všech kategorií zaměstnanců policejního ředitelství, dohlíželo na chod služby u ostatních oddělení, obstarávalo písemný styk s úřady, zastupitelstvími jiných států, přijímalo intervence, deputace, řídilo administrativu při demonstracích, táborech lidu, veřejných schůzích politického rázu atd. Vytvářelo situační zprávy pro zemský úřad a ministerstvo vnitra. Úředník prezidia byl velitelem parlamentní stráže. Při prezidiu působila disciplinární komise a komise kvalifikační pro členy pro členy sborů uniformované a neuniformované stráže bezpečnosti.

⁸ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny Policie a Četnictva II.: Československá republika (1918-1939)*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství POLICE HISTORY, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9. Policie, s. 22, 23

Policejní úřady v ostatních městech

„Sít státních policejních úřadů byla po roce 1918 postupně rozšiřována. Zřizování státních policejních úřadů podle potřeby umožňoval zákon číslo 165 z roku 1920 Sbírky zákonů a nařízení, o zřizování nových státních policejních úřadů, který zmocňoval vládu do pěti let ode dne účinnosti zákona zřizovat se souhlasem obce státní policejní úřady tam, kde to bylo třeba. Zákon ukládal státním policejním úřadům pečovat o klid, veřejnou bezpečnost, bezpečnost osob a majetku, udržovat veřejný řád a vést v patrnosti obyvatelstvo i cizince.“

„Na základě zákona číslo 165 z roku 1920 a zákona číslo 306 z roku 1924 Sbírky zákonů a nařízení byly zřízeny další státní policejní úřady. V českých zemích se jednalo jednak o důležitější centra (Plzeň, Kladno, Ostrava) a dále o místa s národnostně smíšeným a z hlediska státu nespolehlivým obyvatelstvem (Liberec, Cheb, Karlovy Vary, Jihlava, Znojmo). Na Slovensku, kde byla síť státních policejních úřadů naprosto nedostačující, jich byla zřízena celá řada (Prešov, Komárno, Rimavská Sobota, Rožňava, Lúčenec, Parkáň). Podobně, i když přirozeně ne v takovém měřítku, tomu bylo na Podkarpatské Rusi (Užhorod, Mukačevo, Berehovo, Chust). V červenci 1922 byl vydán zákon číslo 230 Sbírky zákonů a nařízení, o sborech Stráže bezpečnosti, k němuž bylo v říjnu téhož roku vydáno prováděcí vládní nařízení číslo 295 Sbírky zákonů a nařízení. Obě normy vycházely z původních rakouských předpisů. V roce 1928 existovalo již 29 státních policejních úřadů, z toho 9 policejních ředitelství. Počet zaměstnanců vzrostl na 7.000 osob. V roce 1927 byl pro Sbory stráže bezpečnosti vydán nový provizorní služební řád. Další významnou změnou bylo vydání zákona číslo 208 z roku 1931 Sbírky zákonů a nařízení, který doplňoval již vydaný zákon číslo 165. Usnesením vlády z března 1935 byl zvýšen systemizovaný počet míst státní policejní služby o 5.784 a v roce 1937 činil 14.246 osob. V letech 1936 až 1938 bylo zřízeno 49 nových státních policejních úřadů a 2 policejní ředitelství (Liberec a České Budějovice).“⁹

Do čela státních policejních úřadů byli jmenováni vládní úředníci (v Praze policejní prezident, u ostatních úřadů policejní ředitelé nebo policejní správci). Byli služebně podřízeni ministru vnitra a příslušnému zemskému prezidentovi, správci

⁹ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny Policie a Četnictva II.: Československá republika (1918-1939)*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství POLICE HISTORY, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9. Policie, s. 26, 27

rovněž příslušnému okresnímu hejtmanovi. Policejní prezident byl jmenován prezidentem republiky, ostatní přednosta ustanovoval do funkce ministr vnitra. Zemský prezident mohl pověřovat vedením úřadu dočasně.

4.2.2 Sборы stráže bezpečnosti

Výkonnou složkou každého státního policejního úřadu byl Sbor stráže bezpečnosti, jenž byl tvořen Sborem neuniformované stráže bezpečnosti a Sborem uniformované stráže bezpečnosti. Sbor neuniformované stráže bezpečnosti vykonával zpravodajskou, vyšetřovací, dohlížecí, pátrací a administrativní činnost, při jejímž výkonu se členové Sboru prokazovali služební legitimací nebo služebním odznakem. Sbor uniformované stráže bezpečnosti, organizovaný na základě velitelské podřízenosti, vykonával službu hlídkovou, eskortní a střežení vězňů, obchůzky a další úkoly stanovené služebními předpisy.

Členové Sboru se dělili na úředníky a gážisty mimo hodnostní třídy. Pro úředníky platily obecné předpisy o státních úřednících, pro gážisty pak předpisy o státních zřízenících a podúřednících.

Po vzniku československého státu byly (oproti četnictvu, které bylo vojensky organizované, mělo zkušený důstojnický sbor, ucelenou soustavu předpisů) Sборы stráže bezpečnosti v odlišné situaci. Potřebné zkušenosti a personální obsazení mělo pouze policejní ředitelství v Praze.

Školení obou Sborů stráže bezpečnosti bylo nejprve prováděno společně, až počátkem dvacátých let byly zřízeny kurzy pro uniformovanou a neuniformovanou stráž odděleně. Teprve na základě rozhodnutí Ministerstva vnitra bylo v roce 1927 stanoveno provádět školení a výcvik nově přijatých gážistů mimo hodnostní třídy v Čechách u policejního ředitelství v Praze. Vedení se snažilo o jednotnou, průběžnou přípravu, ale řada problémů neustále přetrvávala. Nebylo dost učebních programů, pomůcek a zařízení. Ani složení učitelského sboru neodpovídalo potřebám. Vedle svých běžných služebních povinností zde vyučovali úředníci Sboru.

4.2.3. Systém vzdělávání u Sboru uniformované stráže bezpečnosti

Cvičná škola

Noví strážníci nastoupili na půl roku do nástupní školy, kde se probíraly předměty jako trestní právo, trestní řád, další zákony vztahující se ke službě, místní policejní předpisy, pátrací služba, úřední řeč slovem i písmem, kriminalistika, místní a osobní znalost, teoretické i praktické zacházení se zbraní, výkon služby, první pomoc a předměty všeobecného vzdělání v rozsahu obecné školy. Významná pozornost byla věnována tělesné přípravě, cvičení ve střelbě, použití obušku a šavle. Dalších šest měsíců probíhal výcvik na oddělení kromě jiného i formou opakovacích kurzů. Na konci čekala strážníky zkouška před komisí, a pak bylo rozhodnuto o definitivním přijetí.

Přípravný kurz k vykonání zkoušky podúřednické musel být absolvován pro povýšení na nadstrážníka. Následovala zkouška písemná i ústní, a to z kriminalistiky, práva, služebních předpisů, zákonů a řádů.

Hodnostní škola

Po složení přijímacích zkoušek a odsloužení nejméně tří let a na základě potřeb Sboru bylo možné absolvovat šestiměsíční hodnostní školu pro vzdělávání strážmistrů a kontrolujících inspektorů. Měli být připraveni pro službu velitelů strážnic a hlídek, službu kontrolní, manipulační a kancelářskou. Po ukončení školy probíhala písemná a ústní zkouška před komisí.

Pokračovací výcvik

Velitel oddělení zajišťoval v týdenních školách, kde se měl zdokonalit výkon služby, přehled práce s novými zákony, nařízeními a jinými předpisy. Všichni gážísté mimo služební třídu se těchto školení zúčastňovali povinně. Velitel sboru mohl kdykoliv zřídit zvláštní kurzy a nařídít jejich povinnou návštěvu.

4.2.4. Systém vzdělávání u Sboru neuniformované stráže bezpečnosti

Kurz pro výcvik zatímních policejních agentů

Zatímním policejním agentem byl nově příchozí gážista mimo hodnostní třídu. Aby byl definitivně přijat, musel absolvovat zkušební dobu a složit zkoušku způsobilosti. Ve zkušební době proběhl tříměsíční kurz, kde se vyučovalo právo, trestní řád, ústavní a správní právo, kriminalistika, organizační řád a místní policejní předpisy. Poté byl gážista podroben ústní a písemné zkoušce.

Kurz pro podúředníky

Na výsledku zkoušky po absolvování kurzu pro podúředníky závisel další postup. Kurz trval čtyři měsíce, přednášky probíhaly třikrát týdně po dvou hodinách. Přednášeny byly předměty o organizaci a kompetenci policejních, obecních a zemských úřadů, zákony a služební předpisy, ale i předpisy živnostenského řádu a obchodního zákona, místní policejní předpisy, znalost obvodu a stručný zeměpis a kriminalistika. Uchazeči na úřednická místa museli mít praxi na všech důležitých odděleních úřadu, a to v podatelně, spisovně, pasovém, dopravním a hlavně bezpečnostním oddělení. Učili se jednání se stranami, postup při udáních, šetřeních, pátráních i chování při místním ohledání. Vždy u toho však byl úředník v činné službě. Aspiranti se vzdělávali rovněž teoreticky ve škole pro gážisty a poté byli podrobeni zkoušce.

V roce 1935 začala na policejním ředitelství pracovat komise, kterou vedl velitel uniformované stráže bezpečnosti a jež jednala o mnoha opatřeních ke zlepšení výkonu služby. Zkvalitnění odborné přípravy bylo na jednom z prvních míst. Pro zlepšení podmínek pro provázanost výkonu služby a přípravy na ni navrhla komise zřídit funkci přednosta veškeré policejní služby na ministerstvu vnitra a jemu přiděleného generálního velitele. Ten měl zřizovat školy, kurzy, schvalovat osnovy, školní řády a provádět dozor nad rozsahem a kvalitou přípravy.

4.2.5. Četnictvo

Vzhledem k tomu, že samostatný československý stát při svém vzniku v říjnu 1918 recipoval stávající právní řád (zákon číslo 11 z roku 1918 Sbírky zákonů a nařízení – tzv. recepční norma) a v souvislosti s tím i stávající právní systém, přešla do jeho služeb rakouská organizace policejních úřadů, komunální policie i četnictva. Zároveň byla stanovena poměrně náročná kritéria pro doplnění jednotlivých ozbrojených složek, přičemž důraz byl kladen na politický profil, fyzické a osobní předpoklady. Z hlediska místní působnosti udržovalo veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost na celém území četnictvo. Jak již bylo uvedeno, výjimku představovala statutární města, v nichž fungovaly státní policejní úřady.

Jako první se do služeb nového československého státu postavilo četnictvo v Čechách, další četnické složky se pak připojovaly postupně. V pohraničních územích, kde se vytvořilo několik německých státních útvarů a tamní četnictvo se většinou dávalo do jejich služeb, byla tvořena dokonce i vlastní zemská četnická velitelství, nezávislá na Praze.

Komplikovaná situace byla na Slovensku, kde převážná část četnictva byla maďarské národnosti. Proto zde bylo i v pozdějších obdobích většinou četnictvo stavěno z Čech a Moravy.

Četnictvo bylo vojensky organizovaným strážním sborem, podléhajícím vojenským trestním zákonům a soudům. Ve výkonu bezpečnostní služby bylo podřízeno politickým úřadům, po stránce výcviku, vyučování, kázně, kontroly služby, ve věcech správních a hospodářských pak četnickým důstojníkům. V poslední instanci v obou směrech podléhalo ministerstvu vnitra, pod které bylo zařazeno ke dni 27.11.1918.

Organizace četnictva

„Organizační struktura československého četnictva vycházela z rakouského systému, který byl doplněn některými dalšími prvky. Definitivní podoby nabyla po vydání zákona o četnictvu v roce 1920. V čele četnictva stál generální velitel četnictva s řídicími orgány na Ministerstvu vnitra. Struktura četnictva byla přizpůsobena civilní teritoriální organizaci. Nejvyšší byla zemská velitelství. V rámci země působila oddělení a jim podřízená okresní velitelství, kterým podléhaly jednotlivé stanice. Vedle této

*rámcové struktury existovaly některé další speciální složky. K provádění vojenské a hospodářsko-administrativní správy četnictva bylo zřízeno 13. oddělení Ministerstva vnitra, které spolu s 5. oddělením spravujícím záležitosti bezpečnostních úřadů tvořilo III. prezidiální odbor. Na počátku roku 1937 došlo k reorganizaci Ministerstva vnitra a záležitosti četnictva od té doby spravovalo 12. oddělení, začleněné do V. odboru ministerstva.*¹⁰

Poslání a úkoly četnictva

Zákon o četnictvu z roku 1920 vycházel z osvědčeného rakouského vzoru. Četnictvo jím bylo charakterizováno jako „vojensky organizovaný sbor strážný, jenž určen jest k tomu, aby podle stávajících zákonných předpisů a podle nařízení příslušných úřadů státních udržoval v celém území Československé republiky veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost.“¹¹

Úkoly četnictva byly vymezeny Služební instrukcí pro četnictvo, podle které hlavním posláním četnictva bylo, „aby podle platných zákonných předpisů a podle nařízení příslušných úřadů státních udržovalo v celém území Československé republiky veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost.“¹²

Poslední zákonnou úpravou pro četnictvo byl zákon doplňující a měnící zákony o četnictvu a Sborech stráže bezpečnosti číslo 28 z roku 1928 Sbírky zákonů a nařízení.¹³

4.2.6. Četnické školy a systémy vzdělávání

Oblast vzdělávání četnictva se vyznačovala poměrně dobře strukturovaným a propracovaným systémem četnických škol a vzdělávání četnictva.

„Teoretický výcvik příslušníků četnictva byl zajišťován v četnických školách, zvláštních odborných kurzech a na četnických stanicích. Četnické školy byly zřizovány u doplňovacích oddělení zemských četnických velitelství. Náležely k nim:

¹⁰ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny Policie a Četnictva II.: Československá republika (1918-1939)*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství POLICE HISTORY, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9. Četnictvo, s. 52, 53

¹¹ Zákon číslo 299/1920 Sbírky zákonů a nařízení, § 1

¹² Služební instrukce pro četnictvo, § 1 odst. 1

¹³ Zákon z 31. 1. 1928. Služební instrukce pro četnictvo a změny k prováděcím předpisům k zákonu o četnictvu vydány výnosem ministra vnitra č. 37.156-13 z 15. 6. 1928

a - Škola pro výcvik četníků na zkoušku;

b - škola pro výcvik velitelů stanic;

c - škola pro výcvik výkonných důstojníků.¹⁴

Četnické školy řídil velitel doplňovacího oddělení. Učitelský sbor byl tvořen důstojníky, případně civilními dobrovolníky a musel vynikat odbornými, všeobecnými a pedagogickými vědomostmi a zkušenostmi. Zvláštní pozornost byla věnována i mravní stránce pedagogického sboru.

Školní rok trval deset měsíců a začal dnem 1. září. Vyučovaly se předměty všeobecného vzdělávání a předměty odborné. Součástí výuky byly rovněž zkoušky, přijímací, informativní, klasifikační a závěrečné.

Oblast vojenského výcviku byla prováděna výhradně prakticky, vždy pod vedením důstojníků. Praktický výcvik v obchůzkové a pátrací službě byl prováděn pod vedením zkušených učitelů a pokud to poměry dovozovaly, v obvodech nejbližších četnických stanic.

Škola pro výcvik četníků na zkoušku

Škola trvala 8 měsíců a byl do ní zařazen četník po přijetí k četnictvu. Jejím hlavním smyslem bylo připravit nově přijatého četníka pro další systematický výcvik a výkon služby. V rámci všeobecného vzdělávání byly vyučovány tyto předměty: jazyk služební, jazyk menšinový, počty a měřičství, dějepis, zeměpis, přírodopis a zdravotní. Z odborných předmětů byly vyučovány právo ústavní a správní, zákon o četnictvu, četnické služební instrukce, trestní zákon, trestní řád, vojenský trestní zákon a vojenský trestní řád, pátrací služba, daktyloskopie, služební řád branné moci republiky Československé a nauka o zbraních a střelbě. Z důvodu nedostatku vycvičených bezpečnostních orgánů povoloval výnos ministerstva vnitra z roku 1919 použít v případě nutné potřeby četníky na zkoušku. Tito nesměli být používáni nikdy jednotlivě a samostatně.

¹⁴ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny Policie a Četnictva II.: Československá republika (1918-1939)*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství POLICE HISTORY, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9. Četnictvo, s. 70

Škola pro výcvik velitelů stanic

Škola měla četníkům rozšířit a prohloubit všeobecné a odborné vzdělání tak, aby byli plně způsobilí zastávat výkon funkce velitele četnické stanice. Kritériem byla jednak hranice doby služby u četnictva, která neměla být nikdy kratší než 4 roky a úspěšné složení přijímací zkoušky. Obsah výuky byl zaměřen na získávání znalostí potřebných k řízení četnické stanice, včetně výuky a výcviku podřízených četníků. Škola trvala 10 měsíců.

Škola pro výcvik výkonných důstojníků

Škola byla určena kvalifikovaným vrchním strážmistřům, kteří usilovali o hodnost četnického výkonného důstojníka. Vzdělání odpovídalo důstojnické hodnosti a funkci okresního četnického velitele, kterou výkonní důstojníci zpravidla zastávali. Délka studia činila 6 měsíců a datum zahájení stanovovalo ministerstvo vnitra. Povolání do této školy mohli být pouze vrchní strážmistři s nejméně 15 letou služební praxí. K žádosti o studium na této škole se přikládalo vyjádření nadřízeného, kde bylo mimo jiné uvedeno, má-li žadatel úplnou morální schopnost k dosažení důstojnické hodnosti. Obsah výuky tvořily předměty všeobecného vzdělání a předměty odborné.

Pokračovací výcvik a odborné kurzy

Na absolvování škol u doplňovacího oddělení navazoval pokračovací výcvik, jehož cílem bylo zajistit trvalé prohlubování již získaných odborných vědomostí a znalost nově vydaných předpisů. Rozvrh výcviku vydávala zemská četnická velitelství a byl řízen velitelem stanice přímo na stanici. Kontrolu nad pokračovacím výcvikem vykonávali okresní četničí velitelé při kontrolních obchůzkách, soustředěních, přehlídkách.

K výcviku příslušníků četnictva ve zvláštních odvětvích bezpečnostní služby sloužily odborné kurzy. Ke každému kurzu byly vydávány zvláštní předpisy, které obsahovaly účel, osnovy, trvání kurzu.

5. TĚLESNÁ CVIČENÍ U BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Tělesná cvičení měla pro československé četnictvo a státní policii tentýž význam jako pro vojsko, byť jejich úkoly byly rozdílného rázu. Úkolem bezpečnostních orgánů bylo udržovat veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost. Úkolem vojska bylo chránit hranice republiky. Vojsko bylo při udržování veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti pomocníkem četnictva a policie jen v době státní nouze, kdy síly bezpečnostních orgánů nestačily. Veškerá výchova a výcvik bezpečnostních orgánů byly přizpůsobeny tomu, aby si pracovníci těchto orgánů osvojili velkou sebevládu, vědění a naučili se přemýšlet. Způsob výchovy bezpečnostního orgánu a vojáka byl velice podobný. Oba potřebovali pevné zdraví, osobní statečnost, ochotu k odpovědnosti a výkonu služby i při strádání a obětavosti.

5.1. Význam tělesných cvičení u četnictva

Problematika tělesných cvičení u četnictva byla řešena cestou četnických škol a zvláštních odborných kurzů. Četnické školy, jak již bylo uvedeno, byly zřizovány u doplňovacích oddělení zemských četnických velitelství.

Četnický odborný výcvik si mohl řádně osvojit jen tělesně naprosto zdatný četník. Zdatnost a tělesná svěžest byly udržovány všestranným tělesným cvičením. Tělesná výchova v četnických školách a kurzech byla shrnuta na základě zkušeností do tří hlavních druhů:

- * Ranní tělocvik;
- * výchovný tělocvik;
- * praktická cvičení.

Účelem ranního tělocviku bylo připravit četníka k usilovnému odbornému a taktickému policejnímu výcviku a to jak po stránce fyzické, tak i po stránce psychické. K tomu byly používány prostředky jako pochod, poklus, protná cvičení, cvičení s karabinou, šerm šavlí a bodákem, běhy, skoky, vrhy a házení, šplh, úpoly, cviky rovnováhy, cviky uklidňující, cvičení pořadová a pochodový zpěv. Mezi těmito

prostředky zaujímal přední místo fyziologický výcvik dechu, směřující především k nápravě chybného dýchání. Jednotlivá cvičení ve fyziologickém dýchání neměla trvat dlouho, aby nevedla k únavě a tím k porušení pravidelného dýchání. Aby nenastalo přetížení srdce, nemělo být cvičení prováděno až do krajnosti. Dechový tělocvik sloužil jako příprava ke cvičení s plynovými maskami a ochrannými kyslíkovými přístroji.

Výchovný tělocvik byl průpravou pro praktická cvičení a ranní tělocvik. Byl základem četnického tělocviku vůbec. Vedle všech prostředků, jež obsahoval ranní tělocvik, zde byly zařazovány cviky na náradí. Ty měly přispět ke zvýšení obratnosti, síly, vytrvalosti, odvahy, duchapřítomnosti a pro snazší zdolání překážek při praktických cvičeních.

Praktická cvičení využívala výsledky výchovného tělocviku při takticko-policejním výcviku, např. zakročování proti demonstrantům, stavění a ničení barikád, zdolávání jiných překážek, cvičení ve střelbě z karabiny a pistole, cvičení s plynovými maskami a ochrannými kyslíkovými přístroji a cvičení ve vrhání slzotvorných a smrdutých ručních granátů.

Četnická tělesná výchova měla splňovat tato kritéria:

1. Formovat tělo;
2. působit na celkový rozvoj všech tělesných funkcí;
3. zajistit největší bohatství člověka – zdraví;
4. dosáhnout toho, aby byl každý četník schopen užívat získané síly k práci, kterou mu ukládal zákon.

Četnická tělesná výchova byla vybudována na základech sokolské tělesné výchovy. „*Zdravé a krásné lidské tělo, souladné vypěstění celého člověka povahy ucelené, neoblomné, pravdymilovné a spravedlivé, lidé silní, krásní a dobří - to byl cíl výchovy sokolské. Četník musel být otužilým, neboť obtížen výstrojí a výzbrojí, konal své obchůzky ve zvířeném prachu, v dusivém vzduchu, omámen plyny motorových vozidel. Neznal překážek, neboť pochodoval přes kopce a doliny tak, jak měl předepsán směr obchůzky. Ve dne, v noci, v dešti, jindy zase v kamenitém kraji.*”¹⁵

¹⁵ VÁŇA, R.: *Význam tělocviku pro čs. četníka*. In: *Bezpečnostní služba*, 1934, r. 4, č. 10, s. 296

5.2. Význam tělesných cvičení u Sboru uniformované stráže bezpečnosti v Praze, činnost sportovního odboru stráže bezpečnosti v Praze

Problematika tělesných cvičení u policie stejně jako u četnictva byla řešena cestou výcviku ve cvičných školách. Zde ale chyběli policejní důstojníci, kteří by absolvovali nějaký tělovýchovný kurz. Situace se zlepšila v roce 1938, kdy policejní klub odborné a literární práce vydal příručku *Vojensko-technický výcvik*, jejíž jedna část pojednávala o tělovýchově. „*Účelem tělesné výchovy u bezpečnostního sboru jest přizpůsobovati orgán k úspěšnému zdolávání vlivu, působícího na něj jednostranným výkonem služby, a udržeti ho silným a pružným. Dále, aby pro svůj služební výkon byl všestranně způsobilý a zdolal jej s nejmenší námahou a odstranil vyčerpanost, která by se dostavila. Připravovati ho k odolnosti jak tělesné, tak mravní.*“¹⁶ Nejtěžší a nejdůležitější práce ležela na velitelích cvičných škol a kurzů, kteří sestavovali výcvikový plán. Po úspěšném ukončení studia ve cvičné škole byl policista zařazen do výkonu a bylo jen na něm, jak naloží se stavem své fyzické kondice. U četnictva, v jehož neprospěch hrála dislokace četnického sboru, ležela otázka fyzické zdatnosti skutečně na jednotlivci.

Velkým propagátorem tělovýchovy v Praze byl policejní prezident *JUDr. Richard Bienert*¹⁷, který společně s velitelem pražské posádky generálem Švejdárkem dal popud k uskutečnění prvního běžeckého závodu policejních a vojenských hlídek na trati Bílá hora – Pohořelec. K tomuto závodu darovali společně putovní cenu. Postupem času se závod stal tradičním a populárním nejen v řadách vojska a stráže bezpečnosti Praha, ale i u široké veřejnosti.

Podmínkou závodu bylo, aby do cíle hlídka přiběhla kompletní. Závod sám prodělal změny jak v počtu členů hlídky, tak v délce trati. Původně byla hlídka pětičlenná a teprve od roku 1925 byla tříčlenná. Rovněž směr a délka tratě se měnily, teprve od roku 1928 se běželo vždy přesně 5,5 kilometru. Start závodu byl

¹⁶ REDAKČNÍ SKUPINA POLICEJNÍHO KLUBU. *Vojensko-technický výcvik: Cvičný řád pěší a jízdní policie, uniformované policejní stráže, cvičení s maskou, tělovýchova, pokyny pro obranný systém, šerm šavlí, nauka o zbrani a střelbě*. Ministerstvo vnitra, Praha, 1938, s. 54

¹⁷ *JUDr. Richard Bienert* (*5.9.1881, †3.2.1949) Český politik a vysoký policejní úředník, v roce 1918 byl jmenován prvním policejním ředitelem, v roce 1920 byl jmenován pražským policejním prezidentem, za okupace Československa působil od roku 1942 v protektorátní vládě na postu ministra vnitra, v období od 19. 1. do 5. 5. 1945 stál v čele protektorátní vlády, po osvobození v roce 1946 byl odsouzen Československým národním soudem ke třem letům vězení, propuštěn v květnu 1947

na karlovarské silnici před obcí Bílá Hora a cíl byl na Hradčanech u pohořeleckých kasáren. Nejdelší trať závodu byla v roce 1921, kdy měřila asi 7,5 kilometru. V roce 1925 byl stanoven počet členů hlídky na 3 muže. Trať byla jen 4 kilometry dlouhá a vedla od Hlávkovy mostu k zemskému vojenskému velitelství na Malé Straně. V roce 1926 se běželo opět z Bílé Hory na Pohořelec a zvítězila hlídka vojenské posádky v čase 17 minut 32 vteřin, který byl sice nejlepším dosaženým časem, avšak nemohl být jako rekordní uznán, protože trať měřila jen 5 km a 100 metrů. Teprve od roku 1928 byla trať pevně ustálena na délce 5,5 km. V letech 1929 až 1931 zvítězila vždy hlídka stráže bezpečnosti a získala proto v roce 1931 putovní cenu darovanou zakladateli závodu.

Jak již bylo uvedeno výše (4.2.1.), Sborem uniformované stráže bezpečnosti disponovalo na konci 20. let 20. století pouze policejní ředitelství v Praze. Mezi pilíře, jež podpíraly stavbu mladé republiky, patřily postupem doby právě Sbory stráže bezpečnosti. Z tohoto důvodu jejich čelní představitelé poskytovali k rozvoji příslušníků Sborů stráže bezpečnosti vše, co s sebou moderní doba přinášela. Kromě jiných zásad, které uniformovaný Sbor stráže bezpečnosti v Praze ke svému životu potřeboval, nebyla opomenuta ani zásada tělovýchovná, jako jeden z prostředků služební hodnoty orgánů veřejného pořádku. Tak se v roce 1920 vytvořilo volné sportovní sdružení – sportovní odbor stráže bezpečnosti, který se za podpory jak úřadů, tak samotných členů rozrůstal, až bylo uznáno dát mu přesný směr a vedení. Sportovní odbor stráže bezpečnosti měl obrovskou a významnou podporu v tehdejší policejní prezidentovi JUDr. Richardu Bienertovi. S jeho přispěním byl například v letech 1920 – 1924 k dispozici 2x týdně vždy v úterý a pátek od 14.00 hodin do 16.00 hodin cvičební sál Hoyerovy školy¹⁸, a to „těm členům stráže bezpečnosti, kteří část svého volna hodlají věnovati k zachování a utužení svého zdraví – pěstěním tělesného cvičení.“¹⁹ Cvičení se konala za vedení mistra *Fridolína Hoyera*²⁰, *Jana Baleje*²¹ a *Karla Halíka*²², pozdějšího zápasnického

¹⁸ Foto č. 15

¹⁹ *Sport pražské policie*. In. *Sportsman*, 1921. r. 2, č. 4, s. 2

²⁰ Fridolín Hoyer (*23.12.1868, †11.6.1941) Zakladatel české těžké atletiky. Na počátku 90. let 19. století pronikl jako první u nás do pravidel řecko - římského zápasu a jako první Čech, spolu s Josefem Balejem, vystupoval ve veřejných siláckých produkcích. Ve stejné době se seznámil i s boxem a vystoupil rovněž v první veřejné exhibici v Čechách, kterou úřady povolily až v roce 1910 (uskutečnila se v Plodinové burze a jeho partnerem byl Němec Waldemar Sand). V roce 1895 byl spoluzakladatelem Klubu Athletů Žižkov, kde se stal zástupcem náčelníka. Podílel se i na práci České athletické amatérské unie, která jej v roce 1902 jmenovala instruktorem pro těžkou atletiku. V roce 1908 otevřel tělocvičný ústav „První Hoyerovu

trenéra a jednatele klubu A.F.K. Stráže bezpečnosti. Fridolín Hoyer zpracoval pro mužstvo stráže bezpečnosti rovněž vlastní osnovu tělesných cvičení, do které zařadil zápas, rohování – box, vrh koulí, hod diskem, oštěpem a kladivem, cvičení s malými činkami a Jiu – Jitsu. „*Mužstvo, zvolivši sobě jeden ze sportů závodních – musí svého cvičitele býti naprosto poslušno a dle jeho ukázek a pokynů, hlediti býti vždy prvními!*“²³

Druhou květnovou neděli roku 1921²⁴ se sportovní odbor stráže bezpečnosti dočkal vlastního hřiště, jehož slavnostní otevření se uskutečnilo na Maninách v Holešovicích. Za účasti policejního prezidenta JUDr. Richarda Bienerta, předsedy svazu těžké atletiky arch. Rudolfa Schindlera za četné návštěvy obecnstva proběhly sportovní závody, v jejichž programu nechyběla lehká atletika (chůze na 1 km, vrh koulí, běh na 1 km), přetahování lanem, zápas v rohování, řecko - římský zápas, vzpírání a fotbalový zápas mezi XI. stráže bezpečnosti a SK Čechie Karlín, který vyhráli hosté v poměru 2:0. Slavnostnímu otevření vlastního hřiště sportovního odboru stráže bezpečnosti předcházelo konání I. Sportovní akademie československé stráže bezpečnosti, která se uskutečnila 28. dubna 1921 v Lucerně, opět pod protektorátem policejního prezidenta Bienerta. „*Na plakátech postava strážníka v plné uniformě s pendrekem v ruce, jak ukazovala by obecnstvu, kterou cestou má se bráti do Lucerny.*“²⁵ Akademii zahájila hudba stráže bezpečnosti pod taktovkou kapelníka Mergla přede hrou ke Smetanově Libuši. Poté ve stručném proslovu vylíčil vrchní inspektor *Richard Penk*²⁶ význam tělesné výchovy pro stráž bezpečnosti, zdůraznil přitom zásluhy policejního prezidenta Bienerta. Vlastní program zahájil mistr Hoyer, který s 20-ti členným mužstvem předvedl ukázkou rohovnické školy, poté nastoupilo 16

tělocvičnou školu“, kde vedle úpolových sportů ve svých kurzech propagoval zejména vlastní varianty dosavadních systémů cvičení s malými činkami. Ředitelem školy byl až do své smrti v roce 1941, kdy školu převzal jeho syn Jiří Hoyer.

²¹ Jan Balej (*20.5.1893, † ?) Účastník V. olympijských her v roce 1912 ve Stockholmu, kde v zápase řecko-římském v lehké váze obsadil 8. místo. V roce 1920 na VII. olympijských hrách v Antverpách skončil ve čtvrtfinále.

²² Karel Halík (*21.12.1883, † ?) Účastník IV. olympijských her v roce 1908 v Londýně, V. olympijských her v roce 1912 ve Stockholmu, kde skončil ve třetím kole a VII. olympijských her v roce 1920 v Antverpách v zápase řecko-římském v lehké váze.

²³ Foto č. 16 (Muzeum tělesné výchovy a sportu, fond Fridolín Hoyer)

²⁴ *Různé – Otevření hřiště „Sportovního odboru Stráže bezpečnosti“.* In. Sportman, 1921. r. 3, č. 19, s. 5
Sportovní zprávy, Otevření hřiště „Sportovního odboru čsl. Stráže bezpečnosti“ v Holešovicích na Maninách, 15. května 1921. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1921. r. 3, č. 3, s. 4-5

²⁵ *Sportovní zprávy.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1921. r. 3, č. 1, s. 4

Sportovní zprávy - První akademie sportovního odboru stráže bezpečnosti. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1921, r. 3, č. 2, s. 4-5

²⁶ Foto č. 4

borců, kteří předvedli ukázky školy řecko-římského zápasu. Po rohovnicích uvedl na pódium mistr Jan Balej osmičlenné vzpěračské mužstvo. První sportovní akademii v Lucerně osobně přihlíželi policejní prezident Bienert, velitel posádky Velké Prahy generál Voženílek, zemský velitel četnictva generál Lang a dále zástupci samosprávných úřadů, sokolstva a sportovních klubů.

Na podzim roku 1921 obdržel Československý svaz těžké atletiky „*pozvání říšsko-německého svazu k utkání v zápase řecko-římském v Berlíně.*“²⁷ Jelikož ve všech československých klubech, mimo pražskou bezpečnostní stráž, nebyli v tu dobu tak kvalitní borci, aby mohli čestně hájit barvy Československé republiky, vyzval svaz sportovní odbor stráže bezpečnosti, aby se jeho zástupci utkali s Němci. Dříve, než se zástupci stráže bezpečnosti vydali do Berlína, utkali se v Praze díky úsilí Karla Halíka, pozdějšího zápasnického trenéra a jednatele A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, s borci z norimberského klubu. Díky velké podpoře velitele Richarda Penka a dalších policejních úředníků, která byla charakteristická pro činnost klubu po celé jeho období, proběhlo utkání v Lucerně. Ačkoli se utkání podařilo úsilím všech členů sportovního sdružení zabezpečit, nastaly problémy se zajištěním diváků. Karla Halíka napadla originální myšlenka, jak udělat tak významnému sportovnímu utkání náležitou reklamu. K propagaci využil koňský povoz hudby stráže bezpečnosti, na jehož vozík umístil reklamní oboustrannou tabuli. Dva plakáty hlásaly utkání členů pražské stráže bezpečnosti s mužstvem Norimberka. Úspěch se dostavil a Lucerna byla plná. Konečný výsledek byl 12:8 bodům pro Norimberk.

Členové sportovního odboru stráže bezpečnosti se v roce 1921 zúčastnili mnoha sportovních podniků. Zástupci lehkootletického mužstva úspěšně startovali v chodeckém závodě Smíchov – Zbraslav, na *Masarykových hrách*²⁸, v běžeckém závodě Karlín – Brandýs nad Labem, v závodech ve Vysokém Mýtě, na Všesportovním dnu v Českých Budějovicích, v chodeckém závodě Praha – Roztoky – Praha a rovněž zvítězili a získali putovní cenu ze závodu hlídek s vojenskou výstrojí Bílá hora –

²⁷ HALÍK, K.: *Třicet roků ve sportu těžkoatletickém, paměti jednatele A.F.K. Stráže bezpečnosti.* In. Bezpečnostní služba, 1933, r. 3, č. 12, s. 366

²⁸ Masarykovy hry. Byly založeny na trvalou paměť prvního prezidenta republiky T. G. Masaryka v roce 1921, kdy se uskutečnily v Praze a zásluhou vynikající účasti cizinců se staly velikou událostí československého sportu a probudily i v zahraničí značný zájem o sport našeho obnoveného státu. Podruhé byly uspořádány v roce 1931 v Pardubicích v rámci výstavy tělesné výchovy a sportu

Pohořelec. Fotbalová XI. Sportovního odboru stráže bezpečnosti sehrála v říjnu přátelské utkání s A.F.K. Vršovice, ve kterém zvítězila 3:1. Soupeře, „který měl 4 náhradníky, překvapila XI. stráže bezpečnosti prudkým nástupem a rychlou kombinační hrou. Hráno oboustranně ostře a soudce p. Drábek nedovedl pevně udržeti hru v předepsaných kolejích.“²⁹ Zástupci těžkoatletického mužstva úspěšně reprezentovali sportovní odbor na Masarykových hrách, v meziklubových závodech „O přebor“ města Břevnova, v zápasech s K.A. Hellas Košíře a rovněž v meziměstském utkání Praha - Norimberk, díky kterému navázali první zahraniční styky a učinili důležitý krok k tomu, „by pražský sbor stráže bezpečnosti i v cizině byl uveden ve známost a jeho zdatnost i za hranicemi naší republiky byla uznána.“³⁰

5.3. Vznik Athletického fotbalového klubu Stráže bezpečnosti Praha

Snaha o vytvoření vlastního sportovního klubu byla naplněna v prosinci roku 1921, kdy zástupci sportovního odboru stráže bezpečnosti vypracovali stanovy nového klubu, jenž pojmenovali A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha. Stanovy byly schváleny policejním prezidentem Bienertem a dne 19. prosince 1921 byly zaslány cestou Policejního ředitelství v Praze pod. Č.j.: 271603/ 17834 ú.i. Zemské správě politické v Praze s tím, že „proti ustanovení se spolku jako velitel sboru stráže bezpečnosti v Praze ničeho nenamítám, protože účelem spolku bude jedině pěstování sportu všeho druhu, což má pro tělesnou výchovu stráže veliký význam. Pokud se týče výkonu služby, nepřipustím, aby spolkovou činností služba mužstva stráže bezpečnosti trpěla.“³¹ Vznik klubu posvětil vedle policejního prezidenta rovněž ústřední inspektor Sboru uniformované stráže bezpečnosti v Praze Zajíček.³² Zemskou správou politickou v Praze bylo výnosem čís. 2/A – 8589 ai 1921, č.z.sp.p. 16527Ai 21 ze dne 17. ledna 1922 „v základě zákona ze dne 15. listopadu 1867, č. 134 vzato na vědomí utvoření spolku s názvem: A.F.K. Stráže bezpečnosti se sídlem v Praze.“³³

²⁹ IX. Stráže bezpečnosti – A.F.K. Vršovice 3:1. In. Start. 6.10.1921, r. 1, č. 24, s. 181

³⁰ Zprávy sportovní. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1921, r. 3, č. 9, s. 5

³¹ Národní archiv Praha, fond Zemského úřadu, sign. 8589/1921, r. 1921, karton 475

³² Foto č. 2

³³ Národní archiv Praha, fond Zemského úřadu, sign. 8589/1921, r. 1921, karton 475

Počátkem února 1922 svolali zástupci klubu ustavující valnou hromadu, kterou řádně oznámili policejnímu ředitelství v Praze a zároveň požádali zemskou správu politickou o povolení užívat klubový odznak.³⁴ Předsedou klubu byl zvolen velitel Sboru uniformované stráže bezpečnosti v Praze vrchní inspektor Richard Penk, prvním místopředsedou policejní komisař Klíma, druhým místopředsedou policejní komisař Špaček, mezinárodním sekretářem okresní inspektor Purcner, jednatelem inspektor Soukup, pokladníkem okresní inspektor Novotný, náčelníkem Jan Balej, zapisovatelem Jan Šlehofer a správcem hřiště Vavřík. Jako náhradníci byli určeni Metelka, Bárta, Loučka a Kohout. Na této ustavující valné hromadě byla vyřešena rovněž otázka klubového lékaře a klubového maséra. Klubovým lékařem byl jmenován MUDr. Karel Hladík, který funkci přijal a odmítl jakýkoli honorář. Masérem klubu byl ustanoven Josef Urban, který borcům A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha prokázal mnohokrát platné služby.

První řádná valná hromada A.F.K. Stráže bezpečnosti v Praze se uskutečnila „23. února 1922 v sále u „Komenského“ na Královských Vinohradech za účasti 54 členů klubu.“³⁵ Schůzi zahájil předseda klubu vrchní inspektor Richard Penk o hodinu později, jelikož dle stanov klubu nebyla přítomna polovina členů. V této době klub čítal již 220 členů. Jednatelem byl přečten zápis ustavující valné hromady, který byl po krátké debatě schválen a poté bylo přistoupeno k nejdůležitějšímu bodu jednání, a to k volbě čestných členů klubu. Předseda klubu přednesl návrh ústředního výboru, aby byl čestným předsedou a zakládajícím členem klubu jmenován policejní prezident JUDr. Richard Bienert. Návrh byl jednomyslně schválen. Poté místopředseda klubu komisař Klíma přítomným členům objasnil význam zvolení policejního prezidenta čestným předsedou, a to na základě jeho úsilí o rozvoj tělovýchovy u stráže bezpečnosti v Praze. Zároveň členům oznámil usnesení ústředního výboru, týkající se rozhodnutí věnovat policejnímu prezidentovi diplom, který vypracoval akademický malíř profesor Schloser. Ve volných návrzích byl vznesen požadavek na redukci členských příspěvků. Po dlouhé debatě byl schválen měsíční příspěvek ve výši 2,- Kč a zápisné ve výši 5,- Kč.

³⁴ Foto č. 3

³⁵ *Zprávy sportovní*. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1922, r. 3, č. 12, s. 5-6

Účelem nově založeného klubu bylo pěstovat všechna odvětví sportu, pracovat na zdárném rozvoji klubu a udržovat styky s jinými sportovními a společenskými kluby. Členem klubu se mohl stát každý zaměstnanec policejního ředitelství v Praze. Osoby civilní, starší 17 let, se mohly stát členy klubu na návrh ústředního výboru a se svolením policejního ředitelství. Jejich přihláška musela být doporučena dvěma členy klubu a výborem toho odboru, jehož sport chtěl uchazeč v klubu provozovat. Civilní uchazeč se musel rovněž podrobit zdravotní prohlídce klubového lékaře. Právoplatným členem se stal poté, co jeho přijetí odhlasovaly alespoň 2/3 členů ústředního výboru. Ústřední výbor byl tvořen předsedou, 2 místopředsedy, sekretářem, jednatelem, pokladníkem, zapisovatelem, správcem domu, správcem hřiště, náčelníkem, 2 revizory účtů a 6 náhradníky. Ústřední výbor řídil veškeré vnitřní i vnější klubové záležitosti, vyjma technických, jež byly přenechány jednotlivým odborovým výborům a dále všechny záležitosti týkající se finanční povahy. Členové, kteří pěstovali stejné sportovní odvětví, mohli se svolením ústředního výboru (jestliže jejich počet byl alespoň 20) vytvořit odbor, který byl samosprávný a řídil se vlastním řádem jednacím. V čele každého odboru byl výbor sestávající z předsedy, místopředsedy, 8 členů a 4 náhradníků, sekretáře, jednatele, pokladníka, náčelníka nebo kapitána, zapisovatele a případně dalších činovníků. Výbory jednotlivých odborů řídily samostatně technickou stránku příslušného sportovního odvětví a v jejich gesci bylo:

- pořádat zápasy, závody a jiná sportovní cvičení,
- sestavovat mužstva k těmto závodům a vysílat je na sportovní závody jiných klubů,
- zkoumat předpoklady nově se hlásících členů, zvláště po stránce sportovní,
- pečovat o sportovní potřeby,
- sestavovat pravidelné týdenní zprávy o činnosti odboru pro ústřední výbor,
- sestavovat výroční zprávy pro valnou hromadu klubu,
- svolávat podle potřeby členskou schůzi odboru.

Členové, kteří pěstovali stejné sportovní odvětví, ale jejich počet nepřevyšoval 20, podléhali přímo ústřednímu výboru.

Členská základna A.F.K. Stráže bezpečnosti se rozdělovala na členy:

- čestné, kterými se stali ti, kteří byli za své zásluhy o sport nebo o klub na návrh ústředního výboru valnou hromadou zvoleni a volbu přijali,
- zakládající, kterými se stali ti, kteří klubu věnovali částku alespoň 250,- Kč,
- přispívající, kteří byli výborem přijati a platili valnou hromadou stanovený příspěvek,
- činné, kteří se zavázali zúčastňovat klubové sportovní činnosti a platili valnou hromadou stanovený příspěvek.

Pokud chtěli být členové A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha současně členy jiného sportovního klubu, či sdružení, platilo pro ně přísné pravidlo. Činnými členy druhého sportovního klubu mohli být pouze se svolením ústředního výboru, a to jen tehdy, pokud tento klub pěstoval sport v A.F.K. Stráže bezpečnosti neprovozovaný.

5.4. Vzpírání a zápas, sporty pěstované členy A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha

Před nástupem moderních sportů, které dnes slouží lidem k potěše, osvěžení, vzrušení a některým přímým protagonistům zajišťují cestou nesmírných finančních odměn bezstarostný život, splývala v minulosti představa sportovce nejčastěji s představou zápasníka nebo vzpěrače. Vzpomeňme jen na doby slávy řecko – římských zápasníků, k nimž vzhlíželi kluci s úctou, která je dnes věnována fotbalovým, hokejovým veličinám a rekordmanům v jiných sportovních odvětvích. Chtěl – li se někdo kdysi pochlubit tělesnou zdatností, vybral si buď vzpírání břemen nebo zápas.

Těžká atletika se začala vyvíjet v Čechách a na Moravě koncem devadesátých let 19. století a pevné kořeny zapustila asi o deset let později. Stejně jako ostatní sporty se k nám těžká atletika, tedy sport silácký, jak byla tehdy označována, dostala z ciziny, zejména z Francie, Německa a Anglie. Těžká atletika si záhy získala oblibu. Ke cvičení bylo na začátku používáno primitivní náradí, činky byly kulovité z kamene nebo ze železa s pevnými neotáčecími osami. V době, kdy ještě nebyly kotoučové činky, zvyšovala se váha činek přivazováním závaží. Cvičení byla libovolná a každý vynikal svým vlastním způsobem. Objevovali se siláci, kteří udivovali svými výkony, jimž se

ale nedostávalo úředního ověření. Ze siláctví se stal závodní vzpěračský sport, který v některých zemích dosáhl značné obliby. Před I. světovou válkou se proslavila Vídeň, která byla nazývána „městem silných mužů“.

V Čechách nejstarší těžkoatletické kluby vznikly v posledním desetiletí 19. století. První byl A.C. Praha v roce 1891, druhý byl A.C. Türk v Brně v roce 1894, třetí v roce 1895 byl K.A. Žižkov, u jehož zrodu stáli tři přátelé – Fridolín Hoyer, Jan Balej a Antonín Bína³⁶. K.A. Žižkov uspořádal ve dnech 26. - 28. září 1897 na Královských Vinohradech, v Schumannově cirkuse, první mezinárodní silácké závody o mistrovství střední Evropy. V rámci příprav museli pořadatelé vyřešit velmi důležitý úkol, a to obstarat pro domácí účastníky platná pravidla řecko - římského zápasu. Dosud u nás platil za jediný sokolský styl tzv. „na celé tělo“, což znamenalo něco na způsob volného stylu. Pravidla získal člen klubu Austria Vídeň Hanuš Oskar, který docházel do tělocvičny K.A. Žižkov. Pravidla byla přeložena z němčiny do češtiny a pánové Bína s Hoyerem je dne 4. září 1897 předložili ke schválení České atletické amatérské unii, která pravidla s drobnými připomínkami schválila. Do cirkusu Schumann, jenž svůj stan postavil za dnešním Národním muzeem, přišlo zoufale málo lidí. A tak byť na programu bylo dvanáct sportovních disciplín z lehké a těžké atletiky a jako zvláštní číslo řecko – římský zápas a vzpírání, byla finanční ztráta pro pořadatele obrovská. Vzhledem k tomu, že klub nemohl všechny výdaje uhradit, přiklonil se k vyřešení situace způsobem, který nám není neznámý ani dnes: prostě klub rozpustili. První těžkoatletický klub v Praze tak zanikl. V roce 1908, kdy si Fridolín Hoyer otevřel v Praze na Václavském náměstí vlastní školu pro tělovýchovu a sport, vzpomínal: *„Naše začátky v těžké atletice nebyly právě záviděníhodné. Veřejnost neuznávala našich snah a tu jsme se usnesli přes různé potíže finanční zříditi klub, který měl veřejnost přesvědčit o důležitosti těžké atletiky pro rozvoj tělesné krásy a zdatnosti. Neměli jsme tenkrát moderního nářadí, našimi pomůckami k tělesnému výcviku byly obyčejné kameny, které nám sloužily za činky. Námi založený Klub atletů Žižkov pořádal v roce 1897 velké mezinárodní závody, chtěje ukázat naší veřejnosti zdatnost oproti cizině.“*

³⁶ Antonín Bína (*1865, † ?) Jeden ze zakladatelů těžké atletiky vstoupil na začátku své sportovní kariéry k Sokolstvu, kde vynikal zejména v lehké atletice, zvláště ve skoku do dálky, kde dosáhl v 19 letech výkonu 595 cm, ve skoku vysokém 175 cm a ve skoku o tyči 345cm. V roce 1892 jej do řad těžkých atletů zlákal F. Hoyer a J. Balej. Společně poté založili klub A.K. Žižkov, ve kterém Bína přijal funkci jednatele. Své svěřence připravoval na olympijské hry od Athén až po Paříž.

*Avšak závody byly hrobem našemu klubu!*³⁷ Fridolín Hoyer a Antonín Bína proto na podzim roku 1897 založili nový klub Žižka Praha, který pak působil až do roku 1948, kdy dobrovolně přešel do Sokola Vinohrady. Založení klubu Žižka Praha následovaly kluby Hellas Brno, Ctibor Prostějov, Žižka Plzeň a v roce 1900 vznikl K.A. Nusle. Po I. světové válce došlo ke vzniku Československého svazu těžké atletiky, který se v roce 1939 přeměnil na Český svaz těžké atletiky, jenž se stal ústředím vzpěračského a zápasnického sportu. Kluby sdružené ve svazu byly rozděleny na 4 župy: pražskou, západočeskou, moravskoslezskou a horáckou. A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha patřil do župy pražské, kde jeho velkými konkurenty byly kluby jako K.A. Žižka 1897, S.K.E.P. Praha, K.A. Nusle, K.A. Bína Vysočany, Č.A.K. Královské Vinohrady a další. Závodníci byli rozděleni do jednotlivých váhových kategorií:

vzpírání

- váha pérová do 60 kg
- váha lehká do 67,5 kg
- váha střední do 75 kg
- váha polotěžká do 82,5 kg
- váha těžká nad 82,5 kg

zápas řecko – římský

- váha bantamová do 56 kg
- váha pérová do 61 kg
- váha lehká do 66 kg
- váha velterová do 72 kg
- váha střední do 79 kg
- váha polotěžká do 87 kg
- váha těžká nad 87 kg

Na programu olympijských her se vzpírání objevilo již v roce 1896 v Athénách. Zde se ovšem vzpíralo ještě bez rozdělení váhových kategorií, a to v disciplínách jednoruční a soupažný nadhoz. Ve stejném roce proběhlo v Amsterdamu rovněž první mistrovství Evropy, kde zvítězil Hans Beck, po němž byly později nazvány regulační činky, tzv. Hansbekovky. Mezinárodně bylo vzpírání organizováno teprve po I. světové válce v roce 1920, kdy byla v Paříži založena Mezinárodní vzpěračská federace.

³⁷ DITRYCH, B. *S pozdravem Síle zdar Gustav Frištenský*. Praha: Euromedia Group k.s. - Knižní klub, 2003, 416 s. ISBN: 80-242-1109-2. Siláci a atleti, s. 23

Vzpírání bylo zmodernizováno, byla schválena mezinárodní pravidla a stanoveny cviky, a to trh a nadhoz jednoruč, tah, trh a nadhoz soupažně. Světové rekordy byly registrovány v těchto 5 disciplínách. Těžcí atleti patřili v období mezi světovými válkami ziskem medailí a umístěním na olympijských hrách, mistrovství světa a mistrovství starého kontinentu mezi nejlepší československé sportovce. Brzy po první světové válce navázali těžcí atleti mezinárodní styky. V roce 1919 se v Paříži uskutečnily tzv. Spojenecké hry, na kterých v zápase řecko – římském v lehké váze Josef Beránek a ve váze velterové Karel Halík získali prvenství, druhé místo obsadil Josef Dostál. V roce 1923 se ve Vídni stal Jaroslav Skobla mistrem světa ve vzpírání ve váze polotěžké a Bohumil Durdis získal bronz ve váze střední. Na VIII. olympijských hrách v Paříži v roce 1924 získal medaili, a to z bronzového kovu, pouze vzpěrač lehké váhy Bohumil Durdis. Italské Miláno bylo v roce 1925 pořadatelem prvního mistrovství Evropy v zápase řecko – římském, kterého se naši reprezentanti z finančních důvodů nezúčastnili. Ale v následujícím roce odcestovalo do Rigy již kompletní československé mužstvo. V těžké váze dobyt druhé ceny Josef Urban a ve váze polotěžké skončil na třetím místě Alexandr Szabo. V roce 1927 se mistrovství starého kontinentu uskutečnilo v Budapešti a byť konkurence byla mimořádně vysoká, československé mužstvo zaznamenalo pronikavý úspěch. Alexandr Szabo se v polotěžké váze stal mistrem Evropy, ve váze střední obsadil třetí místo František Haala a druhou bronzovou medaili získal ve váze těžké Josef Urban. IX. olympijské hry, které se uskutečnily v roce 1928 v Amsterdamu, přinesly našim barvám dva výrazné úspěchy. V zápase řecko – římském obsadil druhou příčku v pérové váze Jindřich Maudr a Jaroslav Skobla se ve vzpírání v těžké váze umístil na bronzovém stupínku. V roce 1929 jsme na mistrovství Evropy v zápase řecko – římském, jež se uskutečnilo v Dortmundu, získali tři bronzové medaile, a to zásluhou Antonína Niče, Evžena Fleischmanna a Josefa Urbana. Na mistrovství Evropy ve vzpírání, které se uskutečnilo rovněž v roce 1929 ve Vídni, se na druhém místě v polotěžké váze umístil Václav Pšenička, st. a Jaroslav Skobla obsadil ve váze těžké třetí místo. V roce 1930 zůstali naši těžcí atleti na obou mistrovstvích bez medaile. Pořadatelem mistrovství Evropy v zápase řecko – římském se v roce 1930 stala Praha. V domácím prostředí získal medailové umístění, a to bronzové, pouze zápasník lehké váhy Jindřich Maudr. Vzpěračské mistrovství starého kontinentu se v roce 1930 uskutečnilo v Luxemburku.

Zde získali naši reprezentanti dvě čtvrtá místa, a to Jaroslav Skobla a Václav Pšenička. Obrovského úspěchu dosáhli naši těžcí atleti na X. olympijských hrách v roce 1932 v Los Angeles. Ve vzpírání se v nejtežší váhové kategorii stal olympijským vítězem Jaroslav Skobla, hned za ním se na druhém místě umístil Václav Pšenička. V zápase řecko – římském se na druhém místě umístil Josef Urban a čtvrtou příčku obsadil Jindřich Maudr. V roce 1933 se v Essenu uskutečnilo mistrovství Evropy ve vzpírání. Mistrovský titul získal v nejtežší váhové kategorii Václav Bečvář a opět tak proslavil jméno československé těžké atletiky. V tuto dobu jsme měli skvělé trio těžké váhy Skobla, Pšenička a Bečvář, jež nám záviděl celý svět. Z důvodu nedostatku finančních prostředků v roce 1933 nebylo mistrovství Evropy v zápase řecko – římském naším svazem obesláno. V roce 1934 se naši zápasníci zúčastnili mistrovství starého kontinentu v Římě, kde v polotěžké váze obsadil třetí příčku František Mráček. V tomto roce se rovněž uskutečnilo první mistrovství Evropy ve volném stylu, jehož pořadatelem se stal Stockholm. Josef Klapuch obsadil třetí příčku. V roce 1935 se vzpěračské mistrovství Evropy uskutečnilo v Janově. Mistrem Evropy se v těžké váze stal Václav Pšenička. Ve stejném roce se v Kodani uskutečnilo mistrovství Evropy v zápase řecko – římském, na kterém stříbrnou medaili získal Antonín Nič. Na XI. olympijských hrách v Berlíně v roce 1936 naši závodníci opět uspěli. Václav Pšenička získal stříbrnou medaili ve vzpírání, v zápase řecko – římském obsadil druhou příčku Josef Herda a stříbro získal volnostylař Josef Klapuch. V roce 1937 se mistrovství Evropy v zápase řecko – římském uskutečnilo v Paříži, kde ve váze velterové obsadil Karel Zvonař stříbrnou příčku. Ve volném stylu získal v Mnichově bronzovou medaili Karel Polák a na mistrovství světa ve vzpírání, které se uskutečnilo v Paříži, obsadil Václav Pšenička druhou příčku. Na mistrovství Evropy v zápase řecko – římském, které se v roce 1938 uskutečnilo v Tallinu, naši zápasníci neuspěli. Volnostylařské mistrovství Evropy bylo Itálií zrušeno a mistrovství světa ve vzpírání, jehož hostitelem byla Vídeň, již nebylo z politických důvodů a pro změněné poměry obesláno. Ze stejných důvodů se naši reprezentanti nezúčastnili v roce 1939 mistrovství Evropy v zápase řecko – římském v Oslo.

6. TĚLOVÝCHOVNÉ A SPORTOVNÍ UDÁLOSTI SPOJENÉ S ČINNOSTÍ A.F.K. STRÁŽE BEZPEČNOSTI PRAHA A ČETNICTVA V OBDOBÍ LET 1922 - 1939

6.1. ROK 1922

6.1.1. Lehkoatletický odbor

Již od počátku 20. let byl v Praze pořádán běžecký závod policejních a vojenských hlídek, který během doby doznal různé obměny. Popud k uskutečnění prvního závodu policejních a vojenských hlídek dali v roce 1920 policejní prezident Dr. Richard Bienert a velitel pražské posádky generál Švejdárek. Společně darovali putovní cenu, aniž tušili, že se závod stane populární nejen v řadách vojska a stráže bezpečnosti, ale i u široké veřejnosti.

Dne 14. května 1922 se uskutečnil třetí ročník závodu hlídek na trati Bílá hora – Pohořelec pod heslem „Jdi jak můžeš“. Závod se uskutečnil pod záštitou policejního prezidenta, jehož v nepřítomnosti zastoupil vrchní inspektor Richard Penk, za policejní ředitelství se dále zúčastnil policejní komisař Klíma, za první československou pěší divizi se závodů zúčastnili generál Gibiš a plukovník Wágner. V cíli závodníky přivítala hudba stráže bezpečnosti. Vítězství pro stráž bezpečnosti získala hlídka ve složení *Josef Šlehofer*³⁸, Václav Šlehofer, Černý, Torant a Hrabal, která trať dlouhou 6 km zvládla za 24:02 min. Druhá dorazila do cíle hlídka 28. pěšího pluku v čase 25:30 min.

6.1.2. Těžkoatletický odbor

Na vřelé pozvání sportovního sdružení vídeňské stráže bezpečnosti odjel dne 24. května těžkoatletický tým do Vídně, kde se utkal v zápase řecko – římském s mužstvem vídeňské stráže S.V. Polizeiorgane Wien. Barvy stráže bezpečnosti hájili: *Josef Beránek*³⁹, Karel Halík, Jan Balej, Tomáš, *Josef Urban*⁴⁰. Za Vídeň nastoupili:

³⁸ Josef Šlehofer (*29.04.1899 Praha, †1980 Praha) Účastník VII. Olympijských her v roce 1920 v Antverpách v disciplínách 3 km chůze a 10 km chůze, kde byl diskvalifikován v kvalifikaci.

³⁹ Foto č. 8

⁴⁰ Foto č. 9

Herschmann, Mrozek, Grilka, Mikisch a Kvarda. „*Mužstvo stráže bezpečnosti porazilo vídeňskou stráž 13:7 bodům, zejména díky vítězstvím Josefa Urbana.*“⁴¹

Dne 4. října 1922 dorazil do Prahy zápasnický tým A.C. Dan z Kodaně. Zápas se uskutečnil před vyprodaným hledištěm v Lucerně. Vlastní zápas zahájil vrchní komisař Klíma, který přivítal významné hosty, mezi nimiž nechyběli: ministr národní obrany Obdržal, sekretář dánského velvyslanectví v Praze, policejní prezident Bienert, ústřední inspektor Zajíček, zástupce ministerstva vnitra, zástupce ministerstva zahraničí, zástupce ministerstva zdravotnictví. „*Účast členstva a úřednictva stráže bezpečnosti byla imposantní a působila na výpravu dánskou mohutným dojmem. Klub a sbor stráže bezpečnosti representoval se po celou dobu zájezdu dánských hostí velkolepě.*“⁴² Barvy stráže bezpečnosti hájili v pérové váze Josef Beránek, který remízoval se svým dánským soupeřem Mayerem, v lehké váze Karel Halík bojoval nerozhodně s Christensenem, ve střední váze bojoval Jan Balej nerozhodně s Jakobsenem, nerozhodně dopadl rovněž souboj v lehkotěžké váze, kde za nemocného Němce nastoupil Tázler z Plzně a vybojoval cenný bod nad Telensem. V těžké váze podlehl Josef Urban Eriksenovi. Vzhledem k tomu, že všechny zápasy ve druhém kole skončily nerozhodně, podlehl tým pražské stráže kodaňskému A.C. Dan na body 11:9. Vítězné dánské mužstvo obdrželo uměleckou plaketu. Zápasy řídil česko - dánský soudcovský sbor, kterému předsedal prezident Svazu těžké atletiky arch. Schindler. „*Bylo by si přáti, aby A.F.K. Stráže bezpečnosti se stejnou energií a chutí k práci zasáhl i do jiných oborů sportovních, a jsme přesvědčeni, že dopracuje se v těchto brzo podobných úspěchů, jako v těžké atletice. Klub ten usiluje opravdově, aby se stal vydatnou složkou pražského sportovního života, a dlužno po pravdě přiznati, že tato snaha ve svých těžkých počátcích je provázena pozoruhodným úspěchem.*“⁴³

Předposlední měsíc v roce, konkrétně 14. listopadu 1922, vyslal A.F.K. Stráže bezpečnosti svůj zápasnický tým do Německa. V Bochumi se utkal s A. C. Deutche Eiche a v Kolíně nad Rýnem s Kölner club für Kraftsport 1893. V obou městech byli čeští zápasníci velice přátelsky přijati a svými výkony si získali sympatie publika. Výpravu vedl mezinárodní sekretář A.F.K. Stráže bezpečnosti revírní inspektor Purcner a jednatel ústředního výboru revírní inspektor Soukup. Obě utkání skončila vítězstvím

⁴¹ *Zprávy sportovní.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1922, r. 4, č. 6, s. 5

⁴² *Zprávy sportovní.* In. Věstník stráže bezpečnosti, 1922, r. 4, č. 7, s. 4

⁴³ *Těžká atletika.* In. Sportsman, 1922, r. 4, č. 190, s. 3

pražské stráže bezpečnosti v poměru 12:8 bodům. V Bochumi stráž bezpečnosti reprezentovali Josef Beránek, Jan Balej, Tomáš, Struna a Josef Urban proti Hickmannovi, Kalskému, Tochninovi, Latzovi a Rogalskému. V Kolíně nad Rýnem nastoupila stráž v sestavě Josef Beránek, Karel Halík, Jan Balej, Struna, Josef Urban proti dosud neporaženému mužstvu ve složení Düren, Peters, Fischer, Böck a Halten. A.F.K. Stráže bezpečnosti získal za obě vítězství bronzovou plaketu a vavřínový věnec. „Uvésti dlužno, že matche súčastnil se tajemník čs. Konsulátu v Kolíně, pan Linhart, který osobně všem blahopřál k vítězství, a společně s borci poobědval.“⁴⁴

6.2. ROK 1923

6.2.1. Lehkoatletický odbor

Dne 13. května 1923 v devět hodin dopoledne se uskutečnil 4. ročník závodu vojenských hlídek a stráže bezpečnosti s lehkou výstrojí na trati Bílá hora – Pohořelec. K uvedenému závodu bylo posádkovým velitelstvím Velké Prahy nominováno 17 vojenských hlídek a 3 hlídky stráže bezpečnosti. Proměnlivé májové počasí pustilo na start pouze 6 hlídek vojenských a 3 stráže bezpečnosti. Pokyny týkající se závodu vydal jak soudcům, tak hlídkám vrchní inspektor Soukup. Trať dlouhou 6 km zvládla nejrychleji hlídka posádkového velitelství Velké Prahy v čase 22:04 min., jako druhá doběhla hlídka vojenské zásobárny č. 1 v čase 23:32 min. A jako třetí proběhla cílem hlídka stráže bezpečnosti v čase 23:50 min. Tímto vítězstvím získala vojenská hlídka po dvouleté přestávce putovní cenu, kterou v roce 1920 věnovali zakladatelé závodu generál Švejdárek a policejní prezident Bienert. „Vítězná hlídka byla takto sestavena: desátník Koudelka, desátník Wotráb, svobodník Turek, vojín Minařík a vojín Mayer. V soudcovském sboru zasedali příslušníci obou zápasících stran.“⁴⁵

Dne 17. června 1923 se atlet Josef Šlehofer zúčastnil závodu S.K. Slavia - S.C. Charlottenburg Berlín a v závodě v chůzi na 5 km zvítězil. Ve dnech 23. a 24. června se Josef Šlehofer, Jaroslav Pašek a Václav Šlehofer zúčastnili Mistrovství Československé republiky v lehké atletice. Václav Šlehofer zvítězil v hodů kladivem, když dosáhl výkonu 31,15 m. V chůzi na 10 km zvítězil v rekordním čase 50:27 Josef Šlehofer, jehož výkon byl uznán za nejlepší v průběhu celého mistrovství. V hodů

⁴⁴ Zprávy sportovní. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1922, r. 4, č. 8, s. 6-7

⁴⁵ Tělesná výchova. In. Bratrství, 1923, r. 5, č. 33, s. 3

oštěpem se Jaroslav Pašek umístil na 2. místě výkonem 48,15 m. „*Atleti A.F.K. Stráže bezpečnosti se ziskem 14 bodů umístili na 3. místě v hodnocení klubů, za Slavii a Spartou.*“⁴⁶

„*V roce 1923 přestoupili atleti Jaroslav Pašek a Josef Šlehofer z A.F.K. Stráže bezpečnosti do A.C. Sparty.*“⁴⁷

6.2.2. Těžkoatletický odbor

V roce 1923 se borci A.F.K. Stráže bezpečnosti zúčastnili pěti zahraničních utkání, a sice dvakrát zápasili v Dánsku s kluby A.C. Dan v Kodani, A.C. Kampfhold v Aarhusu, ve Švédsku pak s A.C. Argos v Malmö a v Paříži pak s mužstvem pařížské policie. Vedle toho reprezentoval A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha na mezinárodních závodech Österreichische Kraftsportverband ve Vídni vzpěrač *Jaroslav Skobla*⁴⁸, „*který zde dobyt na mistrovství světa ve vzpírání břemen do 82,5 kg tělesné váhy titul mistra světa.*“⁴⁹

„*Ve velkém sále Lucerny v Praze před zástupci vlády a cizích missí a za nezvyklé účasti slavil jeden z nejkrásnějších sportů, řecko-římský zápas, své vzkříšení. Dlouhá léta znala ho veřejnost jenom z Varieté a cirků, kde provozoval se artistickým způsobem, že v něm široké obecnstvo poznalo zase krásný, ušlechtilý sport amatérský je zásluhou především čilého A.F.K. Stráže bezpečnosti v Praze,*“⁵⁰ který se dne 4. prosince 1923 utkal s mužstvem pařížské policie. Velký sál Lucerny byl vyprodán, mezi přítomnými hosty byli, generál Voženilek, policejní prezident Bienert, kancléř Dr. Šámal, vrchní velitel Zajíček. Večer byl zahájen pětibojem ve vzpírání břemen, hrdinou dne se stal Skobla, který nadhozem jednoruč překonal světový rekord výkonem 95 kg. Poté byla obecnstvu představena obě mužstva. Za pražskou stráž nastoupili: Josef Beránek, Karel Halík, Jan Balej, Burkert, Josef Urban. Barvy francouzské stráže hájili: Bouquet, Vibert, Sarazin, Duchen a Deglane. Jediný Urban podlehl na body výbornému Deglanemu. Z vítězů získal Beránek cenu generála Mittelhausera, Halík cenu ministra národní obrany, Balej cenu města Prahy, Burkert cenu policejního prezidenta Bienerta a Deglane cenu ministerstva zdravotnictví. Francouzskému mužstvu byl věnován čestný

⁴⁶ *Sportovní zprávy*. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1923, r. 5, č. 5, s. 7

⁴⁷ *Sportovní zprávy*. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1924, r. 5, č. 10, s. 7

⁴⁸ Foto č. 10

⁴⁹ *Sportovní zprávy*. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1924, r. 5, č. 11, s. 8

⁵⁰ *Vzkříšení řecko-římského zápasu*. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1923, r. 5, č. 9, s. 7

dar prezidenta republiky, pražský klub věnoval čestnou plaketu, vítězné mužstvo obdrželo cenu francouzského velvyslance, bronzové medaile.

Ve dnech 15. - 16. prosince 1923 se 13-ti členné mužstvo těžkých atletů A.F.K. Stráže bezpečnosti zúčastnilo národních závodů o mistrovství Čech v Táboře. Borci pražské stráže získali rekordní počet 27 bodů a tím předstihli vedoucí klub v zápase řecko - římském K. A. Žižka Praha a ve vzpírání klub Bivoj Žižkov. Barvy pražského klubu reprezentovali Loučka, Rokos, Tesařík, Opava, Tomáš, Burkert, Josef Beránek, Jan Balej, Josef Urban, *Josef Matějček*⁵¹ a Jaroslav Skobla. „*Borci A.F.K. Stráže bezpečnosti na těchto závodech získali 6 prvních cen, 3 druhé a 3 třetí ceny.*“⁵²

6.2.3. Fotbalový odbor

V roce 1923 sehrála pražská stráž bezpečnosti 41 zápasů, z nichž bylo 24 vítězných a 8 prohraných. Celkové skóre činilo 118:54. Dne 6. října 1923 sehrála pražská stráž bezpečnosti první mezinárodní zápas, a to s mužstvem dánské policie. „*Na hřišti S.K. Slavie zvítězil A.F.K. nad dánským soupeřem 6:2.*“⁵³

Dne 4. října 1923 přijeli do Prahy členové fotbalového týmu dánské stráže bezpečnosti z Kodaně, aby zde sehráli přátelské utkání s fotbalovou jedenáctkou pražské stráže bezpečnosti. Hosty na Masarykově nádraží přivítal vrchní velitel pražské stráže Zajíček, za klub stráže bezpečnosti velitel Penk, v zastoupení středočeské fotbalové župy byl přítomen předseda Fanta, za svaz fotbalový Šebesta. První mezinárodní fotbalový zápas pražská stráž bezpečnosti sehrála v sobotu 6. října 1923 na hřišti Slavie. Zápasu, který pražská stráž vyhrála 6:2, byl osobně přítomen policejní prezident JUDr. Richard Bienert. „*Výsledkem tímto, docílilo mužstvo pražské stráže bezpečnosti takového úspěchu, že může býti dobrým soupeřem zdejším prvotřídním klubům.*“⁵⁴

⁵¹ Josef Matějček (*1901, † ?) Účastník IX. Olympijských her v Amsterdamu, kde ve vzpírání v lehké váze obsadil 11. příčku. Foto č. 11

⁵² *Sportovní zprávy. Národní závody o mistrovství Čech v Táboře dne 15. a 16. prosince 1923.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1924, r. 5, č. 10, s. 7

⁵³ *Sportovní zprávy.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1924, r. 5, č. 11, s. 8

⁵⁴ *Sportovní zprávy.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1923, r. 5, č. 6, s. 7

6.3. ROK 1924

V roce 1924 byli na Valné hromadě A.F.K. Stráže bezpečnosti, konané dne 17. ledna U Komenského na Královských Vinohradech, zvoleni následující kluboví funkcionáři: předsedou byl zvolen revírní inspektor *Karel Vild*⁵⁵, který uskutečnil ideál členů A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, tj. jeho zásluhou byla postavena klubová tělocvična na Invalidovně v Karlíně. S jeho přispěním vznikl při A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha také rohovnický odbor, který se skládal zejména ze členů stojících mimo Sbor stráže bezpečnosti, 1. místopředsedou revírní inspektor František Šein, 2. místopředsedou Josef Andrš, mezinárodním sekretářem revírní inspektor Jaroslav Purcner, jednatelem František Řičánek, zapisovatelem Jan Toman, správcem hřiště Václav Tomek, náčelníkem Karel Halík. Na návrh ústředního výboru byl čestným členem klubu jmenován předseda A.C. Dan Holger Lahrson.

V tomto roce přišel klub nešťastnou regulací toku Vltavy o své hřiště Na Maninách. Navzdory velkému nedostatku vhodného místa se stráž podařilo získat pozemek v Karlíně na Invalidovně.⁵⁶

6.3.1. Lehkoatletický odbor

Pátého ročníku závodu pětičlenných hlídek vojenských a stráže bezpečnosti se dne 4. května 1924 zúčastnily 2 hlídky stráže bezpečnosti a 5 vojenských hlídek. Závodu se zúčastnili velitel pražské pěší divise generál Škvára, plukovník Svátek, za policejní ředitelství byl přítomen předseda A.F.K. Stráže bezpečnosti revírní inspektor Karel Vild. Před devátou hodinou se v cíli, u válečné školy na Pohořelci, kde koncertovala vojenská hudba, shromáždilo četné obecní občanstvo. Trať dlouhou 6 km s lehkou hlídkovou výzbrojí (12 kg) zvládla nejrychleji vojenská hlídka ve složení svobodník Pecka, vojín Mašek, vojín Luňák, vojín Pulchart a vojín Linhart v čase 24:05. Druhá do cíle dorazila hlídka stráže bezpečnosti ve složení Vorlíček, Vopad, Ešner, Hrabě a Pechar v čase 24:54. Třetí byla opět vojenská hlídka v čase 25:48.⁵⁷

V neděli 6. června 1924 se uskutečnil chodecký závod na trati Praha - Mělník, dlouhý 33 km 600 m. Na startu byla i pražská stráž bezpečnosti, za kterou startovali: Černý - oddělení Vinohrady, Torant - oddělení Pankrác, Pejša a Zábranský - oddělení

⁵⁵ Foto č. 6

⁵⁶ *Sportovní zprávy. Klub bez hřiště.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1924, r. 6, č. 4, s. 9

⁵⁷ *Vojenský sport.* In. Sportsman. 1924, r. 6, č. 17, s. 10

Bubeneč, Vorlíček - oddělení Košíře a Pleningr-oddělení Holešovice. Pražské strážníky vedl revírní inspektor Třešňák. Start byl u Sokolovny v Libni a cíl na náměstí v Mělníce, kde byli přítomni: za ministerstvo národní obrany štábní kapitán Brych, major Pleský a předseda Pedestriánského klubu Královské Vinohrady Cíza. Ze 7 startujících policistů dorazilo do cíle 5, z nichž nejlepší Torant dosáhl času 3:30:43 hod., druhý Vorlíček 3:37:17 a třetí Pleningr 3:42:27. Policisté Hrabě a Zábranský dorazili shodně v čase 3:47:00 a policisté Černý a Pejša závod vzdali. Závod byl ukončen slavnostním způsobem v sále hotelu Vykysal, „*kde před rozdělením cen před shromážděným obecnstvem promluvil předseda závodního výboru p. Mai, který vřelými slovy vzpomenu neocenitelných zásluh a podpory sportu policejního prezidenta Bienerta, za jehož podpory se sport u stráže bezpečnosti rozmáhá a jakožto neúnavného příznivce a podporovatele Pedestriánského klubu Královské Vinohrady, žádaje přítomného revírního inspektora Třešňáka, by tlumočil policejnímu prezidentovi nejsrdečnější dík za všestrannou podporu, za věnovanou krásnou cenu a prosil o další jeho přízeň na poli sportovním.*“⁵⁸

6.3.2. Těžkoatletický odbor

Dne 8. března 1924 podnikl těžkoatletický odbor v sestavě Beránek, Vyskočil, Halík, Tomáš, Urban a Pešek propagační zájezd do německého Brodu, kde předvedl ukázkou v zápase řecko - římském a v rohování. Revírní inspektor Třešňák, který byl vedoucím propagačního zájezdu, zmínil význam sportu u stráže bezpečnosti v Praze. „*Těžkoathletický odbor své umění představil v městském divadle, které bylo zaplněno do posledního místečka.*“⁵⁹

Dne 13. dubna 1924 podnikl těžkoatletický odbor meziklubové utkání s A.C. Ctibor v Berouně. Meziklubové utkání se konalo v hotelu U tří korun v Berouně. Zápasníci A.F.K. Stráže bezpečnosti získali vítězství v poměru 15:9 bodům. Vzpěrači pražské stráže, v čele s mistrem světa Jaroslavem Skoblou, předvedli ukázky ve vzpírání břemen. „*V upomínku byla předána vůdci výpravy A.F.K.S.B. Kolegovi*

⁵⁸ Sportovní zprávy. Závod Praha-Mělník. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1924, r. 6, č. 3, s. 5-6

⁵⁹ Těžkoathletické mužstvo A.F.K. Stráže bezpečnosti. In. Sportsman. 1925, r. 6, č. 10, s. 8

Martínkovi pořádajícím klubem A.C. Ctibor v Berouně bronzová soška představující dvojici zápasníků. ⁶⁰

Dne 10. října 1924 ve vyprodané Lucerně hostil A.F.K. Stráže bezpečnosti zápasnické mužstvo A.C.Dan z Kodaně. Utkání shlédli čestní hosté, mezi kterými nechyběli dánský velvyslanec s chotí, ministerský rada Hovorka, policejní prezident Bienert a vrchní velitel stráže bezpečnosti Zajíček. Před samotným utkáním předvedli své umění vzpěrači Brodecký, *Bohumil Durdis* ⁶¹, Josef Matějček a Jaroslav Skobla, kteří za své výkony sklidili bouřlivý potlesk. Jaroslav Skobla při svém vystoupení opět překonal československý rekord, když nadhozem obouruč vzeprěl 140 kg. Poté představil předseda klubu revírní inspektor Karel Vild jednotlivé dvojice zápasníků. Beránek měl za soupeře Maiera, jehož porazil za 26 minut, ve druhé dvojici Balej porazil za 11 minut Schallina, ve třetím zápase Příbyl nestačil na Olsena, který zvítězil za 4:40, v dalším zápase Rokos podlehl Jacobsenovi za 12:40 min, 9 min potřeboval Hansen, aby porazil Tomáše a v poslední dvojici překvapil Němec, který přinutil o 20 kg těžšího Larsena spokojit se s vítězstvím na body. Klub A.F.K. Stráže bezpečnosti věnoval čestnou cenu policejního prezidenta, kterou byl stříbrný věnec a každému borci v upomínku dar. Zápas byl ukončen společnou večeří v hotelu Monopol za přítomnosti sekretáře dánského velvyslanectví Jensena a předsednictva klubu. „*Předseda A.C. Dan odboru těžké atletiky A.F.K.S.B. věnoval stříbrný pohár jako putovní cenu pro členy klubu.*“ ⁶²

6.3.3. Fotbalový odbor

Na hřišti berlínské stráže a tamního klubu Polizei Sportvereinigung Berlin sehrálo dne 26. června 1924 mužstvo A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha fotbalové utkání. Před začátkem utkání přivítal mužstvo pražské stráže bezpečnosti velitel berlínské policie Kaupisch a mužstvu předal upomínkovou plaketu. Před zraky 15 000 diváků pražská stráž remizovala s berlínskou stráží 1:1. Z Berlína se pražská stráž přesunula

⁶⁰ *Zájezd těžké sekce do Berouna.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1924, r. 6, č. 2, s. 6

⁶¹ Bohumil Durdis (*1.3.1903, † ?) S těžkou atletikou začal již za I. světové války v českém atletickém klubu Vinohrady, později přestoupil do A.F.K. Vršovice. Na VIII. olympijských hrách v roce 1924 v Paříži obsadil ve vzpírání ve váze do 67,5 kg třetí příčku, když v pětiboji (trh a nadhoz jednoruč, trh, tah a nadhoz obouruč) vzeprěl 425 kg. Při své mezinárodní premiéře, která se uskutečnila v roce 1923 na mistrovství světa ve Vídni, obsadil ve čtyřboji v lehké váze třetí příčku. Ve své váze byl mnohonásobným mistrem republiky.

⁶² *Sportovní zprávy. A.C.DAN z Kodaně-A.F.K.S.B. Praha.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1924, r. 6, č. 7, s. 6

do Kodaně, kde dne 29. června 1924 sehrála odvetný zápas s kodaňskou policií, kterou porazila 7:3. Dánští kolegové věnovali pražským strážníkům na památku na toto utkání sošku stříbrného fotbalisty. Při návratu do vlasti sehrála fotbalová jedenáctka stráže bezpečnosti přátelské utkání v Podmoklech proti kombinovanému mužstvu měst Podmokly - Děčín. „Zápas vyhrála pražská stráž 2:1.“⁶³

6.4. ROK 1925

V pondělí 29. června 1925 bylo slavnostním způsobem otevřeno nové hřiště A.F.K. Stráže bezpečnosti v Karlíně na Invalidovně.⁶⁴ Na slavnostním programu nechybělo vystoupení školy prozatímních strážníků, které vedl revírní inspektor Třešňák, vystoupení zápasnického mužstva v přátelském utkání s K.A. Šmejkal, jež skončilo vítězstvím stráže v poměru 17:7 bodům. Fotbalové mužstvo pražské stráže sehrálo přátelské utkání s S.K. Čechie Karlín, jež skončilo vítězstvím hostů 6:2. Slavnostního otevření hřiště se zúčastnil předseda klubu revírní inspektor Karel Vild, který jménem přítomného vrchního velitele Zajíčka prohlásil hřiště za otevřené. „Na slavnosti nechyběla hudba stráže, kterou řídil kapelník Mergl.“⁶⁵ Hřiště, náradí i tělocvičny používaly v dalších letech také cvičné školy a všechna oddělení stráže bezpečnosti k vojensko-technickému výcviku. Skutečně byla naplňována idea o tom, že „veškerá výchova a výcvik bezpečnostních orgánů jsou přizpůsobeny tomu, aby si tyto orgánové osvojili velkou sebevládu, vědění a naučili se přemýšlet. Potřebují pevné zdraví, osobní statečnost, rozhodnost, ochotu k odpovědnosti a výkonu služby i při strádání a obětavosti.“⁶⁶

6.4.1. Lehkoatletický odbor

Šestý ročník závodu vojenských hlídek a stráže bezpečnosti o putovní cenu policejního prezidenta Bienerta a o čestnou cenu velitele pěší divize generála Škváry se uskutečnil dne 31. května 1925. Trať v tomto roce doznala několika změn. Oproti minulým ročníkům byla trať dlouhá jen 4 km, hlídku tvořili 3 členové a závod se neuskutečnil na trati Bílá hora-Pohořelec, ale běželo se napříč Prahou, a to od Hlávkova

⁶³ *Sportovní zprávy. Kopaná.* In: Věstník československé stráže bezpečnosti. 1924, r. 6, č. 4, s. 9

⁶⁴ Foto č. 17

⁶⁵ *Sportovní zprávy-Slavnostní otevření hřiště.* In: Věstník československé stráže bezpečnosti. 1925, r. 7, č. 4, s. 7

⁶⁶ VÁŇA, R.: *Význam tělocviku pro čs. Četníka.* In: Bezpečnostní služba. 1934, r 4, č. 10, s. 294

mostu, kolem Vltavy, pod Štefáníkův most, pod most Svatopluka Čecha, podél Poslanecké sněmovny, Rudolfiny, přes Mánesův most, přes Karlův most a Kampu, Velkopřevorským náměstím, napříč Malostranským náměstím, Nerudovou ulicí a odtud k Zemskému vojenskému velitelství, kde byl cíl. Na startu bylo 9 hlídek stráže bezpečnosti a 21 hlídek vojenských. V cíli očekávali závodníky generál Škvára, zástupce policejního prezidenta vrchní policejní rada Charvát a předseda A.F.K. Stráže bezpečnosti revírní inspektor Vild. Do cíle dorazila jako první vojenská hlídka, za nimi v těsném závěsu hlídka stráže bezpečnosti Vorlíček, Pejša, Hrabě v čase 14:34 min. Třetí opět hlídka stráže bezpečnosti v sestavě Pecka, Flusek, Zástěra v čase 15:10 min. Vítězná vojenská hlídka obdržela čestný dar policejního prezidenta, a sice každý člen hlídky stříbrné hodinky. První hlídka stráže bezpečnosti obdržela rovněž čestný dar generála Škváry, a to hodinky s věnováním. Letošní závod byl zvláštní také v tom, že posloužil jako propagace k pražskému olympijskému kongresu, jenž se uskutečnil v Tyršově domě.⁶⁷

6.5. ROK 1926

Rok 1926 byl stejně jako v minulých letech zahájen 26. ledna valnou hromadou A.F.K. Stráže bezpečnosti. Pátá řádná valná hromada se uskutečnila v nové tělocvičně za přítomnosti 58 členů klubu. Jednání zahájil předseda klubu revírní inspektor Vild, který uvedl, „že žádný jiný klub v Praze nemůže se honositi podobnou tělocvičnou jako klub Stráže a oceňuje práci pro klub vykonanou býv. p. polic. presidentem Richardem Bienertem a p. vrchním velitelem Zajíčkem.“⁶⁸ Na této valné hromadě se s činností v klubu rozloučil mezinárodní sekretář klubu stráže bezpečnosti, revírní inspektor Purcner, jenž byl služebně převelen do Brna. Jeho místo v klubu zaujal okresní inspektor Novotný. Jinak zůstalo vedení ústředního výboru beze změn.

⁶⁷ *Vojenský - policejní sport*. In. Sportsman. 1925, r. 7, č. 13, s. 5

Sportovní zprávy - závod hlídek. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1925, r. 7, č. 2, s. 6

⁶⁸ *Valná hromada A.F.K. Stráže bezpečnosti*. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1926, r. 7, č. 11, s. 8

6.5.1. Lehkoatletický odbor

V neděli 23. května 1926 se uskutečnil sedmý ročník tradičního závodu tříčlenných hlídek Bílá hora - Pohořelec, dlouhý 5,5 km. Závodu se zúčastnilo celkem 17 hlídek, a to 14 hlídek vojenských a 3 hlídky stráže bezpečnosti. Sedmý ročník měl svou senzaci. Dosavadní traťový rekord byl překonán téměř o 5 minut, a to vojenskou hlídkou ve složení Paul, Šťastný a Chotěbořský, která dosáhla vítězného času 17:32 min. „*Druhá dorazila do cíle hlídka stráže bezpečnosti ve složení Zástěra, Pánek, Packa, která by časem 19:29 min. rovněž překonala traťový rekord.*“⁶⁹ Závodu se opět jako hosté zúčastnili významné osobnosti z řad vojenského i policejního důstojnictva.

V červnu 1926 proběhl závod na trati Praha – Mělník, dlouhý 33 km. Závodu se opět zúčastnili borci stráže bezpečnosti, kteří cílovou pásku v Mělníce proběhli v pořadí první Pecka v čase 2:46:27 hod., druhý Pleningr v čase 2:54:19 hod. a třetí Pánek v čase 2:19:02 hod.⁷⁰ a obdrželi ceny, věnované policejním prezidentem Dr. Heřmanem Šlechtou, který ve funkci vystřídal JUDr. Richarda Bienerta.

6.5.2. Těžkoatletický odbor

V lednu 1926 podnikl těžkoatletický odbor zájezd do Dánska. Toto prestižní utkání bylo v Dánsku očekáváno s neobyčejným zájmem a téměř všechny dánské noviny přinesly fotografie borců pražské stráže a dlouhé úvodní články týkající se uvedeného zápasu. Asi nejvíce českou výpravu překvapil dánský časopis Sozialdemokraten, který ve své obsáhlé sportovní rubrice uveřejnil následující česky psaný článek: „*Pražští zápasníci! Milí sportovní kamarádi! Zavítavše opět do Kodaně s úmyslem bojovati v přátelském sportovním zápolení se zápasníky hlavního města Dánska, věděli jste již napřed, že žádní hosté nám nejsou dražší nad zápasníky stráže z Prahy.*“⁷¹ Samotný zápas, v němž české barvy hájili František Dyršmíd⁷², Josef

⁶⁹ Sport. Závod hlídek Bílá hora – Pohořelec (5,5 km). In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1926, r. 8, č. 4, s. 11

⁷⁰ Sport. Lehká atletika. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1926, r. 8, č. 5, s. 6

⁷¹ Sport - Zájezd AFK. Stráže bezpečnosti do Dánska a Norska. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1926, r. 7, č. 10, s. 7-8

⁷² František Dyršmíd (*1901, †srpen 1971) Účastník VIII. olympijských her v roce 1924 v Paříži, kde v zápase řecko-římském ve váze pérové došel do 3. kola.

Beránek, Josef Příbyl⁷³, Tomáš, Burkert, Němec, Pštros a Josef Urban, se uskutečnil 3. ledna 1926 a skončil nerozhodně 4:4. Předseda klubu A.F.K. Stráže bezpečnosti při slavnostním vyhlášení věnoval hostitelům krásný skleněný pohár. Všichni účastníci obdrželi čestné medaile a klub stráže bezpečnosti navíc dánskou vlajku. Druhý den navštívila stráž bezpečnosti hřiště Boldkluben 93, kde byl trenérem český tenista Antonín Koželuh, bratr Jana Koželuha, účastníka VIII. olympijských her v roce 1924 v Paříži. Utkání stráže bezpečnosti v Norsku bylo z technických důvodů zrušeno.

V květnu 1926 nastoupil těžkoatletický odbor pražské stráže k meziklubovému utkání v zápase řecko-římském proti S.K. Kročehlavy, ve kterém pražská stráž zvítězila 16:4. Před samotným utkáním předvedli členové stráže mistr světa Skobla a Příbyl exhibici ve vzpírání břemen. Mezi návštěvníky byli mimo jiné dánský inspektor Jensen, který byl borcům stráže znám z lednového utkání s dánskou stráží, čestný předseda československého svazu těžké atletiky architekt Schindler a dále inspektor pro tělovýchovu lotyšské armády a policie inspektor Mezat, jehož přítomnost „zaručuje utkání borců z A.F.K. Stráže bezpečnosti s lotyšskými zápasníky v Rize v dohledné době, což nemálo přispěje ku propagaci čsl. těžké atletiky za hranicemi.“⁷⁴

Ve dnech 17. a 18. července 1926 zavítalo mužstvo těžkoatletického odboru na hospodářsko-průmyslovou výstavu do Jaroměře, kam bylo pozváno výstavním výborem k předvedení exhibice v jednotlivých odvětvích těžké atletiky. Výprava vedená revírním inspektorem Třešňákem se těšila pozornosti návštěvníků výstavy. Zájezdu se zúčastnil rovněž host A.F.K. Stráže bezpečnosti inspektor tělovýchovy lotyšské armády a policie inspektor Mezit. Téhož měsíce se uskutečnilo meziklubové utkání mezi pražskou stráží a Č.A.K. Královské Vinohrady, které skončilo vítězstvím pražské stráže v poměru 14:10 bodům. V dalším utkání mezi A.C. Čech Praha VII a pražskou stráží zvítězila stráž v poměru 16:8 bodům.⁷⁵

V listopadu 1926 se uskutečnil meziklubový zápas v tělocvičně stráže bezpečnost s K.A. Smíchov, jehož čistý výtěžek připadl svazu invalidů československých legií v Praze. Stráž v sestavě Vyskočil, Matějček, Beránek, Rokos,

⁷³ Josef Příbyl (*1.3.1904, † ?) Účastník XI. olympijských her v roce 1936 v Berlíně, kde v zápase řecko-římském ve střední váze skončil ve třetím kole. Foto č. 12

⁷⁴ *Sport. AFK. Stráže bezpečnosti - Těžkoatletický odbor - SK. Kročehlavy.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1926, r. 8, č. 4, s. 11

⁷⁵ *Sport. Těžká atletika.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1926, r. 8, č. 5, s. 6

Němec a Urban porazila Smíchov 20:4 bodům. 27. listopadu nastoupila stráž k utkání s K.A. Soukup Vršovice v restauraci Slavia ve Vršovicích. Stráž ve složení Vyskočil, Matějček, Beránek, Pleninger, Němec a Urban porazila svého soupeře v poměru 18:6 bodům.⁷⁶

6.6. ROK 1927

Šestá řádná valná hromada se uskutečnila 10. ledna v tělocvičně A.F.K. Stráže bezpečnosti za přítomnosti 48 členů. Na této valné hromadě došlo ke změně v ústředním výboru. Novým předsedou byl zvolen nadstrážmistr Václav Martínek, prvním místopředsedou nadstrážmistr Rudolf Metelka, druhým místopředsedou nadstrážmistr Karel Malík, mezinárodním sekretářem Karel Freund, jednatelem obvodní inspektor František Řičánek, pokladníkem obvodní inspektor Eduard Svašek, správcem domu obvodní inspektor Tesařík, správcem hřiště obvodní inspektor Houdek.⁷⁷

V roce 1927 oslavil A.F.K. Stráže bezpečnosti 5 let od svého založení. Při této příležitosti se dne 24. července na hřišti pražské stráže v Karlíně na Invalidovně uskutečnila sportovní slavnost. Na programu oslav nechybělo rohovnické utkání, zápas řecko - římský a sportovní program byl zakončen fotbalovým zápasem. V zápase řecko-římském se utkala pražská stráž s K.A. Nusle. Pražská stráž, jejíž barvy hájili Mayer, Zupka, Beránek, Příbyl, Szabo a Urban, zvítězila 15:9 bodům. Po skončení zápasu předali zástupci pražské stráže týmu A.K. Nusle klubovou vlajku. Beránek, jenž slavil 20-ti letou sportovní činnost, obdržel čestnou cenu věnovanou mistrem *Gustavem Frištenským*⁷⁸, ústředním výborem a kolegy z těžkoatletického odboru. Fotbalové utkání, v němž proti A.F.K. Stráže bezpečnosti nastoupil Čišnický SK, bylo za stavu 2:2 z důvodu špatného počasí předčasně ukončeno.⁷⁹

⁷⁶ *Sport. Těžká atletika*. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1926, r. 8, č. 9, s. 10

⁷⁷ *Sport. VI. Řádná valná hromada AFK Stráže bezpečnosti*. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1927, r. 8, č. 10, s. 9

⁷⁸ Gustav Frištenský (*18.5.1879, †6.4.1957) Český zápasník. Amatérský mistr Evropy v roce 1903, profesionální v roce 1929 v neuvěřitelných 50 letech. Během své bohaté závodní dráhy, trvající více než 40 let, vybojoval přes 2 000 vítězství jako amatér a 8 000 vítězství jako profesionál. Porážky byly zcela výjimečné a pokaždé se staly mimořádnou událostí. Patří mezi neznámější české sportovce a věta „běhá jako Zátopek, chytá jako Plánička, zápasí jako Frištenský“ se přenáší mezi sportovními příznivci z generace na generaci.

⁷⁹ *Sport. Oslava 5letého založení A.F.K. Stráže bezpečnosti*. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1927, r. 9, č. 5, s. 11

6.6.1. Lehkoatletický odbor

Dne 26. května 1927 se uskutečnily v Praze již známé závody vojenských hlídek na trati Bílá hora – Pohořelec. Hlídka pražské stráže nesplnila očekávání a v sestavě Šlehofer, Pánek a Zástěra se umístila na pátém místě. Zvítězila vojenská hlídka v čase 18:34 min.⁸⁰

6.6.2. Těžkoatletický odbor

Dne 24. dubna 1927 se v Brně konaly mezinárodní závody ve vzpírání a zápase řecko-římském a mistrovství ČSR. Pražská stráž vyslala do Brna osmičlenný tým. V Brně přivítal pražskou stráž bývalý mezinárodní sekretář A.F.K. Stráže bezpečnosti revírní inspektor Purcner. Závody dopadly pro pražskou stráž skvěle. Jan Vyskočil získal 3. cenu, Gustav Zupka 3. cenu, Josef Beránek 1. cenu, Josef Příbyl 2. cenu, Gustav Szabo 1. cenu, Tomáš 2. cenu, Josef Urban 1. cenu a náčelník Matějček se umístil na 2. místě. Kritika brněnských Lidových novin vyzněla pro borce pražské stráže více než příznivě. „*Na zápasnické zíněnce, kde urputnost poctivých a loyálních bojů o žádoucí titul mistra potvrdila všechno očekávání, byli muži situace pražští policmeni-zápasníci. Praha může klidně spát!-její bezpečnost je v silných a obratných rukou.*“⁸¹

Dne 14. května 1927 se uskutečnil v tělocvičně na Invalidovně meziklubový zápas mezi pražskou stráží a A.F.K. Kolín. Hosté utrpěli drtivou porážku v poměru 22:2. Za stráž startovali Jan Vyskočil ve váze do 58 kg, Gustav Zupka ve váze do 62 kg, Josef Příbyl ve váze do 67,5 kg, Josef Beránek ve váze do 75 kg, Tomáš ve váze do 82,5 kg a Josef Urban ve váze nad 82,5 kg.

V pátek dne 5. srpna 1927 předvedli borci A.F.K. Stráže bezpečnosti při příležitosti výstavy severních Čech v Mladé Boleslavi exhibici ve vzpírání břemen a zápasu řecko-římského. Exhibice se zúčastnili Zupka, Vyskočil, Halík, Pleninger, Polanský, Sojka, Tomáš, Szabo, Němec, Tesařík a Heindl. Výpravu vedl obvodní

⁸⁰ Sport. Závody hlídek vojenských a stráže Bílá hora - Pohořelec. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1927, r. 9, č. 3, s. 10

⁸¹ Sport. Mezinárodní závody v Brně. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1927, r. 9, č. 3, s. 10

inspektor a jednatel A.F.K. Stráže bezpečnosti František Řičánek.⁸²

Dne 27. září 1927 odjela výprava pražské stráže bezpečnosti na exhibiční zápasy do Vysokého Mýta. Zde kombinované mužstvo v sestavě 4 zápasníků a 2 rohovníků předvedlo exhibici v zápase řecko-římském a v rohování. Pořádající A.F.K. „*Vysoké Mýto věnovalo borcům pražské stráže kytici.*“⁸³

Dne 13. října 1927 se ve velkém sále paláce Lucerna v Praze uskutečnilo derby československé těžké atletiky, a sice utkání mezi A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha a K.A. Žižka Praha v zápase řecko-římském. „*Pražskou stráž reprezentovali Jan Vyskočil, Gustav Zupka, Josef Beránek, Josef Příbyl, Gustav Szabo a Josef Urban, který se v kategorii nad 82,5 kg utkal s Václavem Bednářem.*“⁸⁴ Pražská stráž porazila svého největšího rivala 15:9 bodům. Zápas sledoval policejní prezident Dr. Heřman Šlechta, vrchní rada Charvát, zástupce olympijského výboru Dr. Guth-Jarkovský a bývalý předseda A.F.K. Stráže bezpečnosti Penk. „*Po matchi konán přátelský večírek v restauraci U Krupičků a proneseny přípitky na utužení přátelských styků.*“⁸⁵

6.6.3. Fotbalový odbor

Dne 8. května zvítězila pražská stráž na domácím hřišti v Karlíně nad SK. Olympií Žižkov 5:3. Dne 14. května sehrála stráž opět na svém hřišti v Karlíně zápas s S.K. Motyčín, který skončil remízou 1:1. Ve dnech 21. a 22. května zavítala XI stráž bezpečnosti do německého Neugersdorfu, kde se utkala s místním S.V. Sportlust 1919. V sobotu zvítězila pražská stráž 9:3 a v neděli 8:2. „*Zájezdem tímto si pražská stráž získala a upevnila přátelské vztahy za hranicemi ČSR.*“⁸⁶

⁸² *Sport.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1927, r. 9, č. 5, s. 11

⁸³ *Sport. Těžká atletika. Exhibiční zápasy ve Vysokém Mýtě.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1927, r. 9, č. 6, s. 9-10

⁸⁴ Foto č. 18 (Národní muzeum, Oddělení dějin tělesné výchovy a sportu, fond Josef Urban)

⁸⁵ *Sport. Skvělé úspěchy borců AFK. Stráže bezpečnosti v Praze.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1927, r. 9, č. 9, s. 10

Match v zápase řecko-římském šestičlenných mužstev. In. Star. 1927, r. 2, č. 85, s. 8

⁸⁶ *Sport. Football.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1927, r. 9, č. 3, s. 10

6.7. ROK 1928

V lednu 1928 se uskutečnila sedmá valná hromada A.F.K. Stráže bezpečnosti. Předseda nadstrážmistr Martínek se hned v úvodu zmínil o tom, že rok 1927 vystoupal v dějinách klubu na vrchol a zapíše se zlatým písmem do klubových dějin. Rok 1927 neskončil pro klub skvěle pouze po stránce sportovní, ale rovněž po stránce finanční. Ve svém projevu vzdal díky policejnímu prezidentu Dr. Heřmanu Šlechtovi a veliteli sboru uniformované stráže bezpečnosti Nebeskému, kteří vždy podporovali snahy klubu, čímž nemálo přispěli k rekordním úspěchům. Předsedou klubu byl zvolen okresní inspektor Jaroslav Novotný, prvním místopředsedou nadstrážmistr Metelka, druhým místopředsedou Ing. Josef Příbyl, mezinárodním sekretářem Karel Freund, jednatelem obvodní inspektor František Řičánek, pokladníkem obvodní inspektor Rokos, zapisovatelem nadstrážmistr Karel Halík, správcem hřiště obvodní inspektor Josef Houdek, náčelníkem nadstrážmistr Josef Beránek, revizory účtů byli zvoleni okresní inspektor Karel Vild a obvodní inspektor Svašek.⁸⁷

Rok 1928 přinesl členům A.F.K. Stráže bezpečnosti povinnost týkající se registrace v Československé Atletické Amatérské Unii. Chtěli-li se příslušníci stráže bezpečnosti nadále účastnit běžeckých závodů Bílá Hora – Pohořelec, Praha – Mělník, Smíchov – Zbraslav a jiných, museli shora uvedenou podmínku splnit.⁸⁸

6.7.1. Lehkoatletický odbor

Devátý ročník závodu vojenských hlídek a stráže bezpečnosti na trati Bílá Hora – Pohořelec se uskutečnil dne 20. května za účasti 3 hlídek stráže bezpečnosti a 19 hlídek vojenských. Ani v tomto roce však vítězství nepřipadlo hlídce stráže bezpečnosti. Do cíle závodu dlouhého 5,5 km přiběhla jako první vojenská hlídka v čase 19:22 min., druhá opět vojenská hlídka v čase 19:52 min. a na třetím místě hlídka stráže bezpečnosti v čase 20:08 min. Po závodech předal velitel sboru stráže bezpečnosti Nebeský vítězné vojenské hlídce čestné ceny věnované policejním prezidentem. „*V průběhu závodu*

⁸⁷ Sport. Valná hromada A.F.K. Stráže bezpečnosti v Praze. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 2, s. 8

⁸⁸ Sport. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1928, r. 10, č. 3, s. 8

*obstaral lékařskou službu klubový lékař MUDr. Hladík.*⁸⁹

6.7.2. Těžkoatletický odbor

Ve dnech 7. a 8. května 1928 získal A.F.K. Stráže bezpečnosti titul v mistrovství ČSR ve vzpírání břemen a zápase řecko-římském, které pořádal K.A. Nusle na Pankráci v restauraci U koblihy. Stráž bezpečnosti reprezentovali vzpěrači Matějček a Příbyl, v zápase Zupka, Příbyl, Krycner, Vacek, Urban a Burgert. *„Celkem získala pražská stráž 14 bodů, a sice za 2 první místa, 2 druhá místa a 4 třetí místa, a tím také mistrovství ČSR.*⁹⁰

Odvětné meziklubové utkání v zápase řecko-římském mezi K.A. Žižka a A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha se uskutečnilo 16. května 1928 před vyprodaným sálem v Lucerně. Zápas sledovali zástupci ministerstev, přítomen byl velitel sboru stráže bezpečnosti Nebeský a zástupci pražského policejního ředitelství. Barvy stráže hájili Vyskočil, Zupka, Beránek, Příbyl, Hüblbauer a Urban. Zápas skončil remízou 12:12 bodům, čestnou cenu policejního prezidenta Šlechty za nejkratší zápas večera získal člen A.F.K. Stráže bezpečnosti Beránek, který položil svého soupeře z K.A. Žižka za 3:45 min.⁹¹

Dne 22. července se na hřišti stráže bezpečnosti v Karlíně uskutečnil meziklubový zápas v zápase řecko-římském mezi pražskou stráží a K.A. Smíchov. Zápas proběhl dle mezinárodních pravidel, tj. boj trval 20 minut a byl bodován. Barvy stráže hájili Černík, Vyskočil, Zupka, Ing. Příbyl, Kritzner, Burkrť, který v těžké váze nastoupil místo Urbana. Stráž porazila svého soupeře 6:0. Po zápase se uskutečnil přátelský večírek.

Dne 11. srpna 1928 uspořádal A.F.K. Stráže bezpečnosti meziklubové utkání v zápase řecko-římském s A.K. Michle, které se uskutečnilo v tělocvičně v Karlíně na Invalidovně. Zápas skončil jednoznačným vítězstvím pražské stráže v poměru 5:1. Za stráž nastoupili Černík, Záběhlický, Gustav Zupka, Josef Příbyl, Tomáš a Jan

⁸⁹ *Sport. Závod hlídek Bílá Hora - Pohořelec.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1928, r. 10, č. 11, s. 6-7

⁹⁰ *Sport. A.F.K. Stráže bezpečnosti dobyl mistrovství ČSR.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1928, r. 10, č. 9, s. 8

⁹¹ *Sport. KA. Žižka - AFK. Stráže bezpečnosti Praha.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1928, r. 10, č. 11, s. 7

Hüblbauer. Před samotným utkáním předvedli své umění v exhibičním vystoupení vzpěrači pražské stráže ve složení Friedl, Matějček, Novák František, Příbyl a Novák Václav. Největší pozornosti se těšil olympionik Matějček, který se zúčastnil olympijských her v roce 1928 v Amsterdamu, kde obsadil jedenáctou pozici.

V neděli 12. srpna 1928 se mužstvo stráže bezpečnosti zúčastnilo mistrovství ČSR v přetahování lanem. Pořadatelem mistrovství byl ČSK. Vyšehrad 1907. Soudcovský sbor neměl jednoduchou úlohu, neboť mužstva pražské stráže, A.K. Žižka a ČSK. Vyšehrad 1907 měla na svém kontě po dvou vítězstvích a jedné porážce. Po dlouhé poradě vyhlásil soudcovský sbor toto pořadí: první Vyšehrad, druhá stráž bezpečnosti, třetí K.A. Žižka.⁹²

Dne 22. srpna 1928 získala pražská stráž, těžkoatletický odbor, významnou oporu. Do klubu se vrátil bývalý člen pražské stráže bezpečnosti Jaroslav Skobla, který přestoupil z klubu SKEP Praha a nedlouho poté vybojoval bronzovou medaili na olympijských hrách v Amsterdamu.⁹³

A.F.K. Stráže bezpečnosti v Praze se 11. listopadu 1928 zúčastnil závodu ve vzpírání a řecko-římském zápase o mistrovství Slovenska v Bratislavě. Pražskou stráž reprezentovali Vyskočil, Beránek, Příbyl a Urban. Až na Vyskočila, jenž po dvou vítězstvích byl nucen z důvodu zranění vzdát, získali členové pražské stráže svému klubu vítězství. Ing. Příbyl zápasil i vzpíral a díky němu získal klub celkové vítězství. Urban se opět na zápasnické žíněnce setkal s *Josefem Klapuchem*⁹⁴, brněnským borcem, „*kteřý mu jako jediný dokázal delší dobu vzdorovat díky své nadpřirozené síle.*“⁹⁵

Koncem roku 1928 zavítali borci A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha na závody v zápase řecko - římském a vzpírání břemen, pořádané S.K. Baťa Zlín. Pražská stráž ve složení Záběhlický, Matějček, Beránek, Příbyl a Urban získala svému klubu titul

⁹² *Sport. AFK. Stráže bezpečnosti v Praze-AK. Michle 5-1.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 16, s. 8

Sport. Přetahování lanem o mistrovství ČSR. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1928, r. 10, č. 16, s. 8

⁹³ *Sport. Skobla členem A.F.K. S.B. Praha.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1928, r. 10, č. 15, s. 9

⁹⁴ Foto č. 13

⁹⁵ *Sport. A.F.K. Stráže bezpečnosti v Praze.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1928, r. 10, č. 23, s. 7

mistra Moravy a Slezska, když v celkové klasifikaci klubů obsadila první místo.⁹⁶

6.7.3. Fotbalový odbor

Fotbalový odbor pražské stráže hostoval ve dnech 6. až 10. září 1928 ve Varšavě, kde sehrál dva zápasy. Výpravu vedl předseda klubu okresní inspektor Novotný a předseda fotbalového odboru pražské stráže okresní inspektor Kazil. Zápas se uskutečnil na stadionu polské policie v rámci III. krajových závodů státní policie, pod záštitou ministra vnitra brigádního generála Feliciana Slawoje Sladkowskiego, vrchního velitele polské policie Czynowskiego, zástupců armády a přední varšavské společnosti. Zápas skončil remízou 1:1. Druhý den nastoupila pražská stráž proti Akademickému Svazku Sportowemu, kterou přivítal předseda klubu Dr. Biecher a po výměně klubových vlajek byl zápas zahájen. Pražská stráž zvítězila 5:1. Zvláštní pozornost vzbudil ve Varšavě „*u tamní stráže bezpečnosti demokratický a přátelský i veskrz srdečný poměr úředníků naší státní stráže vůči ostatnímu členstvu stráže a byli proto pánové okresní inspektor Novotný a okresní inspektor Kazil předmětem vřelých sympatií všech přítomných sportovců*“⁹⁷.

6.8. ROK 1929

Dne 17. ledna 1929 se za účasti velkého počtu členů A.F.K. Stráže bezpečnosti konala v tělocvičně v Karlíně osmá řádná valná hromada. Zprávu jednatele přečetl místopředseda Ing. Příbyl, který zmínil zejména úspěchy těžkoatletického odboru. Vyzdvihl účast tří členů stráže bezpečnosti, kteří se v silné olympijské konkurenci umístili následovně: Jaroslav Skobla na třetím místě, Josef Urban na pátém místě a Josef Matějček na devátém místě. Poté byla jako každoročně provedena volba nového výboru. Předsedou byl zvolen okresní inspektor *Josef Lebeda*⁹⁸, prvním místopředsedou Dr. Jindřich Doležal, druhým místopředsedou Ing. Josef Příbyl, jednatelem František Hájek, pokladníkem František Rokos, mezinárodním sekretářem Karel Freund,

⁹⁶ Sport. A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha mistrem Moravy a Slezska. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1929, r. 11, č. 1, s. 7

⁹⁷ Sport. A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha v Polsku. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1928, r. 10, č. 17, s. 10

⁹⁸ Foto č. 7

zapisovatelem Karel Halík, správcem domu Karel Tesařík, náčelníkem Josef Matějček. Klubovým lékařem pro rok 1929 zůstal Dr. Hladík.⁹⁹

6.8.1. Lehkoatletický odbor

Jubilejní desátý ročník závodu hlídek v plné výzbroji na trati Bílá Hora – Pohořelec se uskutečnil dne 30. května 1929 za účasti 13 vojenských hlídek a 3 hlídek uniformované stráže bezpečnosti. Závodu se opět zúčastnili vrchní velitel pražské stráže Nebeský, zástupci pražské posádky a vojenských úřadů. V jubilejním ročníku dokázala hlídka stráže bezpečnosti svou převahu a za vítězství na trati dlouhé 5,5 km, kterou zvládla v čase 19:48 min., získala putovní cenu bývalého policejního prezidenta Bienerta. Vítězná hlídka stráže bezpečnosti běžela ve složení Paul, Kasal a Jud. Druhá skončila hlídka I. Dělostřeleckého pluku ve složení Buchholzer, Vagner a Stoček, která dosáhla času 20:19 min. Třetí skončila hlídka pěšího pluku č. 28 v čase 20:38 min.¹⁰⁰ Členové vítězných hlídek obdrželi ceny věnované pořadatelem závodu.

Tři dny po tradičním závodu Bílá Hora – Pohořelec se na start dalšího závodu na trati Praha – Mělník v délce 30 km postavilo velké pole startujících. V kategorii stráže bezpečnosti se na prvním místě umístil Paul v čase 2:25:04 hod., na druhém místě Kasal v čase 2:26:21 hod. a na třetím místě Šlehofer v čase 2:35:40 hod.¹⁰¹ Pořadatelem závodu byly medailistům předány ceny věnované policejním prezidentem Šlechtou, vítěz závodu obdržel cenu okresního výboru města Mělník.

6.8.2. Těžkoatletický odbor

Dne 3. května se uskutečnilo utkání v zápase řecko-římském mezi A.F.K. Stráže bezpečnosti s mistrovským klubem z Dánska A.C. Dan z Kodaně. Sportovní večer v paláci Lucerna zahájil předseda těžkoatletického odboru stráže bezpečnosti okresní inspektor Karel Vild tím, že uvítal hosty, z nichž přítomni byli zástupci dánského

⁹⁹ *Sport. VIII. Řádná valná hromada AFK. Stráže bezpečnosti v Praze.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1929, r. 11, č. 3, s. 11

¹⁰⁰ *Sport. Závod hlídek v plné výzbroji Bílá Hora - Pohořelec.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1929, r. 11, č. 11, s. 6

¹⁰¹ *Sport. Závod na trati Praha - Mělník.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1929, r. 11, č. 11, s. 7

a rakouského velvyslanectví, za policejní ředitelství policejní prezident Dr. Heřman Šlechta, velitel sboru stráže bezpečnosti Nebeský, prezidiální šéf vrchní policejní rada Charvát. Před samotným utkáním proběhla vzpěračská exhibice s účastí Jaroslava Skobly, který porazil rakouského šampiona Schielberga rozdílem 2,5 kg. Ve vzpěračské exhibici pokračovalo československé olympijské mužstvo ve složení *Josef Vacek*¹⁰², *Josef Matějček*, *Jan Kostrba*¹⁰³, *Václav Pšenička*¹⁰⁴. Pražskou stráž reprezentovali zápasníci Zupka, Beránek, Příbyl a Urban, kteří dánského soupeře porazili 4:2.¹⁰⁵ Všem vítězům jak v zápase tak i ve vzpírání břemen byly předány čestné ceny věnované čestným předsedou A.F.K. Stráže bezpečnosti, policejním prezidentem Dr. Heřmanem Šlechtou. Samotné utkání doprovodila hudba stráže bezpečnosti pod taktovkou kapelníka Mergla.

Dne 9. června 1929 se při příležitosti pětiletého jubilea sportovního klubu KA. Černošice uskutečnilo meziklubové utkání s A.F.K. Stráže bezpečnosti v zápase řecko - římském, kde barvy klubu hájili Černík, František Novák a Tomáš, z nováčků Kapek, Sedláček a Herda. Utkání skončilo remízou 3:3. Dne 10. června 1929 se po dvouleté přestávce pražská stráž opět utkala s klubem Hellas Košíře. Na domácím hřišti nastoupili za stráž Herda, Záběhlický, Černík, Beránek, Novák František, Urban. Zápas skončil nerozhodně 3:3. K odvetě došlo dne 22. června na půdě Hellas Košíře. Mužstvo stráže, za které nastoupili Černík, Záběhlický, Zupka, Beránek, Novák a Urban, opět remizovalo 3:3.¹⁰⁶ Vítězství barvám stráže přinesli zkušení Beránek, Novák a Urban.

¹⁰² Josef Vacek (*18.7.1900, † ?) Účastník IX. olympijských her v roce 1928 v Amsterdamu, kde ve vzpírání v pérové váze obsadil 8. příčku.

¹⁰³ Jan Kostrba (*7.3.1910, † ?) Účastník IX. olympijských her v roce 1928 v Amsterdamu, kde ve vzpírání ve střední váze obsadil 11. příčku.

¹⁰⁴ Václav Pšenička, st. (*26.10.1906 v Praze, †25.4.1961 v Praze) S těžkou atletikou začínal v klubu Bivoj Žižkov. Po vojenské službě nastoupil jako řidič, a to od roku 1928 u Elektrických podniků v Praze. V roce 1928 obsadil na IX. olympijských hrách v Amsterdamu čtvrtou příčku. V roce 1929 získal stříbrnou medaili na mistrovství starého kontinentu v polotěžké váze. O rok později skončil na mistrovství Evropy v Mnichově v polotěžké váze na čtvrtém místě. V roce 1931 startoval na mistrovství Evropy v Lucemburku a opět zde obsadil čtvrtou příčku, ale již jako závodník v těžké váze. Životního úspěchu dosáhl na X. olympijských hrách v roce 1932 v Los Angeles, kde získal stříbrnou medaili a stejný výsledek si zopakoval i o čtyři roky později v Berlíně. Sedmnáctinásobný mistr Československa, který trénoval pouze dvakrát týdně, kdy jeho tréninková zátěž činila 6 tun, ukončil závodní kariéru v roce 1939 po okupaci Československa. Své zkušenosti a znalosti předal synu Václavovi, jenž kráčel v jeho stopách.

¹⁰⁵ *Sport. AK. DAN-AFK. Stráž bezpečnosti Praha.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1929, r. 11, č. 10, s. 7

¹⁰⁶ *Sport. Těžká atletika.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1929, r. 11, č. 13-14, s. 11

V září 1929 se těžkoatletický odbor pražské stráže vypravil k přátelským zápasům do Německa. V Saské Kamenici 13. září zvítězil nad klubem A.C. Atlas 5:1. Zápasu v Saské Kamenici byl přítomen československý konzul Dr. Janko Vodvářka. Barvy stráže hájili Vyskočil, který porazil Körnera, Župka, který porazil Siegela, Polanský, který po 20-ti minutách porazil na body Ottu, Beránek, který již ve třetí minutě položil Taubera, Novák, který po 14-ti minutách položil Nádvorníka a konečně Urban, který s Lämmermannem bojoval nerozhodně, ale vzhledem k nižší tělesné váze protivníka byl tento prohlášen za vítěze.

Dne 14. září 1929 borci stráže nastoupili proti Sportvereinigung Netzschkau, který porazili 4:2. V tomto zápase Vyskočil podlehl díky zranění Lauterbachovi, Zupka podlehl vlastní vinou díky prudkému nástupu Lauberovi, Beránek ve 13. minutě vítězí nad Erlerem, Novák podlehl v 9. minutě Lämmermannovi a Urban poráží v 8. minutě Badetübnera.

A konečně 15. září 1929 nastoupila pražská stráž proti Kraftsportvereinigung Planitz, který porazila 6:0. Vyskočil po 20-ti minutách porazil Düngera, Zupka v 9. minutě porazil Rudolfa Hannsteina, Polanský, ač zraněn, zvítězil na body nad Ottou Hannsteinem, Beránek zvítězil za 30 vteřin nad Hackenbergerem a Urban po 20-ti minutách zvítězil na body nad Mörkelem.¹⁰⁷

6.8.3. Četnický sport – první četnický lyžařský kurz

Ve dnech 14. ledna až 26. února 1929 se ve Špindlerově Mlýně uskutečnil první četnický lyžařský kurz. Absolventi tohoto kurzu byli první, kteří měli to štěstí, že mohli závodit v jízdě na lyžích společně s nejlepšími závodníky. Tato radost byla dopřána právě účastníkům prvního četnického lyžařského kurzu ve Špindlerově Mlýně, kteří se v rámci tohoto kurzu poprvé zúčastnili závodu československého vojska na lyžích. Uvedeného kurzu se zúčastnili: strážmistr Vladimír Křenek - stanice Velká Úpa, strážmistr Bedřich Kuta - stanice Snina, strážmistr Richard Hlavica - stanice Slovenská Zubča, strážmistr Vladimír Kučera - stanice Deštná v Čechách a jako náhradník strážmistr Václav Kučera - stanice Honsberk v Čechách. V průběhu kurzu byl rovněž

¹⁰⁷ *Sport. Zájezd borců AFK. Stráže bezpečnosti Praha (těžké sekce) do Německa.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1929, r. 11, č. 18, s. 9

vydáván vlastní časopis – týdeník – Četnického lyžařského kursu ve Špindlerově Mlýně, který se jmenoval Četník – lyžař. Autor, básník kurzu, strážmistr Kurschläger složil báseň k jejich oslavě:

“Hoši smělí, dík náš mějte, světu o nás vědět dejte!

S duchem času, že my jdeme, sportu holdovat, že chceme.

Ty kapky potu, které jste ztratili kolegové naši, závodníci čilí,

ty stojí za to, by lidé shlédli, co četníci také svou pílí svedli.”¹⁰⁸

Ačkoli se četnictvo zúčastnilo armádních závodů na lyžích vůbec poprvé a nebylo úplně připraveno, obstálo velmi dobře. K závodům byli vybráni strážmistři, kteří delší dobu nelyžovali. Navíc v průběhu soustředění byli někteří z vybraných odveleni zpět do služby.

V pondělí 18. února 1929 se uskutečnil distanční závod na 18 km. Závodu se zúčastnili strážmistři Hlavica, Kuta a Křenek. Z padesáti závodníků, z nichž sedm vzdalo, se četniční strážmistři umístili uprostřed startovního pole. Nejlepšího výkonu dosáhl strážmistr Křenek, který obsadil 6. místo.

V pátek 22. února 1929 se uskutečnil závod hlídek na 30 km spojený se závodem ve střelbě. Zúčastnili se jej opět strážmistři Hlavica a Křenek a doplnil je Vladimír Kučera. Z 15 hlídek složených z nejlepších lyžařů armády obsadili 13. místo.

Ministerstvo vnitra darovalo jako ceny na armádní závody jedny hodinky do soutěže družstev a jednu stříbrnou schránku na cigarety za nejlepší četnický výkon; dostal ji strážmistr Křenek.

Kurz byl namáhavý. Tuto skutečnost dosvědčili instruktoři, kteří vedli již více kurzů a uznal to několikrát i sám velitel kurzu. Příčinou neobyčejné fyzické námahy bylo, že souběžně s uvedeným kurzem probíhal také kurz vojenských důstojníků, se kterými četníci absolvovali několik vojenských cvičení. Mezi nimi i jedno cvičení noční.

¹⁰⁸ BRÁZDA. *Závody prvních četníků na lyžích, Četnický lyžařský kurs ve Špindlerově Mlýně 1929.* In. Četnická hlídka. 1928-1929, r. 2, č. 14, s. 109

Četníkům se nevyhýbaly ani úrazy a těžká zranění, jeden z frekventantů musel být odvezen do nemocnice.

V průběhu kurzu frekventanti pořádali zábavné večírky ve vlastním kroužku a vydávali vlastní časopis Četník – lyžař, který vycházel jednou týdně. Skládali verše, které byly recitovány při společné zábavě. Tyto zábavy se těšily velké oblibě.

Kurz byl ukončen túrou na Žalý dne 25. února 1929, která byla poutí k pamětní desce jednoho z tvůrců našeho státu, prvního ministra financí Dr. Aloise Rašína. Deska je umístěna nedaleko Žalého jako památka na místo, kde Dr. Rašín nejraději pobýval.

Básník kurzu strážm. Kurchschläger v časopise Četník – lyžař na oslavu kurzu vydal báseň s názvem Na rozloučenou :

“Všichni se nesejdeme, ale sejdeme se mnozí a ne jednou. A sejdeme-li se takto kdykoli a kdekoli, buďme muži, buďme četníci! Faleš tu ať vždy a všude vypudí z našich řad svornost, upřímné přátelství a solidarita, a tak každý byť i nejtěžší úkol bude námi zdolán vždy lehčeji s myslí veselou a bodrou, nežli chmurnou, stále jen a jen kritickou a tím nespokojenou.”¹⁰⁹

6.9. ROK 1930

Dne 28. ledna 1930 byl na valné hromadě zvolen nový ústřední výbor ve složení předseda klubu okresní inspektor Josef Lebeda, první místopředseda Dr. Doležal, druhý místopředseda František Řičánek, jednatelem klubu Karel Halík a dále Rokos, Freund, Metelka, Motyčka, Černý, Urban, revizorem účtu zvolen okresní inspektor Vild.¹¹⁰

6.9.1. Lehkoatletický odbor

Dne 24. května 1930 proběhl další ročník závodu v běhu tříčlenných hlídek Bílá Hora – Pohořelec. Tento ročník ovládla hlídka stráže bezpečnosti složená z Paula, Kasala a Češky, která proběhla cílem v čase 19:30 min.¹¹¹ a porazila tak vojenskou

¹⁰⁹ BRÁZDA. *Závody prvních četníků na lyžích, Četnický lyžařský kurs ve Špindlerově Mlýně 1929*. In. Četnická hlídka. 1928-1929, r. 2, č. 14, s. 110

¹¹⁰ *Sport. Valná hromada AFK. Stráže bezpečnosti Praha*. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1930. r. 12, č. 4, s. 9

¹¹¹ *Sport. Bílá Hora - Pohořelec*. In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1930, r. 12, č. 11, s. 7

hlídku z dělostřeleckého pluku č. 1. Obě hlídky obdržely čestné ceny, které do závodu věnovali policejní prezident Dr. Šlechta a posádkový velitel.

6.9.2. Těžkoatletický odbor

Dne 9. února 1930 zahájil těžkoatletický odbor sezónu tím, že si k meziklubovému utkání pozval 2 pražské kluby, a to KA. Smíchov a Sportovní klub elektrických podniků Praha. Nad oběma soupeři stráž zvítězila v poměru 4:2.¹¹² Zápasu byl přítomen předseda těžkoatletického odboru okresní inspektor Karel Vild. S klubem KA. Smíchov se pražská stráž utkala v zápase řecko-římském a s klubem elektrických podniků v zápase řecko-římském i vzpírání.

V březnu 1930 vyslala pražská stráž bezpečnosti těžkoatletický odbor do Jablonce nad Nisou, kde se utkal s tamním německým klubem AC. Siegfried. Pražskou stráž reprezentovali Černík, Herda, Novák, Maulis, Kritzner, Vacek a Vyskočil. Zápasníci pražské stráže porazili německý klub v poměru 6:1.¹¹³ Před samotným utkáním v zápase předvedli exhibici ve vzpírání mistr světa Skobla, Novák, *Václav Bečvář*¹¹⁴ a Maulis. Výpravu vedl první místopředseda klubu Dr. Doležal.

Dne 24. května 1930 se stráž bezpečnosti utkala se svým nejvážnějším soupeřem, s pražským klubem Žižka Praha. Ve vzpírání břemen svého rivala porazila o 235 kg a v zápase řecko - římském zvítězila v poměru 4:3 bodům.¹¹⁵ V sestavě zápasníků pražské stráže nastoupili Vyskočil, Beránek, Urban a Herda. Za vzpěrače nastoupili Skobla, Bečvář, Novák, Moulis, Dürer a Nýber.

Dne 21. září 1930 se za účasti čtyřiceti klubů z celé republiky uskutečnilo Mistrovství Československé republiky v zápase a vzpírání břemen. Tohoto tradičního závodu se zúčastnili i členové pražského sboru uniformované Stráže bezpečnosti. Jejich barvy hájil 12ti členný tým, který byl tvořen pěti vzpěrači a sedmi zápasníky.

¹¹² *Sport. Těžko-atletický trojmatch v tělocvičně na Invalidovně.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1930, r. 12, č. 4, s. 9

¹¹³ *Sport. AFK. Stráže bezpečnosti Praha-AC Ziegried Jablonec n. N..* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1930, r. 12, č. 5, s. 7

¹¹⁴ Foto č. 14

¹¹⁵ *Sport. 24. a 25. květen ve znamení vítězství těžkých a lehkých atletů AFK. Stráže bezpečnosti-Praha.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti. 1930, r. 12, č. 11, s. 7

Vzpěrači břemen v sestavě Skobla – Bečvář – Nýber – Moulis - Laube porazili favorita uvedeného závodu Sportovní Klub Elektrických Podniků-Praha rozdílem 320 kilogramů a druhého favorita mistrovství K.A. Žižka-Praha rozdílem 598 kg. Vítězné družstvo Stráže bezpečnosti obdrželo pohár z českého křišťálového skla s věnováním.

Zápasníci museli vedle soupeřů čelit rovněž rozhodčím, kteří ve svých rozhodnutích stranili soupeřům. Nicméně získali i přes nepřízeň soudců osm bodů a umístili se tak na druhém místě. Ve skvělé formě byl strážník Josef Klapuch, který protivníky drtil díky své síle v několika minutách.

Také nestor Beránek potvrdil svoji pověst o tom, že je mladý, jakmile se dotkne zíněnky. Nepřízeň soudců jej připravila o vítězství nad Havlou, který ještě před vyhlášením výsledků gratuloval Beránkovi k vítězství nad sebou samým.

Ve dnech 23. a 24. října 1930 se v Mnichově uskutečnilo mistrovství Evropy ve vzpírání těžkých břemen za účasti 10-ti národů a 59-ti závodníků. Československu se podařilo dobýt poměrně dobrého umístění. V pérové váze se Vacek umístil na 4. místě, když vzepřel 267,5 kg, následován na 5. místě Vitáskem, který vzepřel 265 kg. Ve střední váze obsadil 7. místo Sýkora. V polotěžké váze se na 4. místě umístil Pšenička, který vzepřel 337 kg a v těžké váze obsadil 4. místo Skobla, člen pražské stráže bezpečnosti, když vzepřel 355 kg. „*Soutěž byla obdobná olympijské, kde šlo vlastně o neoficiální mistrovství světa.*“¹¹⁶

V listopadu 1930 byl ve Štrasburku uspořádán sportovní mítink při příležitosti 40-ti letého jubilea Societé athletique Strasbourg, kterého se zúčastnila nejlepší světová konkurence. Tohoto sportovního mítinku se za barvy ČSR zúčastnil Josef Urban, který měl za soupeře francouzského mistra a druhého z olympijských her v Paříži Dama, mistra Belgie a druhého na olympijských hrách ve volném stylu v Amsterdamu Charliera, mistra Evropy a mistra Německa Gehringa. „*V této skvělé konkurenci obsadil Urban 2. místo, když vítěznému Gehringovi podlehl na body.*“¹¹⁷

¹¹⁶ Sport. Světová soutěž ve vzpírání v Mnichově. In. Rekord 1930, r. 1, č. 33, s. 4

¹¹⁷ Sport. Turnaj těžkých vah ve Štrasburku. In. Rekord 1930, r. 1, č. 35, s. 3

Během roku uspořádala těžká sekce A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha jeden vylučovací klubový závod, kterého se zúčastnilo celkem 23 členů. Na třech závodech nováčků startovalo 7 členů. Rovněž proběhly tři juniorské závody, v nichž uspělo 10 členů.

Seniorských závodů se zúčastnilo 20 členů, kteří získali dvacet cen. Klub se zúčastnil osmi přátelských utkání a šestkrát z nich vyšel vítězně. Výsledek byl 37:19.

Mezi poraženými byly rovněž prvotřídní kluby K. A. Žižka Praha a SKEP Praha. Byl uspořádán klubový večer, jehož se zúčastnila 2 zápasnická mužstva a 8 vzpěračů. Vzpěračský tým se podílel na úspěších klubu ziskem mistrovského titulu v družstvech. V celkové klasifikaci klubů se umístil na třetím místě. Na žádost sportovních sdružení a klubů bylo uspořádáno několik exhibicí v zápase řeckořímském, ve vzpírání břemen a v boxu.

A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha získal v roce 1930 rovněž titul mistra Československé republiky v přetahování lanem. Vítězství bylo umocněno tím, že bylo získáno na vlastním hřišti.

6.10. ROK 1931

6.10.1. Lehkoatletický odbor

Dne 10. května 1931 se uskutečnil závod v běhu tříčlenných hlídek s lehkou výzbrojí (puška, bodák, opasek a sumky). Závod probíhal na trati Bílá hora-Pohořelec, jehož délka byla přibližně 5 km. Tohoto závodu se zúčastnily 4 hlídky Stráže bezpečnosti a 12 trojčlenných vojenských hlídek. Tento tradiční závod se skvěle vydařil. Účast oficiálních osobností i obecnostva byla hojná. Za policejní ředitelství v Praze byl přítomen známý příznivec a propagátor tělovýchovy policejní rada a velitel sboru Dr. Karel Tomek s několika úředníky uniformované Stráže bezpečnosti. Za posádkové velitelství Velké Prahy byl přítomen major Purkyt s dalšími důstojníky pražské posádky.

Jako první v celkovém pořadí se umístila hlídka A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha ve složení strážníci Josef a Jaroslav Paulové a Jaroslav Samek. Dosáhli rekordního času 19 minut a 9 vteřin. První vojenská hlídka ve složení Hoše, Čulík a Černý

uvedenou trať absolvovala za 19 minut a 28 vteřin. Hlídka Stráže bezpečnosti Praha dosáhla třetího vítězství (v letech 1929, 1930 a 1931) a získala tak definitivně putovní cenu bývalého policejního presidenta Dr. Richarda Bienerta, kterou věnoval při založení těchto závodů v roce 1920. Všechny hlídky Stráže bezpečnosti doběhly v dobrých časech. Druhá ve složení Jelínek, Čadek a Lhoták dorazila v čase 21 minut a 9 vteřin, další dvě o 2 minuty později.

Po skončení závodu blahopřál major J. Purkyt vítězné hlídce A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha a předal jí čestné ceny posádkového velitelství Velké Prahy zároveň s definitivně získanou putovní cenou. Velitel sboru Dr. Karel Tomek¹¹⁸ odevzdal první vojenské hlídce čestné ceny věnované policejním prezidentem Dr. Vojtěchem Dolejšem. Významné partie závodu i slavnostní zakončení byly zfilmovány.

Cituji autora zprávy o průběhu shora uvedeného závodu, který vystihl jednu důležitou pravdu a tou je význam tělesné přípravy: „Myslím, že v té chvíli mnohému z přítomných členů našeho sboru se vynořilo v paměti, jak často se setkáváme při výkonu služby s případy, kdy pachatel se dá na útěk před bezpečnostním orgánem, který lapá dech již po několika metrech běhu. Nechci tím ovšem říci, že by každý z nás měl být závodníkem. Zamysleme-li se však nad zmíněným případem, musíme si přiznati, že každý sport, je-li prováděn rozumně, účelně, systematicky a pro zušlechtění těla, může nám prospěti při výkonu naší služby. Tuto pravdu měl by mít na paměti každý člen sboru Stráže bezpečnosti a věnovati více pozornosti pěstění svého těla; nezáleží na tom, věnuje-li se běhu, kopané, zápasu, plavectví, tenisu, nebo snad štípá dříví, vzdělává zahrádku a pod. Moderní doba klade zvýšené požadavky na každého člověka a tím více tedy na bezpečnostní orgány. Pamatujme, že sokolské heslo „Ve zdravém těle zdravý duch“ platí pro nás dvojnásobně!“¹¹⁹

V neděli 7. června 1931 pořádal Pedestriánský klub z Královských Vinohrad svůj tradiční, v tom roce jubilejní, závod v běhu a chůzi na trati Praha - Mělník dlouhé 30 kilometrů. Tohoto závodu se zúčastnila, právě tak jako v minulých letech, pražská uniformovaná stráž bezpečnosti (většinou borci z A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha) a vojsko. Start závodu byl u libeňské sokolovny. Zvláštní kategorii vedle závodníků

¹¹⁸ Foto č. 5

¹¹⁹ LEBEDA, J. Závod hlídek na trati Bílá hora – Pohořelec. In . Bezpečnostní služba. 1931, r. 1, č. 14, s. 222

tvořilo 14 mužů sboru uniformované stráže bezpečnosti s lehkou výzbrojí (opasek s pistolí a obuškem ve stejnokroji) a 60 vojínů, rovněž s lehkou vojenskou výzbrojí.

Z účastníků pražské stráže bezpečnosti se na prvním místě umístil strážník Josef Paul časem 2 hodiny 17 minut a 29 vteřin. Ten však běžel v kategorii registrovaných závodníků, tedy mimo konkurenci pražské stráže bezpečnosti. Z tohoto důvodu byl vítězem vyhlášen Václav Jelínek ze cvičné školy, který doběhl za 2 hodiny 26 minut a 55 vteřin. Byl následován strážníkem Josefem Lhotou, rovněž z cvičné školy. Další pořadí bylo Šlehofer, Pleninger, Češka, Řezníček.

Uvážíme-li, že traťový rekord dosažený civilními závodníky činil 1 hodinu 52 minut 45 vteřin, byly výkony strážníků běžících s lehkou výzbrojí úctyhodné.¹²⁰

Mimo kategorii uniformovaných se zúčastnili zmíněných závodů další dva členové Sboru stráže bezpečnosti Praha. Samek z cvičné školy reprezentoval A. C. Spartu a dosáhl času 2 hodiny 8 minut a 4 vteřiny. Kraus reprezentant A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha dosáhl času 2 hodiny 18 minut 34 vteřin.

Po ukončení závodů, za osobní účasti vrchního velitele sboru uniformované Stráže bezpečnosti v Praze Dr. Karla Tomka, okresních inspektorů Havla, Jiráska a Pelce, byli závodníci Stráže bezpečnosti přímo v Mělníku oceněni čestnými cenami, které věnoval policejní prezident Dr. Vojtěch Dolejš a plaketami pořádajícího klubu.

Tato a jiné sportovní aktivity si za cíl kladly vychovat v řadách stráže bezpečnosti muže zdravé a silné tělesně i duševně, věnující se kultuře svého těla. V různých sportovních aktivitách nacházeli plnou podporu u svých nadřízených. Na jednotlivcích samotných pak bylo, aby ukázali, že chápou význam tělovýchovy pro své poslání strážců bezpečnosti ve prospěch celku, což dokazovali právě na takovýchto sportovních podnicích.

6.10.2. Těžkoatletický odbor

Ve dnech 27. až 31. března 1931 se v Praze uskutečnilo mistrovství Evropy v zápase řecko-římském. Československo postavilo úplné 7 členné mužstvo, jehož barvy hájili: ve váze bantamové Nič, člen K.A. Žižka Praha, ve váze pérové Jindřich

¹²⁰ LEBEDA, J. *Závod Praha – Mělník*. In. *Bezpečnostní služba*. 1931, r. 1, č. 14, s. 222

Maudr¹²¹, člen Bohemians, ve váze lehké František Kratochvíl¹²², člen K.A. Žižka Praha, ve váze velterové Alois Samec¹²³, člen K.A. Žižka Praha, ve váze střední Ing. Příbyl, člen A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, ve váze polotěžké Josef Vávra¹²⁴, člen K.A. Žižka Praha a ve váze těžké Urban, člen A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha.¹²⁵ Nominaci československého mužstva předcházela řada vylučovacích závodů, které zorganizoval Svaz Československé těžké atletiky, aby zabezpečil účast těch nejlepších zápasníků. K poslednímu vylučovacímu zápasu došlo v tělocvičně stráže bezpečnosti v Praze na Invalidovně. Týden před mistrovstvím reprezentační mužstvo absolvovalo soustředění v Mnichovicích „ve vhodném, klimatickém místě za účelem zotavení a doplnění tuhého tréninku chůzí a během na vytrvalost.“¹²⁶

Před zahájením mistrovství přinesl sportovní tisk charakteristiky jednotlivých reprezentantů. O borcích stráže bezpečnosti se mohli čtenáři dočíst, „ing. Příbyl ve váze střední je vítězem velké mezinárodní soutěže v Prato v Itálii v roce 1928. Je naším nejtalentovanějším, technicky nejdokonalejším a zvláště sympatickým borcem. Je naší nadějí do budoucna. Urban ve váze těžké jest naším nejúspěšnějším reprezentantem. Technicky a takticky jest velmi dobrý a při tom zvláště spolehlivý. V cizině má velmi dobré jméno, respekt a sympatií. Na mistrovství Evropy v Rize 1926 dobyt druhé ceny, na mistrovství Evropy v Pešti druhé ceny, v Dortmundu v téže soutěži třetí ceny a loni ve

¹²¹ Jindřich Maudr (*10.1.1908, †1.5.1990) Vyrůstal v pražských Vršovcích a tělesná cvičení začal pěstovat ve Svazu Dělnických tělocvičných jednot. Poté vstoupil do A.F.K. Vršovice, kde se věnoval těžké atletice a fotbalu. Ve svých dvaceti letech odcestoval na IX. olympijské hry do Amsterdamu a zde se umístil v bantamové váze na fantastickém stříbrném stupínku. Na evropské šampionátu, který se uskutečnil v roce 1931 v Praze, získal v pérové váze do 62 kg bronzovou medaili. Na X. olympijských hrách v roce 1932 v Los Angeles, kam odcestoval díky finanční pomoci příznivců jeho klubu Bohemians Praha, obsadil čtvrtou příčku. Následně se s amatérskou žíněnkou rozloučil.

¹²² František Kratochvíl (*16.1.1904, † ?) S těžkou atletikou začal v roce 1921 v K.A. Žižka Praha a již o rok později získal v zápase řecko-římském v bantamové váze titul mistra Československa. Na VIII. olympijských hrách v roce 1924 v Paříži startoval v lehké váze a nebyť zranění mohl obsadit lepší než pátou příčku. Na mistrovství Evropy v roce 1926 v Rize obsadil v lehké váze čtvrtou příčku a o rok později v Budapešti pátou příčku. Na IX. olympijských hrách v roce 1928 v Amsterdamu startoval v pérové váze a již ve třetím kole byl z dalších bojů vyřazen. S aktivní závodní kariérou se rozloučil na mistrovství Evropy v roce 1931 v Praze, kde obsadil páté místo. Následně se věnoval svému povolání a snažil se pomáhat mladým zápasníkům.

¹²³ Alois Samec (*12.2.1906, † ?) Účastník XI. olympijských her v roce 1936 v Berlíně, kde ve velterové váze ve volném stylu nepostoupil do dalších bojů ze druhého kola.

¹²⁴ Josef Vávra. Účastník IX. olympijských her v roce 1928 v Amsterdamu, kde v zápase řecko-římském v polotěžké váze nepostoupil ze třetího kola.

¹²⁵ Foto č. 18

¹²⁶ *Championát Evropy v řecko-římském zápase v Praze.* In. Star. 1931, r. 6, č. 11, s. 13
Mistrovství Evropy v T.A. kořistí Finů a Švédů. In. Rekord. 1931, r. 2, č. 14, s. 1

*Stockholmu ve zvláště silné konkurenci v jeho váze čtvrtou cenu.*¹²⁷

Ing. Příbyl podlehl ve svém prvním zápase Lotyšovi Kavallsovi. Ve svém druhém zápase porazil Příbyl rakouského reprezentanta Stiedla za 7 minut. Ve třetím pak zvítězil nad Němcem Krämrem za 50 vteřin a Itala Gruppioniho porazil v rekordním čase za 30 vteřin. V posledním utkání narazil Příbyl na mistra světa a Evropy Finu Koninena, kterému podlehl za 5 minut. Vzhledem k tomu, že Příbyl měl na svém kontě 2 porážky, celkově obsadil čtvrté místo. Urban svůj první zápas absolvoval s mistrem světa Finem Nyströmem, kterému podlehl těsně na body za 20 minut. Ve druhém zápase porazil Lotyše Zwienikese na body a ve třetím zápase opět prohrál na body s dvojnásobným mistrem světa Švédem Westergreenem. V tomto zápase nebyl Urban k poznání. Z jeho projevu se vytratila agresivnost a skvělá technika. Díky dvěma porážkám obsadil Urban celkově čtvrté místo.¹²⁸

Skutečnost, že ve výboru mistrovství Evropy zasedal policejní prezident Dr. Vojtěch Dolejš, tehdejší čestný předseda A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, znovu potvrzuje, jaká pozornost ze strany vedení policie byla věnována policejnímu sportu.

V soudcovském sboru za A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha byl obvodní inspektor Beránek. Tlumočníky jazyka ruského, polského, dánského, švédského, norského byli obvodní inspektoři Matějček a Tesařík. V technickém výboru mistrovství Evropy zasedli obvodní inspektoři Richter a Halík.

Dne 31. března 1931 se ve velkém sále paláce Lucerny uskutečnilo mezinárodní utkání v zápase řeckořímském mezi týmem pařížské policie a týmem AFK Stráže bezpečnosti Praha. Zápas byl pořádán pod záštitou policejního prezidenta Dr. Vojtěcha Dolejše a za čestného předsednictví policejního rady Dr. Karla Tomka, velitele Sboru uniformované stráže bezpečnosti v Praze.

Poslední utkání mezi oběma týmy proběhlo v říjnu roku 1923 v Paříži a téhož roku proběhla odvěta v Praze. Praha nastoupila tehdy proti Paříži v sestavě: Beránek, Halík, Balej, Burget a Urban. V obou zápasech zvítězila nad pařížskou policií v poměru 4:1. V roce 1931 nastoupila pařížská policie v sestavě: Francois, Benel, Rottenfluc,

¹²⁷ Výkvet řecko-římských zápasníků-amateurů z celé Evropy v Praze 27.-30.III. v Lucerně. In. Star. 1931, r. 6, č. 13, s. 9-10

¹²⁸ HALÍK, K. Účast členů A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha na závodech mezinárodních a ME v zápasu řecko-římském ve dnech 27. - 30. března 1931 v Praze. In. Bezpečnostní služba. 1931, r. 1, č. 5, s. 143

Valex, Jourlin, Poilve, Clody. Paříž vyslala skutečně prvotřídní mužstvo. Byli v něm borci, kteří se zúčastnili v roce 1930 mistrovství Evropy.

Dne 1. srpna 1931 se v Pardubicích uskutečnilo mezistátní utkání těžkých atletů, kde barvy ČSR hájil zápasník a člen AFK. Stráže bezpečnosti Praha Josef Urban, který nezklamal „*a svého o 10 kg těžšího soupeře porazil za půldruhé minuty.*“¹²⁹

V roce 1931 se v Lucembursku uskutečnilo v pořadí třetí mistrovství Evropy ve vzpírání břemen. Pořadatelem byla mezinárodní vzpěračská federace, jejíž sídlo bylo v Paříži. Vzhledem k výhodné zeměpisné poloze Lucemburska byla účast národů rekordní. Celkem se mistrovství Evropy zúčastnilo 12 národů s 58 vzpěrači, kteří představovali nejlepší světovou třídu. Při účasti Egypta se soutěž stala neoficiálním mistrovstvím světa.

Barvy Československa hájili, v polotěžké váze Václav Bečvář, člen A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, v těžké váze Václav Pšenička, člen SKEP. Praha a Jaroslav Skobla, člen A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha.

Návštěva obecnstva byla po oba dny jen asi 800 osob, a tak pořadatelé utrpěli značnou finanční ztrátu. Jelikož v Lucemburku neměli dostatečně velký sál, soutěž se uskutečnila ve velké dvoraně - skladišti známé vinařské firmy Mercier. Ta sice postačila rozlohou, nikoliv však svým vnitřním zařízením. Místnost byla velice chladná, nevlídného zevnějšku. Během prvního závodního večera vypovědělo několikrát elektrické osvětlení a závody se tím protáhly do druhé hodiny ranní. První závodní večer se soutěžilo ve váze pérové, lehké a polotěžké. V pérové váze závodilo 9 borců, v lehké 13 a v polotěžké 10. Soutěž byla vysoce kvalitní a bohatá na překvapení. Hlavními favority byli Egypťané, jejichž sérii vítězství zahájil ve váze pérové mladičký Mohamed. V lehké váze obhájil bezpečně svůj titul světový rekordman Haas z Vídně, který porazil Němce Helbiga o celých 16 kilogramů. V této třídě se na pátém místě umístil náš Vitásek. Zajímavostí bylo, že až na šestém místě skončil Francouz Duverger, který mistrovství Evropy v roce 1930 vyhrál. Olympijský vítěz Gabetti skončil sedmý a světový rekordman Švýcar Aeschmann byl jedním z posledních.

Velmi vyrovnané bylo zápolení ve váze polotěžké. Zde si potřebný náskok pro vítězství zajistili v nadhozu Hussein a Lucemburčan Scheitler. Hussein byl důstojným

¹²⁹ *Těžká atletika*. In. Rekord. 1931, r. 2, č. 32, s. 3

protějškem slavného Nosseira a jeho styl byl hodnocen jako bezchybný. Václav Bečvář v této silné konkurenci obsadil výkonem 315 kg 7. místo.

V neděli proběhla soutěž ve střední váze, v níž startovalo 13 borců. Hlavní souboj svedli Němec Ismayr z Mnichova a Ital Galimberti. Zvítězil Němec Ismayr. Závěr mistrovství patřil jako obvykle těžké váze, kde se sešla velmi silná konkurence. Mezi 13 startujícími byla zvučná jména jako Noseeir, Strassberger, Schilberg, Luhaar, Riess, Pšenička, Skobla atd. Napětí vyvrcholilo při nástupu těchto 13 kolosů. V tahu dominovali Strassberger a Schiberg, v trhu a nadhozu převzali vedení vzpěrači štíhlého typu. Pšenička se Skoblou zasáhli do konečného zápolení a byli předmětem sympatií všech diváků. Německý obr Riess překonal Strassbergera, který byl na sestupu. Dařilo se Pšeničkovi, který byl v této kategorii nejlehčí. Poslední slovo patřilo ovšem Nosseirovi, který mistrovství zakončil způsobem hodným světového mistra. Pokořil dva světové rekordy. V nadhozu překonal dosavadní vlastní rekord výkonem 167 kilogramů, v trojboji pak 396,25 kilogramů.¹³⁰ V této nejtěžší kategorii obsadil Pšenička 4 místo, když celkově vzepřel 365 kg následován na 5. místě Urbanem, který vzepřel 362,5 kg.¹³¹ Následovalo vyhlášení jednotlivých vítězů s obvyklými ceremoniemi, předávání cen a diplomů. Mistrovství Evropy bylo oficiálně ukončeno v půl třetí ráno.

Účastníky mistrovství Evropy přivítal rovněž starosta, který je pozdravil a pronesl slavnostní přípitek. Po ukončení mistrovství se uskutečnila prohlídka města, spojená s návštěvou okolních lázní a vinných sklepů. Pro zajímavost uvádím, že ve třicátých letech čítala lucemburská armáda asi 500 mužů včetně hudby a 25 mužů jízdy. Byla používána zejména k reprezentačním účelům a k ostraze knížecího paláce. Četnictvo bylo tvořeno 225 muži a Stráž bezpečnosti představovala síla 147 mužů.

V říjnu oslavoval podřipský klub atletů „Hellas“ v Roudnici nad Labem 25 leté výročí své činnosti a při této příležitosti uspořádal mezinárodní mistrovství ČSR v těžké atletice. V širokém závodnickém poli byli rovněž zástupci pražské stráže bezpečnosti, kteří úspěšně hájili barvy svého klubu. Ve vzpírání v polotěžké váze zvítězil výkonem 320 kg Václav Bečvář, v těžké váze zvítězil Josef Urban, když v trojboji vzepřel 365

¹³⁰ HAVEL, E. *Championáty Evropy ve vzpírání břemen 1931 v Lucemburku*. In. Bezpečnostní služba. 1931, r. 1, č. 22, s. 345

¹³¹ *Championáty Evropy ve vzpírání břemen 1931 v Luxemburku*. In. Rekord. 1931, r. 2, č. 41, s. 2

kg, na druhém místě se umístil Josef Klapuch. Mezi zápasníky se ve střední váze dařilo Františku Novákovi, který zvítězil a Josefu Beránkovi, jenž obsadil třetí místo. V těžké váze dominovali Josef Klapuch, který porazil Josefa Urbana, čímž svého slavnějšího kolegu odsunul na druhé místo. V celkové klasifikaci klubů pak pražská stráž zvítězila ziskem 17 bodů¹³² a odsunula na druhou pozici svého velkého rivala K.A. Žižka Praha, jenž nasbíral 14 bodů. Mezinárodního mistrovství ČSR se zúčastnilo 59 zápasníků a 29 vzpěračů.

Ve dnech 6. - 20. listopadu 1931 byly ve Švédském Göteborgu uspořádány propagační závody v zápase řeckořímském za účasti nejlepších borců. Jejich pořadatelem byl „Orgryte idrott sällska“. Tyto závody měly sloužit nejen ke zvýšení zájmu o klasický zápasnický sport, ale zároveň měly být měřítkem formy švédských borců, kteří si mohli zajistit nominaci na olympijské hry v roce 1932 pořádané USA v Los Angeles v Kalifornii.

Mezi pozvanými zápasníky byli olympijský vítěz z Amsterdamu 1928 Fin Nyström, Němec Földeák a člen A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha Josef Klapuch. Ten v roce 1931 získal na mezinárodních závodech v Roudnici nad Labem titul mistra Československé republiky.

Klapuch závodící v kategorii těžké váhy nastoupil k pěti utkáním s vybranými soupeři téměř bez odpočinku. Tři soupeře porazil, porážku utrpěl od Fina Nyströma a švédského zápasníka Westergreena, který zvítězil na olympijských hrách v roce 1924 v Paříži a v roce 1928 v Amsterdamu.

Z Göteborgu se Klapuch přesunul do Udewalle, kde finskému fenomenu Nyströmovi porážku oplatil. Nyströma porazil za 5:20 minuty. Mimo to zvítězil nad švédským exmistrem těžké váhy Söderquistem za 20 minut na body. Jediný, kdo Klapucha porazil, byl Westergreen, a to v čase 18 minut.

14. listopadu 1931 se Klapuch zúčastnil mezinárodních závodů v Norköpingu a zde se starý rutinér Westergreen musel spokojit již jen s bodovým vítězstvím. Klapuch obdržel tři poháry jako čestné ceny a švédskou národní vlajku. Nejlepší cenou, které se mu dostalo, bylo uznání obou olympioniků Nyströma a Westergreena.

¹³² Mezinárodní mistrovství ČSR v Roudnici nad Labem. In. Rekord. 1931, r. 2, č. 43, s. 5

“Klapuch, který jest 25 roků stár a fyzickou silou přímo hýří, váží 102 kg a jest 195 cm vysoký. Dovedl-li jakožto mezinárodní nováček tak úspěšně čeliti nejlepší elitě zápasnické na severu a poraziti obávané světové mistry, pak jest nesporno, že jest mimořádný zápasnický talent a že má všechny podmínky pro dobytí největší sportovní trofeje Olympijské zlaté medaile. Přísný a hlavně systematický training, častá cizí konkurence nám z Klapucha musí udělati příštího mistra světa v těžké váze.”¹³³

6.10.3. Fotbalový odbor

Na hřišti A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha v Karlíně, U Invalidovny se rovněž konal přátelský fotbalový zápas mezi Hradní stráží a A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha s výsledkem 3:2. Dále pak se uskutečnil mistrovský fotbalový zápas mezi S.K. Žehrovice - A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha Ia. s výsledkem 1:4.

6.10.4. Plavecký odbor

Dne 21. června 1931 dopoledne proběhly zajímavé plavecké závody mezi 20ti člennou plaveckou sekcí A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha a 10ti členným mužstvem Hradní stráže. Závodilo se podle svazových řádů na hladkých tratích i ve štafetě a napříč Vltavou. Mnohé z dosažených časů byly velmi dobré a byly dosaženy po napínavých bojích. Policejnímu mužstvu se podařilo zvítězit nad svým soupeřem.

Výsledky:¹³⁴

300 metrů volný způsob:

1. Kučera, Stráž bezpečnosti, 4:45.3
2. Kus, Stráž bezpečnosti, 6:16.9
3. Macák, Hradní stráž, 6.40

¹³³ HALÍK, K. *Strážník bezpečnosti Josef Klapuch člen AFK SB. ve Švédsku*. In *Bezpečnostní služba*. 1932, r. 2, č. 2, s. 32

Klapuch vítězí ve Švédsku. In *Rekord*. 1931, r. 2, č. 48, s. 3

Klapuch o svých cestách po Švédsku. In *Rekord*. 1931, r. 2, č. 49, s. 2

¹³⁴ TOMEK, K. *Oslavy desetiletého trvání A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha a I. Šachovního klubu Stráže bezpečnosti Praha*. In *Bezpečnostní služba*. 1931, r. 1, č. 15, s. 228

100 m prsa:

1. Rosenberg, Stráž bezpečnosti, 1.41
2. Nový, Hradní stráž, 1:43.9
3. Dolníček, Stráž bezpečnosti, 1.46

50 m znak:

1. Hrabě, Stráž bezpečnosti, 0.43.4
2. Janeba, Stráž bezpečnosti, 0.45.4
3. Roháček, Stráž bezpečnosti 0.47

50 m volný způsob:

1. Doktor, Stráž bezpečnosti, 0.33.1
2. Rödler, Stráž bezpečnosti, 0.40
3. Syrovátka, Hradní stráž, 0.40.9

50 m prsa:

1. Říha, Stráž bezpečnosti, 0.36.3
2. Myšička, Hradní stráž, 0.39.4
3. Hřebíček, Hradní stráž, 0.40.0

Polohová štafeta 3 x 50 m:

1. Mužstvo Stráže bezpečnosti, Hrabě, Říha, Kučera, 1:55.8
2. druhé mužstvo Stráže bezpečnosti, Janeba, Dolníček a Doktor, 2.05
3. Hradní stráž, Soběslavský, Nový, Syrovátka, 2:18.

V červnu 1931 se rovněž uskutečnil jubilejní plavecký závod napříč Vltavou. Závod se konal pod Mánesovým mostem a zúčastnilo se jej 30 mužů. Zvítězil strážník Kučera časem 1:59 minuty, před strážníkem Doktorem 2:19 minuty a strážníkem Rödlerem 2:33 minuty. Program byl doplněn ukázkami v záchraně tonoucích, které předvedli za vedení okresního inspektora Meszarose členové sboru Stráže bezpečnosti Bratislava. Obvodní inspektor Lula předvedl uchopení tonoucího za hlavu, obvodní inspektor Bartl uchopení tonoucího za paže a obvodní inspektor Mařák uchopení

tonoucího za prsa obchvatem. Demonstrován byl rovněž způsob vynášení tonoucího z vody a umělého dýchání, kdy zachránce prováděl záchranu ve stejnokroji.

6.10.5. Oslavy 10ti let trvání klubu

Dne 14. června 1931 se při příležitosti 10-ti let trvání klubu A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha a I. Šachovního klubu Stráže bezpečnosti Praha konala slavnostní jubilejní valná hromada za hojně účasti členů, hostů a delegací sportovních a šachovních klubů. V rámci oslav 10ti let trvání obou klubů, pořádaných pod záštitou ministra vnitra Dr. Juraje Slávika, se konala řada slavnostních a sportovních podniků.

Okresní inspektoři Lebeda a Odvárka informovali o činnosti A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha a I. Šachovního klubu za minulé období. Ze skromných počátků se oba kluby zdárně vyvíjely a dosahovaly zvučného jména a čestného místa mezi jinými sportovními kluby. Při A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha byly ustanoveny sekce těžko a lehkootletická, plavecká, veslařská, fotbalová, rohovnická, tenisová a střelecká.

Členové A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha úspěšně zápasili v Kodani, Paříži, Varšavě, Kolíně nad Rýnem, Bochumi, Pešti, Amsterdamu, Rize, Mnichově, Bruselu, Pratě atd. Hostovali téměř ve všech evropských státech. Všude získávali chválu a popularitu pro pražskou respektive Československou policii. Bez nadsázky lze konstatovat, že A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha byl klub v té době znám po celé Evropě a všude vřele vítán. Propagoval tak své dobré jméno a tím dobré jméno našeho národa.

Dne 20. června 1931 se konala na Slovanském ostrově ve velkém sále sportovně-kulturní akademie obou klubů, které se zúčastnil ministr vnitra Dr. Juraj Slávik, zástupci Ministerstva vnitra a zemského úřadu v Praze. Ministr vystoupil s výstižným projevem, v němž zdůraznil symbolickou spolupráci obou klubů v oblasti výcviku těla i ducha. Členové A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha předvedli ukázky sestavy prostných cvičení a obrazy antických soch.

Za oba kluby přednesl slavnostní projev okresní inspektor Odvárka.

V programu vystoupila hudba stráže bezpečnosti, která zahájila slavnostní večer.

Za účasti všech pražských šachovních klubů se v malém sále Slovanského ostrova současně konal turnaj I. Šachovního klubu Stráže bezpečnosti Praha.

6.10.6. Přehlídka tělesné kultury v Pardubicích

Dne 12. září 1931 proběhla v Pardubicích přehlídka tělesné kultury. Na nově vybudovaném městském stadionu se představily spolky a sdružení, jejichž hlavním cílem byla tělesná výchova.

V Pardubicích uspořádala pražská stráž bezpečnosti vlastní výstavu, kterou tvořily poháry, medaile, diplomy, vlaječky a další získaná ocenění.

“Poměr uniformované stráže bezpečnosti ke sportu a tělovýchově vůbec je poněkud jiný, nežli jiných občanů, jimž jsou sport a tělocvik prostředkem ke zvýšení a udržování zdraví a síly, tedy pomocníky snahy po dosažení plného využití a radosti ze života. Stráž nevede ke sportu jen záliba, radost ze síly a zdraví, nýbrž přímá potřeba. Síla, mrštnost a dovednost vypnouti všechny síly jsou drahými přáteli vykonavatelů bezpečnostní služby. Vždyť strážníku přihodí se leckdy, že se utká v zápase se soupeřem, jež zdolati nejen touží, ale musí. V sázce nebývá jen čest dobýti některé z cen či býti poražen, nýbrž bývá to čest státní moci, ne-li dokonce zdraví a život lidský, třeba i vlastní. Mohlo by se státi osudným, kdyby v takovém okamžiku byl slabým, nebo i jen slabším. A tak sport a tělocvik jsou členům stráže bezpečnosti denním chlebem, potřebou, nezbytností.”¹³⁵

Skutečnost, že tělovýchova a sport měla u pražské stráže bezpečnosti své nezastupitelné místo, že byla zaváděna ve stále větším měřítku a nabývala stále většího významu, si veřejnost ověřila dne 12. září 1931 v Pardubicích, kde vedle vystoupení strážníků-sportovců soukromě sdružených v A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha shlédla vystoupení 240 nováčků posledních cvičných škol. V Pardubicích cvičili hromadně nováčci, kteří ke stráži bezpečnosti Praha nastoupili počátkem února roku 1931.

¹³⁵ TOMEK, K. *Oslavy 10letého trvání A.F.K. Stráže bezpečnosti a I. Šachovního klubu Stráže bezpečnosti Praha*. In. *Bezpečnostní služba*. 1931, r. 1, č. 15, s. 310

Předvedenými cviky byly demonstrovány výsledky práce dosažené v krátké době přípravného školení a výcviku nováčků ve cvičné škole za dobu pouhých šesti měsíců.

Program sportovního dne byl zahájen proměnným koncertem hudby Sboru uniformované stráže bezpečnosti Praha na Wilsonově třídě.

Na novém pardubickém stadionu vybudovaném v blízkosti výstaviště byl sehrán přátelský zápas fotbalové jedenáctky A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha s domácím SK Pardubice. Zápas byl dobrou propagací sportu a pardubičtí vyhráli 4:2.

V přestávce nastoupila tři družstva A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha k závodům v přetahování lanem. Běžci A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha zde zakončili štafetu, jejíž trasa vedla z Prahy do Pardubic. Běžecká štafeta ve složení Klir, bratři Paulové, Samek, Šlehofer, Jelínek, Řezníček, Černovský, Huml, Lhoták a poslední člen štafety Dvořák, zvládla trať v délce 101 km 600 m v čase 6 hodin 54 minut.¹³⁶

Sportovní den pokračoval šesti sestavami prostných cvičení, která předvedli absolventi cvičných škol. Dalším číslem byla soustava prostných cvičení podle systému dánského profesora Bukha, předvedená družstvem A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha.

Cvičné školy předvedly sestavy cviků sebeobrany (chvatů, útoků, obrany) za vedení inspektora Horny. Před hlavní tribunou na hlavním stadionu bylo vybudováno podium, na kterém své umění předvedli vzpěrači: Dürst, Moulis, Rejman, Frýdl, Bečvář, Klapuch a Skobla. Největší pozornosti se těšila mohutná postava Skobly.

Vzpěrače vystřídala dvě mužstva boxerů. V jednotlivých zápolech A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha mnoho štěstí nepřálo. V první dvojici (muší váhy) zvítězil pardubický Malý nad Pancem, druhá dvojice (bantamové váhy) Fiala se Šmrhou bojovala nerozhodně, stejně třetí (lehké váhy) Hendrych s Faltou. Ve čtvrté dvojici (welterové váhy) zvítězil pardubický Vokáček nad Němečkem. Následoval nerozhodný souboj Boháče s Čapkem. V polotěžké váze zvítězil Polok nad Jelínkem. Celkový výsledek 9:5 bodů pro Pardubice. Rozhodčím v ringu byl Lehečka, zápasy bodovali Laube a Kraus.

Porážku boxerů odčinili zápasníci A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, kteří porazili zápasnické družstvo Pardubic v poměru 7:0. Za Stráž bezpečnosti Praha nastoupili

¹³⁶ *Praha-Pardubice za 6 hodin 54 min.* In. Star. 1931, r. 6, č. 38, s. 5

Košťál B. bantamová váha, Košťál M. pérová váha, Vyskočil lehká váha, Hostinský a Novák střední váha, Beránek polotěžká váha a Urban těžká váha. Beránek a Urban však zůstali bez soupeře.

Vystoupení stráže bezpečnosti Praha shlédl ministerský předseda František Udržal. Dále byl přítomen odborový rada Dr. Šembera jako zástupce ministerstva vnitra a policejní vrchní rada Herr jako zástupce policejního ředitelství v Praze.

6.11. ROK 1932

6.11.1. Lehkoatletický odbor

V neděli dne 24. dubna 1932 se XIII. ročníku závodu vojenských hlídek a stráže bezpečnosti s lehkou výstrojí na trati Bílá hora - Pohořelec zúčastnilo 12 vojenských hlídek a 4 hlídky stráže bezpečnosti v těchto sestavách:

I. hlídka: *Josef Paul, Jaroslav Paul, Václav Jelínek,*¹³⁷

II. hlídka: Václav Šlehofer, Jan Češka, Jaroslav Same,

III. hlídka: Florián Dvořák, Antonín Janeba, Václav Jůd,

IV. hlídka: Jan Panoš, Ludvík Mezník, Bohumil Matějka.

V tomto roce věnovali policejní prezident Dr. Vojtěch Dolejš a posádkový velitel generál Klecanda novou putovní cenu, krásnou sošku Jana Žižky z Trocnova. Cenu darovali se vzácným uznáním a upřímným pochopením pro tělovýchovný a sportovní význam závodu.

Závod navštívili policejní prezident Dr. Vojtěch Dolejš s vrchním velitelem stráže bezpečnosti Praha policejním radou Dr. Karlem Tomkem, dále generál Klecanda, okresní inspektor Pelc a někteří úředníci stráže bezpečnosti Praha a důstojníci pražské posádky. Hlavními pořadateli byli vojenský sportovní referent major Purkyt z posádkového velitelství Velké Prahy a obvodní inspektor stráže bezpečnosti Pleninger.

¹³⁷ Foto č. 20

XIII. ročník a novou putovní cenu získala hlídka stráže bezpečnosti, která proběhla cílem v rekordním čase 19 minut.¹³⁸ Na druhém místě se umístila hlídka hradní stráže v čase 20 minut 32 vteřin, třetí byla hlídka vojenského instrukčního praporu v Milovicích a čtvrtá byla II. hlídka stráže bezpečnosti Praha.¹³⁹ Další místa obsadily tři vojenské hlídky a jako osmá přiběhla III. hlídka stráže bezpečnosti Praha za vedení nejstaršího člena lehkooletického odboru A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, nadšeného a poctivého sportovce Floriána Dvořáka.

Po závodech předal generál Klecanda vítězné hlídce stráže bezpečnosti Praha putovní cenu a jejím členům čestné ceny, věnované velitelem pražské posádky. Policejní prezident Dr. Vojtěch Dolejš poté předal členům první vojenské hlídky čestnou cenu krásné stříbrné hodinky a druhé hlídce stráže bezpečnosti Praha upomínkové plakety.

6.11.2. Těžkoatletický odbor

Téměř po osmi letech došlo dne 31. března 1932 v Praze v paláci Lucerna k dalšímu utkání v zápase řecko-římském mezi A.F.K. Stráže bezpečnosti a týmem pařížské policie. Mezistátní utkání bylo uspořádáno pod záštitou policejního prezidenta Dr. Vojtěcha Dolejše a za čestného předsednictví velitele Sboru uniformované stráže bezpečnosti Dr. Karla Tomka.

Poprvé se oba týmy střetli v říjnu roku 1923 v Paříži a téhož roku proběhla pražská odvěta. V obou utkáních porazila pražská stráž pařížskou policii v poměru 4:1. Její barvy tehdy hájili Josef Beránek, Karel Halík, Jan Balej, Burget a Josef Urban.

V roce 1932 získal do Prahy tým pařížské policie mezinárodní sekretář A.F.K. Stráže bezpečnosti obvodní inspektor Řičánek. Pařížská policie nastoupila v sestavě Francois, Benel, Clody, Rottenfluc, Valex, Jurlín, Poilve. Vedoucím výpravy byl vrchní inspektor a předseda pařížského sportovního klubu Mourgues.¹⁴⁰ Pražská stráž nastoupila ve složení Herda, Hostinský, Flener, Přibyl, Novák a Klapuch. Před

¹³⁸ Foto č. 21

¹³⁹ ŠLEFOFER, V.: *XIII. Závod hlídek s vojenskou hlídkovou výstrojí na trati Bílá hora – Pohořelec*. In: *Bezpečnostní služba*. 1932, r. 2, č. 5, s. 205

Závod vojenských a policejních hlídek. In: *Star*. 1932, r. 7, č. 18, s. 15

¹⁴⁰ HAVEL, E. *Mezinárodní utkání v zápase řecko-římském policejních týmů Paříž-Praha*. In: *Bezpečnostní služba*. 1932, r. 2, č. 6, s. 94

zápasnickým utkáním proběhla exhibice ve vzpírání břemen, kterou předvedli reprezentanti ČSR v těžké váze Pšenička a Skobla. Pražská stráž porazila pařížskou policii a získala vítězství v poměru 5:2 bodům.¹⁴¹

V červenci 1932 se olympijských her v Los Angeles za Československou republiku zúčastnili i dva členové A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, a to zápasník Josef Urban a vzpěrač Jaroslav Skobla. Československá výprava vedená generálním tajemníkem Čs. Olympijské výboru Dr. Widimským odcestovala z Prahy dne 9. července. V neděli 17. července dorazila výprava ke břehům New Yorku, odkud společně s německou výpravou odcestovala do dějiště olympijských her. Zde oba členové pražské stráže dosáhli vrcholu svých sportovních úspěchů, když v těžké konkurenci získal prvenství Jaroslav Skobla a Josef Urban obsadil druhé místo.¹⁴²

Ve dnech 10. - 11. září 1932 uspořádal AFK Bohemians v Národním domě na Vinohradech mistrovství Československé republiky v zápase řecko - římském a vzpírání břemen. Mistrovství se zúčastnilo 75 závodníků. Nejobávanějším soupeřem bourců z A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha byl jejich dlouholetý rival K.A. Žižka Praha. Borci A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha porazili svého rivala o jeden jediný bod.

A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha získal celkově 15 bodů, a to ve vzpírání: Frídl 3. místo, Brumlík 2. místo, Bečvář 2. místo, Klapuch 3. místo, v zápase: Příbyl 3.místo, Novák 2. místo, Tomáš 2. místo, Klapuch 3.místo, Urban 1. místo.

Za zmínku stojí výkon Bečváře, který v nadhozu vzepřel 150 kilogramů.

V roce 1932 se rovněž uskutečnilo přátelské utkání ve vzpírání břemen mezi mužstvy klubů stráže bezpečnosti Vídeň a Praha.

Stejně jako Československá republika i rakouská státní správa věnovala velkou pozornost sportovnímu klubu stráže bezpečnosti, který reprezentoval sbor doma i za hranicemi. Klub byl samostatný a měl k dispozici rozsáhlou budovu. Každý rok věnoval policejní prezident klubu určitou finanční částku s přesvědčením, že sport je Stráž bezpečnosti povinna pěstovat.

¹⁴¹ *Těžká atletika: K utkání Praha-Paříž v zápase řecko-římském dne 31.III.1932 v Lucerně.* In. Star. 1932, r. 7, č. 14, s. 13

¹⁴² HALÍK, K. *Členové AFK. Stráže bezpečnosti Praha Jar. Skobla a Jos. Urban na olympijských hrách v Los Angeles v USA.* In. Bezpečnostní služba. 1932, r. 2, č. 2, s. 314-319

Skobla - olympijský vítěz. In. Star. 1932, r. 7, č. 33, s. 1, 8

Urban jako americký policeman. In. Star. 1932, r. 7, č. 41, s. 8

V rozsáhlé budově měl klub své útočiště, byly zde umístěny kanceláře klubu, tělocvičny každé sekce a tělocvičná náradí. Střelecká sekce zde měla i vlastní střelnice.

Rakouská státní správa neponechávala pěstování tělovýchovy jen na činnosti nezávislého klubu, ale snažila se zabezpečit, aby tělovýchovnou činnost provádělo veškeré mužstvo. V kasárnách byla k těmto účelům zbudována prostorná tělocvična se všemi cvičebními pomůckami. Touto tělocvičnou musel projít každý člen stráže bezpečnosti celého Rakouska, aby si osvojil nejdůležitější tělesná cvičení. Vyučovala se zde hromadná cvičení prostná a kombinace útoku i obrany.

Samotné utkání proběhlo v restauraci Prater. Hlavním bodem programu bylo vzpírání břemen. Borci obou mužstev byli zváženi a jejich celková tělesná váha byla následující: Praha - 429 kilogramů, Vídeň - 427 1/2 kilogramů.

Mužstvo stráže bezpečnosti Praha bylo vedeno okresním inspektorem Havlem, státní vlajku nesl borec Jaroslav Skobla. Před samotným závodem zazněly hymny obou států. Rakouský svaz těžké atletiky využil této slavnostní příležitosti a dekoroval 2 ženy a 20 svých uniformovaných strážníků sportovního klubu za dosažení určitého limitu v různých sportovních odvětvích sportovním odznakem. Tento mohli nosit na uniformě.

Vrchním rozhodčím byl Rakušan Heller. Za mužstvo stráže bezpečnosti Praha byl pomocným rozhodčím Matějček, za mužstvo stráže bezpečnosti Vídeň Kaufmann, zapisovatelem byl Rakušan Baumann.

Jednotlivé výsledky¹⁴³

Skobla	106	107 ½	107 1/2	150	365
Bečvář	89	95	107 1/2	150	352/12
Brumlík	83 ½	92 ½	95	125	312 ½
Frídl	78	77 ½	85	115	277 ½
Laube	72 ½	75	85	115	275 ½
	429	447 ½	480	655	1582 1/2
					- 429
					1.153 1/2
Hipfinger	77 ½	90	107 1/2	140	337 1/2
Szabados	82	95	97 1/2	130	322 1/2

¹⁴³ MATĚJČEK, J. *Přátelské utkání ve vzpírání břemen mezi mužstvy klubů Stráže bezpečnosti Vídeň – Praha*, In. Bezpečnostní služba. 1933, r. 3, č. 2, s. 30

Veigl	102 ½	95	97 1/2	130	322 1/2
Frolík	94	85	100	127 ½	312 1/2
Sykora	71	85	95	125	305
	427 ½	450	497 1/2	652 ½	1 600
					- 427 1/2
					1.172 1/2

Dosažené výsledky v kilogramech byly odečteny od celkové hmotnosti mužstva a tyto dvě hodnoty byly následně porovnány.

Čisté kilogramy po odečtení tělesné váhy:

Vídeň 1.172 a 1/2 kilogramu,

Praha 1.153 a 1/2 kilogramu.

Zvítězila Vídeň rozdílem 19 kilogramů. V roce 1931 byl rozdíl 85 kilogramů.

6.11.3. Střelecký odbor

V roce 1932 vyslal Sbor uniformované stráže bezpečnosti v Praze své závodní družstvo na střelecké závody o mistrovství Československé republiky. Tyto závody střídavě pořádal Národní svaz střelecký a Česká obec střelecká. V květnu byly tyto závody pořádány Českou obcí střeleckou na vojenské střelnici v Kobylisích. Závod byl vypsan pro vojenská i civilní družstva, a to ve dvou kategoriích. První kategorii tvořila družstva tzv. vyšší. Střelci tohoto družstva museli v minulosti zvítězit na veřejných střeleckých závodech. Druhou kategorii tvořila družstva tzv. nižší. Zde směli být zařazeni nejvýše dva členové z pěti zúčastněných, kteří se na střeleckých závodech umístili v posledních třech letech na prvních třech místech.

Družstvo A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha bylo zařazeno k závodu do nižší kategorie. I když neměli ve svých řadách žádného střeleckého přeborníka, nakonec se jim podařilo nástřelem 400 bodů z 500 možných získat první místo. Tím si v roce 1932 zajistili titul mistra Československé republiky ve střelbě družstev vojenskou puškou.¹⁴⁴

Česká obec střelecká předala družstvu Sboru uniformované stráže bezpečnosti v Praze stříbrný pohár a nejlepšímu střelci obvodnímu inspektorovi I. třídy Řičánkovi věnoval cenu samotný policejní prezident Dr. Vojtěch Dolejš.

¹⁴⁴ Foto č. 22

6.12. ROK 1933

6.12.1. Těžkoatletický odbor

K odvetnému utkání mezi A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha a prvotřídním vzpěračským a zápasnickým mužstvem Polizei Sport Vereinigung Wien došlo ve dnech 25. - 27. května 1933. V řadách soupeře byli borci světových jmen, požívající nejlepší pověsti v těžké atletice.

V pátek dne 26. května 1933 byla výprava přijata policejním radou a velitelem sboru uniformované Stráže bezpečnosti Praha JUDr. Karlem Tomkem a zároveň představena policejnímu prezidentovi JUDr. Vojtěchu Dolejšovi. Poté byla delegace přijata rakouským velvyslancem Dr. Markem.

K samotnému utkání došlo ve velkém sále paláce Lucerna. Proběhlo pod záštitou policejního prezidenta JUDr. Vojtěcha Dolejše a za čestného předsednictví policejního rady a velitele Sboru uniformované stráže bezpečnosti Praha JUDr. Karla Tomka. Skutečnost, že tělesná cvičení a mezinárodní policejní styk byl podporován tehdejší nejvyšším vedením, dokreslovala opět osobní účast policejního prezidenta, velitele Sboru uniformované stráže bezpečnosti Praha, rakouského velvyslance Dr. Marka. Dále byli přítomni zástupci ministerstva zahraničí, ministerstva vnitra, zemského úřadu, vojenského posádkového velitelství, četnictva, hlavního města Prahy, Československého svazu těžké atletiky, pražské župy a denního tisku.

Vzpěrači nastoupili v následujících sestavách:

za Polizei Sport Vereinigung Wien:

Hangel, Hipfinger, Szabados, Frolik a Veigl,

za A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha:

Roznětinský, Laube, Frýdl, Nýbr a Bečvář, tedy bez mistra světa Jaroslava Skobly a mistra Československé republiky Brumlíka, kteří krátce před utkáním onemocněli.

Až na Václava Bečváře bylo vídeňské mužstvo technicky lepší, zvláště v lehké váze vynikl Hangel, který docílil v trhu pozoruhodného výkonu 105 kilogramů. Svým výkonem zaostal pouze 1 kilogram za světovým rekordem Egyptěana Jusefa.

Výsledky:¹⁴⁵

Hangel navzpíral celkem 305 kilogramů, Hipfinger 322,5 kilogramů, Szabados 327,5 kilogramů. Frolik 317,5 kilogramů a Veigel 322,5 kilogramů, celkem 1595 kilogramů, Roznětinský 257,5 kilogramů, Laube 270 kilogramů, Frýdl 270 kilogramů, Nýbr 287,5 kilogramů a Bečvář 367,5 kilogramů, celkem 1452,5 kilogramů.

Zvítězilo mužstvo Polizei Sport Vereinigung Wien rozdílem 99 kilogramů.

Vrchním rozhodčím byl náčelník pražské župy Československého Svazu těžké atletiky Bína, postranními rozhodčími byli za Vídeň Stropek, za Prahu Matějček, hlasatelem výsledků byl Freund. U zápasů řeckořímských byl rozhodčím náčelník Československého svazu těžké atletiky Rudolf Urban.

Ve váze bantamové Haller porazil po 15 minutovém boji Košťála ml. na body. V pérové váze zvítězil Künzel nad Košťálem st., který následkem zranění do dalších bojů nenastoupil. V lehké váze byl Muuhs poražen vysoko na body naším Herdou. Ve váze welterové porazil Beránek Knikla. Ve váze střední porazil Novák Grylka. Ve váze polotěžké podlehl Cerwenka Kritznerovi na body a ve váze těžké porazil Klapuch na body Schöllla. Konečný výsledek v zápase vyzněl 5:2 pro A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha. Postranními rozhodčími byli za Vídeň Zahnt, za Prahu Matějček, hlasatelem výsledků byl Freund.

Ve dnech 16. a 17. září 1933 se v německém Essenu uskutečnilo mistrovství Evropy ve vzpírání břemen. Svazem těžké atletiky byl za Československou republiku nominován vedle dvou borců i strážník bezpečnosti Václav Bečvář, v té době již atlet světové třídy, který reprezentoval naše barvy v těžké váze.

Strážník Václav Bečvář odjížděl do Essenu ozdoben titulem mistra republiky ze Slaného, kde dosáhl úctyhodného výkonu 562,5 kilogramů.

Mistrovství Evropy se zúčastnili vedle našich i borci z Německa, Estonska, Lotyšska, Francie, Itálie, Švýcarska, Finska a Lucemburska. Rakušané, Holanďané a Belgičané se mistrovství Evropy pro napjatý poměr s Německem nezúčastnili.

¹⁴⁵ ŘIČÁNEK, F. *Polizei Sport Vereinigung Wien – A.F.K. Stráže bezpečnosti*. In. *Bezpečnostní služba*. 1933, r. 3, č. 7, s. 219

Na startu mistrovství se sešla vybraná konkurence 9 národů, celkem startovalo 30 borců v pěti třídách tělesné váhy. Soutěže ve vzpírání probíhaly v olympijském pětiboji. (soupažné výkony tahem, trhem, nadhozem, trh levoruč a pravoruč)

Technické výsledky vítězů mistrovství Evropy

Pérová váha:	<i>Wölpert</i>	Německo,	420 kg
Lehká váha:	<i>Tluérsch,</i>	Německo,	447 1/2 kg
Střední váha:	<i>Alleene,</i>	Francie,	497 1/2 kg
Polotěžká váha:	<i>Scheitler,</i>	Lucembursko,	497 1/2 kg
Těžká váha:	<i>Bečvář</i>	Československo,	552 1/2 kg

Strážník bezpečnosti Václav Bečvář získal tímto výkonem s naprostou převahou titul mistra Evropy.¹⁴⁶ Za zmínku stojí, že vítěz těžké kategorie Václav Bečvář, byl v této skupině nejlehčí. Vážil pouze 89 kilogramů. Němec Strassberger z Mnichova vážil 150 kilogramů a skončil třetí. Novému mistru Evropy všech vah Václavu Bečváři bylo 25 let. Mistra Evropy, strážníka Václava Bečváře, po návratu vřele přivítali vrchní velitel Sboru uniformované stráže bezpečnosti Dr. Karel Tomek s chotí, předseda A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha okresní inspektor Konařík, předseda pražské župy těžkoatletické Bína a předseda Československého Svazu těžké atletiky Zvěřina. Mistr Evropy, strážník Václav Bečvář, održel zlatý věnec.

6.12.2. Plavecký odbor

Dne 17. prosince 1933 se v odpoledních hodinách uskutečnily plavecké závody otužilců napříč Labem v Ústí nad Labem. Tyto závody byly uspořádány z podnětu obvodního inspektora druhé třídy uniformované stráže bezpečnosti Praha Oldřicha Havránka. Závodu se vcele s obvodním inspektorem Havránkem zúčastnilo 7 plavců, kteří plavali od Ústeckého břehu pod Mariánskou horou směrem ke Střekovu a do cíle

¹⁴⁶ HAVEL, E. *Mistrovství Evropy ve vzpírání břemen v Essenu*. In. Bezpečnostní služba. 1933, r. 3, č. 11, s. 334

MENŠÍK, J. *Jak dobyl V. Bečvář mistrovství Evropy ve vzpírání*. In. Star. 1933, r. 8, č. 40, s. 3

doplavali všichni. Odvaha a otužilost plavců (teplota vzduchu -10°C, teplota vody na bodu mrazu) byla odměněna potleskem asi 800 diváků.

6.13. ROK 1934

V roce 1934 činnost A.F.K. Stráže bezpečnosti i jeho vnitřní organizace zůstala v nezměněné podobě. Klub tvořil odbor těžkoatletický, lehkooatletický, fotbalový, rohovnický, šermířský a plavecký. Činnost odbory vyvíjely po celý rok a v této době se rovněž uvažovalo o založení střeleckého odboru. Kromě uvedených odvětví měl dost příznivců také ping-pong, volejbal a jiné tělocvičné hry.

Ústřední výbor v tomto období rozhodl o doplnění klubového inventáře tělocvičným nářadím jako hrazdou, koněm, kozou, bradly, kruhy a šplhem. Tímto nářadím se zpestřil tělocvičný program, který ke sportu přivedl další zájemce. Zejména ty, kteří z jakéhokoliv důvodu cvičení vyššího stupně nemohli provozovat. Ústřední výbor rozšířením tělocvičného nářadí a programu podchytil vhodným způsobem další zájem členů, do té doby necvičících a tím napomohl rozmachu činnosti klubu právě v jeho těžších dobách.

Nelze opomenout skutečnost, že podle usnesení ústředního výboru byli přijímáni dorostenci. Těmto byl vytvořen tělovýchovný program, který respektoval a vyhovoval jejich duševnímu i tělesnému vývoji.

6.13.1. Těžkoatletický odbor

V roce 1934 se nejlepší vzpěrači potkali dne 10. listopadu v italském Miláně, kde proběhlo Mistrovství Evropy. České barvy hájil rovněž člen A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha Jaroslav Skobla a z dalších pak Vacek a Pšenička, jenž v těžké váze nenašel přemožitele a získal první místo výkonem 385 kg.¹⁴⁷ Jaroslav Skobla, jemuž rozhodčí neuznali v trhu výkon 110 kg, ze soutěže odstoupil. Československo se díky Pšeničkovu vítězství a Vackovu sedmému místu umístilo na bronzovém stupínku v hodnocení národů.

¹⁴⁷ *Pšenička mistrem Evropy!* In. Star, 1934, r. 9, č. 46, s. 17

6.13.2. Fotbalový odbor

A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha navazoval přátelské styky se sportovními kluby ostatních bezpečnostních sborů v Evropě. Jedním z nich byl i Policijski športski klub v Zagrebu, který byl založen v roce 1924. K účasti na oslavě 10. výročí založení Policijskiho športskiho klubu Zagreb došlo fotbalové sekci A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha¹⁴⁸ pozvání, které po svolení policejního prezidenta mohlo A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha přijmout. Oslav výročí založení sportovního klubu se zúčastnilo i fotbalové mužstvo Polizei Sport Vereinigung Wien, které vedl policejní rada Dr. Hüttl a fotbalové mužstvo Makkabi Zagreb.

Uvedená mužstva sehrála v květnu 1934 vzájemná fotbalová utkání na hřišti S.K. Concordie a to za jediným účelem, aby náležitě oslavili 10. výročí vzniku Policijskiho športskiho klubu v Zagrebu. Fotbalisté A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha porazili Makkabi Zagreb 4:1, bohužel ze zápasu s domácím Policijskim športskim klubem si odnesli porážku 2:4.

6.14. ROK 1935

6.14.1. Vznik odboru Jiu-jitsu

V roce 1935 se poprvé sešla propagační komise přátel sportu jiu-jitsu ve francouzském sále pražského Autoklubu. Mezi přítomnými byli předseda vysokoškolského sportu profesor Smotlacha, za japonské velvyslanectví chargé d'affaires Dr. Ogawa, legační tajemník Goudenhowe, za olympijský výbor předseda profesor Josef Gruss,¹⁴⁹ zástupci branné moci, četnictva, policie, tisku a různých sportovních sdružení.

Chargé d'affaires Dr. Ogawa přednesl projev o významu sportu jiu-jitsu, který měl v japonském národě nejen význam sportovní, ale hlavně mravní a výchovný. „*Celý svět se prostřednictvím tohoto sportu spojuje s Japonskem a jako západní země ochotně mu vycházejí vstříc v informacích o sportech zde pěstovaných, tak také Japonsko*

¹⁴⁸ Foto č. 23

¹⁴⁹ Josef Gruss (8.7.1884 – 28.5.1968), lékař, gynekolog, český sportovec a funkcionář, člen Mezinárodního olympijského výboru v letech 1946 – 1965, předseda Československého olympijského výboru v letech 1929 – 1951, v roce 1908 se zúčastnil olympijských her v Londýně, kde pod pseudonymem Míčkovský hrál tenis ve dvouhře a čtyřhře.

ochotně vyjde vstříc ohledně sportu jiu-jitsu.¹⁵⁰ Přislíbil vyslání dvou japonských trenérů do Československé republiky.

V říjnu 1935 přijeli do Prahy japonští instruktoři profesor Kenji Sugiyama a Dr. Hatta. Pod záštitou japonského velvyslanectví chargé d'affaires Dr. Ogawy byl uspořádán, za spolupráce japonského sdružení při orientálním ústavu v Praze, propagační kurs jiu-jitsu ve Strakově akademii. Za policejní stráž v Praze se výcviku jiu-jitsu zúčastnilo 30 zájemců. Výcvik spočíval v umění nejúčelnějšího využití tělesných a duševních sil. Jeho cílem bylo pěstovat tělo a duši cvičením útoků a obrany, osvojit si podstatu tohoto umění, záležející zejména:

1. v umění padat ze všech možných postojů a poloh na zem;
2. v práci nohou, díky které lze mnoha způsoby dostat protivníka k zemi;
3. v držení protivníka na zemi.

Podle rozhodnutí soudcovského komise byly účastníkům výcviku dány dekrety, kterými byli zařazeni do určitých tříd. Komisi tvořili chargé d'affaires Dr. Ogawa, profesor Sugiyama a Dr. Hatta.

Krátce poté se zájemci z řad členů A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha rozhodli zřídit sekci jiu-jitsu, která byla ustanovena v lednu 1936. Jedním z hlavních propagátorů jiu-jitsu v A.F.K. Stráže bezpečnosti byl instruktor tohoto sportu František Benajtr, který v klubu pořádal zápasnické tábory.¹⁵¹ V dubnu téhož roku přistoupila pod záštitou chargé d'affaires Dr. Ogawy a předsedy vysokoškolského sportu profesora Smotlarchy ke svazu sportu jiu-jitsu.

6.14.2. Četnický sport

Ve 30. letech se sportu věnovali četníci i v nejnáchodnějším cípu naší republiky. Důkaz své sportovní vyspělosti podali četníci z rachovského oddělení v neděli 27. ledna 1935 při lyžařských závodech pořádaných odborem Klubu československých turistů v Rachově. Mezi 30 závodníky bylo 16 četníků. Počasí nebylo právě příznivé.

¹⁵⁰ HORNA, F. *O vzniku nejmladší sekce při A.F.K. Stráže bezpečnosti v Praze pro pěstování „jiu-jitsu“*. In. *Bezpečnostní služba*. 1936, r. 6, č. 11, s. 347

¹⁵¹ *Fr. Benajtr (Stráž bezp. Praha), výborný zápasník jiu-jitsu*. In. *Star*. 1937, r. 11, č. 24 (587)

Po oblevě nebyl sníh kvalitní. Tím obdivuhodnější byly výkony jednotlivých závodníků. Závodilo se ve třídě II, ve třídě starších, v kategorii vojska a četnictva v běhu na lyžích na trati dlouhé 15 km. Dorost na trati dlouhé 5 km. Start i cíl byl v Rachově.

Výsledky¹⁵²

Trat' 15 km

II. třída: 1. četnický strážmistr Doleček, Rachov, 1:12.31 hodiny

2. prap. Jaroslav Puchýř, Chust, 1:25.35 hodiny

3. František Mesarčuk, Rachov, 1:28.37 hodiny

starší: 1. Josef Měrka, Rachov, 1:27.08 hodiny

2. Čeněk Čoček, 2:32.32 hodiny

Vojsko a četnictvo:

1. četnický strážmistr František Lebeda, Rachov, 1:43.41 hodiny

2. četnický strážmistr. Antonín Šváb, Rachov, 1:51.36 hodiny

3. četnický strážmistr Gustav Juna, Hrušovo, 1:51.46 hodiny

Starší:

1. četnický praporčík Antonín Boháč, Lazeščina, 1:58.43 hodiny

2. vrchní strážmistr Josef Sajdl, Slat. Doly, 2:04.05 hodiny

3. vrchní strážmistr Jan Marenczák, Kvasy, 2:09.15 hodiny

Vojsko: 1. vojín Jan Svoboda, dělostřelecký pluk, 2:19.20 hodiny

2. četař Alfréd Pazdera, Chust, 2:25.15 hodiny

¹⁵² BEJSTA, K. *Ze sportovní činnosti četnictva na Podkarpatské Rusi*. In. Bezpečnostní služba. 1935, r. 5, č. 4, s. 123 - 124

Dorost: (trať 5 km - běh)

1. Ivan Bystranský, Chust, 0:26 hodiny
2. Ivan Studenčuk, Rachov, 0:26.37 hodiny
3. Vasil Juraščuk, Rachov, 0:27.24 hodiny

Obdivuhodným sportovním výkonem překvapil strážmistr Doleček z Rachova, jenž získal 1. místo, které si vydobyl rekordním časem.

Pozornost si zasloužil i výkon známého četnického sportovce-lyžaře strážmistra Františka Lebedy z Rachova, který získal v kategorii mladších také první cenu. Strážmistr Lebeda měl na rozvoji lyžařství na Rachovsku velký podíl. Cena, kterou získal, nebyla první. Sám byl cvičitelem Klubu Československých turistů, odboru v Rachově. Uznání si vysloužil i výkon praporčíka Antonína Boháče, který ve starší kategorii získal rovněž první cenu. Za zmínku stojí výkon nejstaršího závodníka vrchního strážmistra Marenczáka z Kvasů, který obsadil 3. místo v kategorii starších. Všichni četníci - sportovci si svým zaslouženým vítězstvím získali srdce široké veřejnosti. Celkový výsledek závodů byl důkazem četnické ukázněnosti a pohotovosti. Závody byly propagací četnické brannosti.

Myšlenka uspořádat lyžařské závody vzešla z podnětu velitele četnického oddělení v Rachově kapitána Matase, který zorganizoval celé závody. Jeho zásluhou byly vytvořeny zvláštní skupiny z řad četnictva a vojska.

6.15. ROK 1936

6.15.1. Těžkoatletický odbor

V březnu se v Národním domě na Vinohradech uskutečnilo mezinárodní mistrovství ČSR v zápase řecko – římském a ve vzpírání, kterého se zúčastnili také členové A.F.K. Strážže bezpečnosti. *Ve vzpírání lehkých vah dokonce Rakušan Fein překonal světový rekord výkonem 330 kg.*¹⁵³ Ve vzpírání ve střední váze uspěl Hantych, který obsadil druhé místo, ve váze polotěžké se rovněž na druhém místě umístil Brumlík a konečně ve váze těžké obsadil třetí místo Bečvář. V zápase v bantamové váze

¹⁵³ *Těžkoatletické championáty ČSR.* In. Star, 1936, r. 10, č. 14, s. 8

dočkal stříbrné medaile Nič, v lehké váze zvítězil Josef Herda, ve střední váze uspěl Ing. Příbyl, jenž obsadil druhé místo, v polotěžké váze získal prvenství Mráček a ve váze těžké dominoval Josef Klapuch.

6.15.2. Oslavy 15-ti let trvání klubu

V roce 1936 dovršil A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha patnáctileté jubileum svého trvání, které se rozhodl ústřední výbor klubu oslavit několika většími podniky. Založen byl v roce 1921 několika nadšenci, za účinné mravní a hmotné podpory tehdejšího policejního prezidenta a prvního čestného předsedy JUDr. Richarda Bienerta. Klub vzal na sebe nelehký úkol, vzbudit u všech členů pražského Sboru uniformované Stráže bezpečnosti Praha smysl pro tělovýchovu a sport. Patnáct let života klubu přineslo nadšení, poctivou a vytrvalou práci, ve které se odrazila i četná zklamání, jak to v životě ani jinak nejde. Činnost klubu byla za 15 let činnosti ozdobena i řadou úspěchů doma i za hranicemi.

Prvním významným podnikem v tomto roce bylo uspořádání sportovního večera dne 28. dubna ve velkém sále paláce Lucerna. Hlavním bodem programu bylo utkání borců v řeckořímském zápasu s mužstvem A. K. Oerebro ze Švédska, které vedl předseda B. Carlson.

Večer se konal pod záštitou policejního prezidenta Dr. Vojtěcha Dolejše a za čestného předsednictví vrchního velitele Dr. Karla Tomka. Dále byly přítomny významné osobnosti zejména švédský velvyslanec de Lagerberg, chargé d'affaires japonského velvyslanectví Dr. Ogawa a zástupci ministerstev, zemského úřadu, vojska, četnictva a sportovních ústředí.

Nejprve proběhla soutěž ve vzpírání v olympijském trojboji tahem, trhem a nadhozem soupažně. Exhibice se těšila velké pozornosti obecnstva pro svůj hladký průběh a hodnotné výsledky. Strážník Wolf vzepřel 280 kg, Rachač 310 kg, Hantych 320 kg, Brumlík 335 kg a mistr Evropy Bečvář překvapil úctyhodným výkonem, když vzepřel 385 kg.¹⁵⁴

¹⁵⁴ MATEJČEK, ŘÍČÁNEK. *A.F.K. Stráže bezpečnosti v Praze zahájilo jubileum 15 letého trvání zápasem se Švédy*. In. *Bezpečnostní služba*. 1936, r. 6, č. 7, s. 216

Poté nastoupila k boji dvojice zápasníků ve volném stylu Hakl a Novotný. Po 10 minutách skončil boj vítězstvím Hakla.

Krásnou ukázkou v zápasu Brana (tj. jiu-jitsu), nejmladšího odboru klubu, předvedli strážníci Samek a Benajtr. Utkání skončilo bodovým vítězstvím Benajtra a pro zajímavé momenty se těšilo zájmu obecnosti.

Obdiv nad zdařilou propagací sebeobrany vyslovil funkcionářům klubu přítomný japonský velvyslanec v Bukurešti chargé d'affaires Dr. Ogawa, který si pořídil fotografické snímky pro japonské časopisy.

K zápasu nastoupila jako první dvojice Nič a Viren; zvítězil Nič v rekordním čase 20 vteřin přehozem. V pérové váze svedl Městek tuhý zápas s Harry Anderssonem. A díky větší útočnosti si zajistil vítězství. V lehké váze se utkal Míka s S. Anderssonem a porazil ho na body. Ve welterové váze nastoupil proti Vikströmovi člen A.F.K. Bohemians Zvonař a zvítězil nad velmi dobrým soupeřem již ve 4. minutě. Ve střední váze zdolal Ing. Příbyl Nilsona na body a upravil tak skóre na 5:0. V polotěžké váze položil Novák již ve druhé minutě B. Anderssona na lopatky a tím se postaral o největší překvapení večera. V těžké váze zvítězil Klapuch nad Harry Westerem ve třetí minutě. Celkový výsledek tohoto mezinárodního utkání byl 7:0 pro A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha.

Dne 30. května 1936 pokračovaly v Klimentských lázních slavnostní sportovní dny. Probíhaly u příležitosti oslav 15 let trvání klubu a jejich vrcholem byly plavecké závody, kterých se zúčastnili i zástupci belgické policie z Bruselu. Zvítězilo mužstvo A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, které porazilo belgické policisty 34:26.

Šermířský odbor svedl tuhý boj se Sokolem Vršovice, kterému podlehl 7:9. Zároveň s tímto utkáním probíhaly závody v lehké atletice a některé předvedené výkony měly velmi dobrou úroveň.

Na závěr dne proběhlo fotbalové utkání mezi A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha a S. K. Heřmanův Městec s výsledkem 3:2.

Třetí den se představitelé klubu rozloučili se svými belgickými kolegy. Vzhledem k nepřízní počasí byl sportovní program přesunut do tělocvičny. Z výsledků stojí za zmínku vítězství boxerů A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha nad S.B.C. Úpice 9:7.

Poté následovala utkání v zápase řeckořímském a ve vzpírání břemen proti K.A. Žižka Plzeň. Ve vzpírání zvítězilo družstvo A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha vzepráním 1440 proti 1122,5 kilogramům a v zápase zdolalo K. A. Žižka Plzeň 6 :1.

6.15.3. Střelecké závody v Teplicích – Šanově s účastí tamní stráže bezpečnosti

Okresní výbor brannosti v Teplicích-Šanově uspořádal dne 15. srpna 1936 na letním cvičišti tělocvičné jednoty Sokol v Teplicích-Šanově střelecké závody čtyřčlenných družstev.

Na programu byla střelba ze vzduchovky a malorážky. K závodu se dostavilo celkem devatenáct družstev s celkovým počtem 76 střelců. Podle příslušnosti závodilo 24 členů Sokola, 12 členů Národní gardy, 12 členů Dělnické tělovýchovné jednoty, 8 členů Orla, 8 členů Selské jízdy, 8 členů sboru dobrovolných hasičů a 4 členové uniformovaného strážního sboru v Teplicích-Šanově.

Závody zahájil okresní hejtman rada Dr. Brož. Mimo jiné byl přítomen správce státního policejního úřadu vrchní policejní komisař Heřman Šlechta a velitel uniformovaného policejního strážního sboru v Teplicích Šanově okresní inspektor Stanislav Němec.

Výsledky¹⁵⁵

I.	Uniformovaný policejní strážní sbor Teplice Šanov	213 bodů
II.	Sokol Běhánky	202 body
III.	Sokol Teplice	194 body
IV.	Dělnické tělovýchovné jednoty	
V.	Selská jízda II	
VI.	Selská jízda I	
VII.	Sbor dobrovolných hasičů I	
VIII.	D.T.J. II	

¹⁵⁵ JANOUŠEK, F. *Závody ve střelbě v Teplicích – Šanově*. In. Bezpečnostní služba. 1936, r. 6, č. 12, s. 312

- IX. Sokol Teplice I.
- X. Sokol Prosetice
- XI. Sokol Teplice III.
- XII. Národní garda III.
- XIII. D.T.J. I
- XIV. Sokol Teplice IV.
- XV. Sbor dobr. hasičů II.
- XVI. Národní garda II
- XVII. Národní garda I
- XVIII. Orel I.
- XIX. Orel II.

První tři družstva obdržela upomínkovou plaketu a každý střelec vítězných družstev vázu z broušeného skla.

Mezi jednotlivci se umístil na prvním místě člen uniformovaného policejního strážního sboru v Teplicích - Šanově strážník Bedřich Němec.

6.16. ROK 1937

6.16.1. Četnický sport

Četnická stanice v Ivančicích u Brna po dohodě s tamní odbočkou Svazu československého důstojnictva uspořádala v rámci brannosti a předvojenské výchovy v měsíci květnu a červnu 1937 ve starých kasárnách v Ivančicích střelecké závody, kterými chtěla podpořit rozmach brannosti mládeže na venkově. Těchto závodů se zúčastnilo na 4000 platících osob, mezi nimi na prvním místě četnická stanice, členové odbočky Svazu československého důstojnictva, mnoho jiných střelců a bývalých vojáků, dokonce i žen.

Mistrem ivančického okresu ve střelbě ze vzduchové pušky ve stoje bez opory, při 30 bodech z 30 dosažitelných, se stal velitel stanice v Ivančicích vrchní strážmistr Václav Rychlík, na dalších místech se umístili štábní strážmistr František Konvalina

a strážmistr František Dvořáček.

Za zmínku stojí, že do finále se s 28 body ve střelbě ze vzduchové pušky ve stoje bez opory probojovala i Anežka Dusíková, manželka učitele hudby v Ivančicích.

Při těchto střeleckých závodech bylo rozděleno 45 hodnotných cen a všichni vítězové obdrželi střelecké i mistrovské diplomy.

Uskutečněné střelecké závody byly jednou z cest jak podpořit snahy brannosti a předvojenské výchovy mládeže. Organizátoři střeleckých závodů v Ivančicích byli příkladem ostatním četnickým stanicím na našem venkově. Četnická stanice v Ivančicích a odbočka Svazu československého důstojnictva budovaly základy brannosti národa pod heslem *“Nechť není nikoho, kdo by nebyl připraven na obranu státu!”*

Akce tohoto charakteru měly směřovat k naplnění hesla *“Bude-li každý z nás z křemene, jest celý národ z kvádrů!”*¹⁵⁶

6.17. ROK 1938

V roce 1938 se sbor Stráže bezpečnosti Praha připravoval na celém území státu na oslavu 20 let trvání Československé republiky především svou pohotovostí, věrností a zdatností, v duchu hesla *“Chceme dokázati, čs. národu, že jsme hodni jména čestného povolání stráže bezpečnosti, veřejného pořádku, zdraví a životů svých občanů.”*¹⁵⁷

Cílem jejich snažení bylo především dokázat, že jsou a budou mezi prvními, kteří jsou ochotni bránit samostatnost a celistvost svého státu do posledního dechu. Tento úkol byli připraveni plnit všichni příslušníci sboru Stráže bezpečnosti Praha.

V jubilejním roce se to snažili prokázat svou vyspělostí ve veřejném zápolení a dále v celé řadě ukázek vojensko-technického a tělovýchovného výcviku, sportu, kulturně-vzdělávací a podpůrné činnosti.

¹⁵⁶ R. V. Četnictvo podporuje brannost našeho venkova. In. Bezpečnostní služba. 1937, r. 7, č. 10, s. 312

¹⁵⁷ MATĚJČEK, J. Jubilejní oslavy státního uniformovaného policejního strážního sboru v Praze.

In. Bezpečnostní služba. 1938, r. 8, č. 5, s. 146

Veškeré ukázky oslav byly shrnuty do jediného rámce, nad nimiž převzal záštitu policejní prezident Rudolf Charvát a čestným předsedou byl vrchní velitel Dr. Karel Tomek. První úsek oslav ještě před konáním Vsesokolského sletu uspořádal A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha. Nehlučně, avšak se vši řízností, proběhly všechny přípravy tak, že se již první podnik uskutečnil dne 5. května 1938 ve velkém sále Lucerna s A.C. Dan z Kodaně. Zúčastnili se ho známí a vynikající sportovci, kteří se v Praze představili po dlouhé době. Těžcí atleti byli díky dané konkurenci postaveni před nelehkou úlohou.

K další spolupráci přizval Sbor stráže bezpečnosti Praha armádu, četnictvo, finanční stráž a Národní gardu. Dne 15. května 1938 svedl všechny dohromady jako soupeře tradiční běžecký závod trojčlenných hlídek Bílá Hora - Pohořelec. Tento namáhavý závod s plnou vojenskou výzbrojí kladl na celou hlídku, která mohla při závodě zvolit běh nebo chůzi, velký úkol. Všichni tři členové museli dorazit do cílové pásky najednou, jinak byl jejich závod neplatný. V tomto roce byla pořadatelem závodů Stráž bezpečnosti Praha, v následujícím roce zase vojsko. V předchozích letech byla oběma pořadatelům vážným konkurentem Národní garda.

Být dobrým střelcem bylo snahou každého uniformovaného muže. V daném případě to byla již povinnost, vyplývající z povahy služby. Jak dobrými byli střelci a kdo z nich byl nejlepší, bylo vidět na střelnici v Kobylisích dne 22. května 1938 na střeleckých závodech, které se také konaly právě v rámci jubilejních oslav. V závodě se střílelo puškou vzor 24 a služební pistolí.

Vrcholem oslav po slavnostní i technické stránce byl Den branného závodu, který se uskutečnil 16. června 1938 na hřišti A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha v Karlíně.

Jeho součástí byla vylučovací kola v běhu na 100 a 1500 metrů, ve skoku dalekém, skoku vysokém, skoku o tyči, hodů diskem, hodů oštěpem, vrhu koulí, hodů granátem, v šermu šavlí, přetahování lanem. Dále se uskutečnil závod v chůzi na 20 kilometrů s vojenskou výzbrojí a celkovým zatížením 20 kilogramů. První kilometry chůze museli absolvovat s nasazenou maskou. Tento nezvyklý závod byl důležitým vojenským požadavkem a kladl na samotného závodníka vysoké požadavky.

Den pokračoval finálovými disciplinami, do kterých zasáhli i hosté z Jugoslávie. Soutěž byla mezinárodní a podle očekávání i po stránce výkonů uspokojující.

Do pořadu byly zařazeny i cvičné školy, které předvedly ukázky vojensko-technického a tělovýchovného výcviku.

Slavnostní náladu i chuť k vyššímu výkonu povznesla oblíbená hudba, která účinkovala při všech závodech.

Všichni zainteresovaní měli velký zájem na tom, aby oslavy dopadly ve všech směrech dobře a ke spokojenosti soutěžících, úřadů i veřejnosti. Po všesokolském sletu byly připraveny další pořady oslav, které organizovala jiná sdružení Stráže bezpečnosti Praha. Z tohoto důvodu se zainteresovaní chopili společné práce.

6.17.1. Střelecký odbor

Dne 15. srpna 1938 byly Národní gardou v Novém Bydžově uspořádány v rámci studentských slavností střelecké závody a to při příležitosti oslav 20. výročí Československé republiky pod heslem „*Armádě a státu*“. Střeleckých závodů se zúčastnilo vojsko, Národní garda 18, Dělnická tělovýchovná jednota a další sportovní kluby a spolky. Závody se konaly na střelnici v zahradě Na Kněžovce pod záštitou posádkového velitelství, okresního výboru a městské rady.

Dopoledne startovalo 7 tříčlenných hlídek v závodu „*Jdi, jak můžeš*“. Cíl byl na střelnici, kde každý závodník poté střílel 10 ran. Zvítězila hlídka Sokola s 87 body, před dvěma vojenskými hlídkami, pak následovala Selská jízda a Národní garda.

Po ukončení závodů hlídek byly zahájeny závody jednotlivců ve střelbě z malorážní pušky ve stoje bez opory, volné závody, v leže na 50 metrů a střelba ze vzduchovky na 15 metrů o mistrovský titul Nového Bydžova. Každý závodník střílel 2 x 5 ran (2 položky), z nichž v úvahu byl vzat lepší nástřel. Byl použit 10 kruhový terč o průměru 20 centimetrů. Zajímavostí bylo, že černý kruh uprostřed začínal sedmičkou a měl průměr pouze 8 cm.

Ačkoliv počasí závodům nepřálo, byla účast na všech závodech hojná. Mistrovství se zúčastnilo 30 závodníků a to z řad Národní gardy, vojska a občanů.

Rozhodčí po vyhodnocení jednotlivých nástřelů vyhlásili následující pořadí:¹⁵⁸

1. místo policejní praporčík František Řičánek, člen uniformovaného policejního strážního sboru v Praze a střelecké sekce A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, nástřel 36 kruhů (10, 8, 8, 5, 5), získal mistrovský titul pro rok 1938, čestnou cenu, zlaté hodinky a diplom,
2. místo rotmistr Dělostřeleckého pluku Václav Svoboda,
3. místo policejní praporčík František Řičánek, získal čestnou cenu Novobydžovské spořitelny,
4. místo V. Kunnert a M. Kudrnáč, členové Národní gardy 18.

Podle propozic však mohl závodník získat pouze dvě ceny. Proto byly praporčíku Řičánkovi zrušeny výsledky ve volném závodě (byl druhý a třetí) a ve střelbě vzduchovkou (první a třetí). Večer se konal za účasti podplukovníka Skládala, starosty města Junka, velitele Národní gardy nadporučíka Kostelky a mnoha jiných osobností, kde proběhlo slavnostní předání cen vítězům.

Tyto závody byly pro velký zájem občanů pořádány každoročně. Výrazný podíl na úspěchu těchto prvních závodů a rozvoji brannosti měl, díky své iniciativě a odvedené práci, nadporučík Kostelka, velitel Národní gardy 18 a tamní policejní stráž.

6.17.2. Četnický sport

Četnictvo bylo určeno nejen k udržování veřejného pořádku, ale zastávalo také mnohé jiné povinnosti, například ochranu před živelnými pohromami (povodněmi, ap.), odvrácení jejich následků a osobní podíl při záchraně lidí, kteří se ocitli v nebezpečí utonutí, udušení, uhoření apod.

Ve svízelné situaci se tak mohl ocitnout četník - neplavec, pokud by nebyl schopen pomoci tonoucímu.

¹⁵⁸ SAGGITARIUS. *Střelecké závody v Novém Bydžově*. In. Bezpečnostní služba. 1939, r. 9, č. 6, s. 25

Těmto případům se předcházelo tím, že všichni četníci byli povinni absolvovat plavecký výcvik. Vyžadovaly to nejen shora uvedené okolnosti, ale také výkon samotné bezpečnostní služby, například pronásledování pachatele ve vodním toku, dále osobní bezpečnost četníka při různých příležitostech (pád do řeky, rybníka nebo proboření se na ledě), jak tomu ve výkonu tehdejší služby mnohdy bylo.

Zemský četnický velitel se s výrazným zájmem a odborným porozuměním věnoval otázkám četnického školství a také všem, ve škole proveditelným a pro četnictvo potřebným sportům. Zabezpečil takové podmínky, aby nedostatky v plavání příslušníků četnictva byly odstraněny a to především na samotných četnických školách.

Žákům těchto škol byla poskytnuta možnost naučit se nebo zdokonalit se v plavání, pokud tuto možnost dříve neměli. Proto se pořádaly pro žáky všech četnických škol v Praze plavecké kurzy. V létě probíhaly na vojenské plovárně a v zimě v bazénu lázní YMCA¹⁵⁹ v Praze 2, Na Poříčí.

Plaveckého kurzu v roce 1938 se zúčastnilo 20 žáků školy pro výcvik četníků na zkoušku (zimní běh), kteří neuměli plavat nebo uměli plavat jen částečně.

Všichni měli snahu naučit se plavat tak, aby jim nehrozilo utonutí a to ani při pokusu o záchranu tonoucí osoby.

Také pro školy k výcviku velitelů stanic ročník 1937/1938 byl uskutečněn plavecký výcvik těch žáků, kteří plavat neuměli vůbec nebo jen částečně.

Takových žáků se přihlásilo ve škole pro výcvik velitelů stanic 18 a ve škole pro výcvik četníků na zkoušku 27. Pro tyto byl uskutečněn v květnu na vojenské plovárně v Praze plavecký kurz, který se setkal u všech účastníků s velkým pochopením a nadšením.

Délka plaveckých kurzů byla individuální. Zpočátku se učili teorii plavání a teprve poté bylo přikročeno k výcviku ve vodě. Nejdříve na tzv. bidle, postupně uvázáním na volném provaze. Obojí bylo prováděno v bazénu pod vedením zkušených mistrů plavčků. Ve výcviku pokračovali na volné řece, nejdříve na provaze připoutání

¹⁵⁹ YMCA. Young Men's Christian Association, vznikla v roce 1844 jako prostředek křesťanské pomoci mladým lidem, ztraceným v rychle se industrializujících a odlidšťujících městech Anglie. Zakladatelem byl tehdy 23 letý obchodní příručí George Williams. U nás působila od druhé poloviny 19. století jako tzv. křesťanské sdružení mládeže. Její činnost byla nuceně ukončena v roce 1951 a poté znovu obnovena v roce 1990.

k loďce. Později pak již volně pod dozorem plavčků. Tyto plavby se postupně vždy prodlužovaly. Jen žáci, kteří bez cizí pomoci zdolali určenou vzdálenost, tj. asi 500 metrů, byli pak připuštěni ke zkoušce.

Zkouška prvních osmi vyškolených plavců byla zvláště slavnostní. Konala se za přítomnosti zemského četnického velitele, zástupce velitele četnického doplňovacího oddělení a dvou instruktorů. Zkoušejícím byl správce vojenské plovárny Jan Sýkora a mistři - plavčíci.

Zkouška skončila velmi dobře. Z dosažených výsledků měli radost jak zkoušení plavci tak i přítomní funkcionáři. S potěšením pozorovali nové plavce, kteří se z nízkého a vysokého můstku střemhlav odvážně vrhali do Vltavy a brázdili její hladinu pravidelnými plaveckými tempy.

Postupně byli podrobena plaveckým zkouškám i ostatní frekventanti plaveckého kurzu, z nichž vykonalo zkoušku 12 žáků s prospěchem velmi dobrým, ostatní pak s dobrým.

Nakonec byli podrobena informativní zkoušce z plavání všichni ostatní žáci školy, kteří podle jejich vyjádření plavali dobře. Následně bylo zjištěno, že z nich 27 sice plavat dovede, ale nesprávně. Z tohoto důvodu byl pro tyto žáky zřízen nový plavecký kurz.

Výcvik pokračoval u těchto žáků mnohem rychleji a všichni se během tří neděl v plavání zdokonalili natolik, že plavali technicky správně a mohli poskytnout záchranu tonoucím osobám.

Ostatním žákům, plavcům bylo rovněž umožněno denně plavat.

V plaveckých kurzech se vedle plavání nacvičovala také záchrana tonoucích osob a oživovací pokusy umělým dýcháním. Žáci měli rovněž příležitost k výcviku ve veslování.

Všichni se zdokonalili natolik, že v rozhodujícím okamžiku při záchraně tonoucích nebyli sami vystaveni nebezpečí.

Vzhledem k politické situaci nebylo možno dále v praktickém plaveckém výcviku pokračovat.

6.18. ROK 1939

Dne 16. března 1939 vydal Hitler výnos o zřízení Protektorátu Čechy a Morava. Celá okupace a válka vykojila dosavadní život milionů českých lidí. Včerejší plnoprávní občané demokratické Československé republiky se náhle ocitli v druhořadém postavení ve vlastní zemi. Navíc se tomuto postavení nemohli bránit, nesměli bojovat za svoji svobodu, byť by to byl boj předem ztracený. Museli si zvyknout na realitu nacistického režimu, na hrozbu gestapa a perzekuce, na přetvářky, jinotaje i šeptanou propagandu, na udavačství, kolaboraci i cenzuru. Postupně se vyrovnávali i s nárazy krutých skutečností, prožívali dny plné strachu a úzkosti.

Přesto i v takto pro naši republiku náročném období neochabovala policejní sportovní činnost. Vlastenectví, odvaha, síla a zdatnost se bezesporu odrážely právě v organizaci a účasti na dalších sportovních podnicích, jakými byly i střelecké závody na vojenské střelnici v Kobylisích. Tyto proběhly ve dnech 28. - 29. května 1939 a těmto předcházelo sloučení všech střeleckých jednotek do jednotné organizace „Svazu národních střeleckých gard“. Byly to v pořadí čtvrté národní střelecké závody, kterých se zúčastnilo několik stovek závodníků z celého území Protektorátu Čechy a Morava. Tak významná účast na závodech ještě nebyla. Přijeli střelci z Prostějova, Brna, Plzně, Hradce Králové, Čáslavi, Benešova, Komárova, početně nejvíce zastoupena byla Praha. Byl zde zastoupen i střelecký odbor klubu uniformované policejní stráže. Závody zahájil 28. května krátkým proslovem plukovník Národní střelecké gardy Adolf Jan Hruška.

Program závodů byl následující:

- I. závod jednotlivců s 6 mm libovolnou malorážkou, o mistrovský titul Protektorátu Čechy a Morava na 100 kroků, po 20 ranách vstoje, vkleče a vleže,
 - II. závod tříčlenných družstev, o mistrovský titul Protektorátu,
 - III. závod jednotlivců o přebor hl.m. Prahy, zbraň a terč shodných se závodem I.,
 - IV. závod tříčlenných hlídek o přebor hl.m. Prahy,
- a dále pak závody se 4 milimetrovou malorážkou jednotlivců a družstev, s libovolnou pistolí, vzduchovkou pro dorost a žactvo, volné závody.

Na rozdíl od minulých let se střílelo, jak je patrné z programu, se zbraněmi sportovními, malorážkami 6 milimetrů a 4 milimetry a bez tréninku. Z tohoto důvodu nebyly některé nástřely kvalitní. Účelem závodu bylo objevit nové talenty. Střelci policejní stráže uspořádali těsně před závody vylučovací závody, kterých se účastnilo deset nejlepších střelců: Carda, Skokna, Jechunthal, Navrátil, Kovář, Příbáň, Stiblan, Zvonař, Veselý a Řičánek. Z nejlepších bylo sestaveno tříčlenné družstvo: policejní praporčík Řičánek, policejní štábní strážmistr Navrátil, policejní strážmistr Veselý, náhradník strážmistr Zvonař. Toto družstvo se zúčastnilo závodů číslo IV o přebor hlavního města Prahy.

Celkový nástřel jednotlivců v tomto závodě se počítal zároveň do III. závodu.

Jaké vyhlídky měla hlídka policejní stráže, vyplývalo i ze silné konkurence, které čelila bez tréninku. Ve IV. závodě střílelo celkem 55 družstev, čili 165 střelců a 14 jednotlivců se přihlásilo dodatečně, tj. 179 závodníků.

Navrátil a Veselý vstoje, vkleče a vleže nastříleli po deseti ranách shodně celkem 214 a Řičánek 204 okruhů, tj. celkem 632 okruhů a tím obsadili třetí místo v družstvech a získali čestné ceny Svazu národních střeleckých gard a umělecké plakety. V závodě jednotlivců se umístil Navrátil tímto nástřelem jako jedenáctý, Veselý byl dvanáctý a Řičánek sedmnáctý.¹⁶⁰ Všichni závodníci obdrželi diplom.

Ve volném závodě se umístil Veselý na druhém místě nástřelem 87 kruhů a získal čestnou cenu. Plakety a diplomy byly závodníkům předány dne 30. června 1939 generálem Národní střelecké gardy Karlem Křížem v sále na Střeleckém ostrově za účasti významných osobností. V čele střeleckého odboru byl policejní kapitán Klíma, který své svěřence přišel na závody osobně povzbudit. Střelecký odbor policejní stráže poděkoval policejnímu radovi podplukovníku Dr. Karlu Tomkovi za podporu členů. První ústřední výbor klubu brzy na to zahájil přípravné práce na stavbě střelnice pro vzduchovku na hřišti v Karlíně.

¹⁶⁰ SAGGITARIUS. *Střelecké závody*. In. Bezpečnostní služba. 1939, r. 9, č. 16, s. 250

7. VÝVOJ A ČINNOST KLUBU V DALŠÍCH LETECH

Činnost klubu neupadala ani v průběhu 2. světové války, čehož důkazem jsou vynikající sportovní výsledky zejména představitelů lehkooatletické sekce. V nezměněné podobě vydržel klub až do osvobození.

V roce 1945 nahradil dřívější policii a četnictvo Sbor národní bezpečnosti. Klub se modifikoval na A.F.K. Sboru národní bezpečnosti, v roce 1948 na Sokol Sboru národní bezpečnosti.

Po roce 1948 sílily stále větší náznaky, že klub projde radikálními změnami své struktury, protože forma z první republiky již zdaleka nevyhovovala. Navíc zde rozhodující úlohu sehrál značný politický tlak přecházet na sovětský model, který se měl stát vzorem celé východní Evropy.

V červenci 1949 se konala porada tělovýchovných pracovníků bezpečnostních sborů Polska, Maďarska, Rumunska a Československa. Na závěr jednání bylo doporučeno vedení rezortů zavést služební tělesnou přípravu jako součást služební výchovy a přímé organizování zájmové tělovýchovné činnosti. Bylo také doporučeno, aby se vedle národních zájmů a tradic přihlíželo ke zkušenostem sovětského Dynama a polské Gwardie. Tečku za vším učinil rozkaz ministra národní bezpečnosti Kopřivy z roku 1952, kdy vznikla sportovní organizace československé bezpečnosti nesoucí název Rudá hvězda Praha. V roce 1957, po ustanovení Československého svazu tělesné výchovy, byl název Rudá hvězda (na Slovensku Červená hviezda) ponechán pro tělovýchovné jednoty, které byly zřizovány při útvech Ministerstva vnitra.

U kolébky pražské Rudé hvězdy stáli první náčelník Jan Fučíkovský a Miloš Písařík. Vytvořili stanovy, provozní řád, oddíl se přestěhoval do Stromovky a v roce 1953 se započalo s výstavbou sportovního střediska, populárních dřevěných baráček. Vznikla sportovní rota, kde bylo postaráno o nadějně talenty, vojáky základní služby, pod vedením zkušených trenérů. V roce 1953 bylo rozhodnuto přičlenit do Rudé hvězdy mládež a byl položen základ sportovních škol dorostu. Po skromném začátku, až se kádr trenérů a sportovců patřičně stabilizoval, se doslova začala rojit záplava závodnických hvězd. Za všechny vzpomenu jen jména Fikotová, Zátopková, Rezková, Kašpar,

Dušátko, Matoušek, Valík, Mikuláš, Fuchsová a další.

Po roce 1990 došlo k rozpadu dosavadního systému, Rudé hvězdy a Červené hvězdy byly nahrazeny Sportovními kluby policie, respektive Policejními sportovními kluby, používajícími právní formu občanského sdružení podle zákona č. 83/1990 Sbírky a jejich činnost v České republice zastřešuje Unie tělovýchovných organizací Policie České republiky, na Slovensku Unie tělovýchovných organizací Policie Slovenské republiky. Posláním unie je vytvářet podmínky pro rozvoj tělesné zdatnosti, zdraví a psychickou regeneraci policistů po náročné službě, zaměřené na ochranu zdraví a majetku občanů České republiky. Orientuje se zejména na masovou sportovní činnost policistů, zaměstnanců Ministerstva vnitra a Policie České republiky ve volném čase, ale také na činnosti jejich rodinných příslušníků, dětí a dalších občanů. Unie tělovýchovných organizací Policie České republiky aktivně spolupracuje s Odborem sportu Ministerstva vnitra. Na úrovni krajů a okresů pak jednotlivé kluby spolupracují s krajskými a okresními ředitelstvími Policie na zajištění služební přípravy a na organizaci policejních mistrovství České republiky, s důrazem na co nejširší zapojení policistů. Unie je aktivní rovněž v mezinárodním měřítku, od roku 1990 je řádným členem Světové unie policejních sportovních organizací a od roku 1995 je členem Evropské unie policejních sportovních organizací.

8. GALERIE OSOBNOSTÍ SPOJENÝCH S ČINNOSTÍ A.F.K. STRÁŽE BEZPEČNOSTI PRAHA

**JUDr. Richard B I E N E R T (* 5. září 1881 v Praze, † 3. února 1949
v Praze)**

JUDr. Richard Bienert byl pražským rodákem. V Praze navštěvoval obecnou školu, gymnázium studoval v Žitné ulici, na kterém i úspěšně odmaturoval. Poté se vrhnul na studium práv na pražské Karlově Univerzitě, kde se v roce 1902 podrobil historicko – právní zkoušce, v roce 1905 zkoušce státopědecké. Po absolvování právnických studií nastoupil v roce 1905 notářskou praxi u pražského notáře JUDr. Karla Vondörfera. V roce 1906 byl přijat na zkušební dobu k policejnímu ředitelství v Praze. Zde byl přidělen k policejnímu komisařství na Královských Vinohradech. V červnu 1906 byl přeložen k policejnímu komisařství do Karlína, kde byl jmenován konceptním praktikantem. V listopadu byl převelen k policejnímu komisařství Starého města. V roce 1909 složil praktickou zkoušku politické správní služby. Poté byl v roce 1911 opět přidělen k policejnímu komisařství na Královských Vinohradech, kde byl v červnu 1916 jmenován policejním komisařem. V listopadu 1918 byl Národním výborem jmenován správcem policejního ředitelství v Praze a následně 30. listopadu 1918 policejním ředitelem. Do funkce policejního prezidenta byl uveden 22. května 1920. Policejním prezidentem byl jmenován poměrně mladý, a to díky svým znalostem ze státopědy a zejména díky činnosti, kterou vykonal ve vlastenecko – politické organizaci tzv. Maffii.¹⁶¹ „*Celým svým působením osvědčil R. Bienert svůj poctivý*

¹⁶¹ Maffie - Ústřední orgán českého domácího odboje za I. světové války, řídící zpravodajskou a konspirační činnost a udržující spojení se zahraniční akcí. Maffie vznikla v prosinci 1914 po odjezdu T. G. Masaryka do ciziny, v březnu 1915 se ustavilo její předsednictvo: E. Beneš, K. Kramář, A. Rašín

demokratism, který nerozpakoval se přinésti sebe větší oběti, když jednalo se ať o bezpečnost Prahy neb o dobro a prospěch úřadu, v jehož čele stál až do roku 1926,¹⁶² kdy jej ve funkci policejního prezidenta vystřídal JUDr. Heřman Šlechta. Za okupace Československa zastával od roku 1942 JUDr. Richard Bienert v protektorátní vládě post ministra vnitra a od 19. ledna 1945 do 5. května 1945 stál v čele vlády. Po osvobození byl v roce 1946 odsouzen Československým národním soudem ke třem letům vězení, propuštěn byl v květnu 1947.

JUDr. Heřman Š L E C H T A (* 6. dubna 1869 v Roudnici nad Labem, † 1930 v Mariánských Lázních)

JUDr. Heřman Šlechta se narodil v Roudnici nad Labem ve vážené rodině. Jeho otec byl příznivcem studentstva tamějšího obecního reálného a vyššího gymnázia založeného v roce 1877. V deseti letech nastoupil na tento ústav i mladý Šlechta. Po maturitě v roce 1877 studoval na právnické fakultě Univerzity Karlovy. Po úspěšných studiích nastoupil do politické služby ve svém rodišti, později k okresnímu hejtmanství v Plzni, kde se v roce 1896 oženil. V roce 1919 se stal u pražského policejního ředitelství zástupcem policejního prezidenta Bienerta, kterého v roce 1926 v úřadu policejního prezidenta vystřídal. Zároveň byl pověřen inspekcí policejních úřadů na Slovensku a Podkarpatské Rusi, roku 1927 i v Čechách mimo Prahu a v zemi Moravskoslezské. „*Ti, kteří jej povolali k těmto důležitým funkcím za republiky, byli zajisté přesvědčení, že může při svých schopnostech prokázati československému státu platné služby, ačkoliv se tím netajíme, že nástup Šlechtův na*

a P. Šámal. Od začátku podporovala Masarykovu zahraniční činnost a stála na důsledně protirakouských a prodohodových pozicích. Přežila několik vln zatýkání a v roce 1918 prolula s českou politikou a Národním výborem československým.

¹⁶² *Na rozloučenou.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1926, r. 7, č. 10, str. 1

místo policejního prezidenta Bienerta, organisátora policejní služby v Praze, za níž šel pak i venkov, byl zvláště obtížný. Nastupoval však na toto místo s dobrou vůlí, jak prohlásil tehdy zástupcům denního tisku, že bude pokračovati ve šlépějích svého předchůdce.¹⁶³ Zemřel v Mariánských lázních, kde mimo jiné působil ve funkci správce policejního komisařství jeho syn Heřman Šlechta ml.

JUDr. Vojtěch D O L E J Š (* 1875 ve Št'áhlavech u Plzně, † ?)

JUDr. Vojtěch Dolejš se narodil v roce 1875 ve Št'áhlavech u Plzně. Po maturitě na gymnáziu vystudoval právnickou fakultu Univerzity Karlovy a vstoupil do konceptní politické služby u pražského místodržitelství, později u okresního hejtmanství v Kutné Hoře. Po státním převratu se přihlásil na Slovensko, kde byl jmenován přednostou státního bezpečnostního oddělení při ministerstvu s plnou mocí pro správu Slovenska v Bratislavě. V roce 1927 nastoupil do funkce policejního ředitele v Košicích, o dva roky se ujal úřadu policejního ředitele v Bratislavě. Zde si za organizaci a sjednocení policejní služby vysloužil velmi dobrou pověst. Byl charakterizován jako velice demokratický, objektivní, taktní a rozumný organizátor, „*kterého budou Slovinci Praze sice záviděti, ale přejí mu upřímně tohoto vysokého povýšení.*“¹⁶⁴ V úřadu policejního prezidenta dr. Dolejš pokračoval v organizační činnosti policejní služby a díle, které do svého odchodu vykonával první policejní prezident Bienert.

¹⁶³ *Policejní prezident Heřman Šlechta zemřel.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1930, r. 12, č. 12, s. 1

¹⁶⁴ *VI. rada dr. V. Dolejš novým policejním prezidentem v Praze.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1930, r. 12, č. 13 – 14, s. 1

JUDr. Karel T O M E K (* 14. června 1882 v Týništi nad Orlicí, † ?)

JUDr. Karel Tomek se narodil 14. června 1882 v Týništi nad Orlicí v učitelské rodině. Gymnázium studoval ve Vysokém Mýtě, poté byl přijat na zeměbraneckou kadetní školu do Vídně. V roce 1902 vstoupil do činné vojenské služby, ve které setrval osm let. V roce 1910 byl v hodnosti nadporučíka přijat do stavu úřednictva stráže bezpečnosti v Praze, kde se stal jako revírní inspektor velitelem oddělení stráže bezpečnosti u okresního policejního komisařství II. v Praze V. V těchto dobách přemýšlel, že dokončí maturitu na gymnáziu a hodlal se věnovat studiu techniky. Tento úmysl mu zhatila I. světová válka, v jejímž průběhu byl velitelem praporu pražského zeměbraneckého pluku. V roce 1916 byl po zproštění činné služby jmenován v hodnosti kapitána velitelem okresního policejního komisařství na Žižkově. Po převratu v roce 1918 byl Národním výborem pověřen správou ústředního inspektorátu stráže bezpečnosti v Praze a jmenován vrchním inspektorem. V této době byl blízkým spolupracovníkem policejního prezidenta Bienerta. V roce 1919 byl pověřen organizací dopravního oddělení stráže bezpečnosti v Praze a zároveň se připravoval k maturitní zkoušce a jako mimořádný posluchač studoval právnickou fakultu Univerzity Karlovy. Maturitní zkoušku úspěšně složil v roce 1920 na pražském gymnáziu v Křemencově ulici a stal se řádným studentem právnické fakulty, kde byl již 5. listopadu 1921 promován na doktora práv. Jako konceptní policejní úředník působil v Praze u dopravního úřadu policejního ředitelství a poté byl v roce 1922 převelen k policejnímu ředitelství do Košic. V roce 1923 byl znovu převelen, a to k výpomocné policejní službě na Podkarpatskou Rus, kde se měl podílet na reorganizaci policejní služby u policejního komisařství v Mukačevě, jehož se stal správcem. V červenci 1926 byl jmenován správcem okresního policejního komisařství pro Nové město a Vyšehrad a po třech letech se dočkal jmenování policejním radou. Vrchním velitelem Sboru stráže bezpečnosti v Praze byl jmenován v roce 1930. „*Jsa sám mužem důvěry svých představených, požívá a také si zaslouží důvěry i od svých podřízených, poněvadž dovede u nich řádnou a poctivou službu spravedlivě hodnotit.*“¹⁶⁵ Nejrůznější požadavky a bolesti stráže bezpečnosti nejen dobře znal, ale měl nejlepší vůli a snahu jim i spravedlivě vyhovět. U mužů stráže bezpečnosti se těšil nesmírné důvěry.

¹⁶⁵ *Policejní rada JUDr. Karel Tomek, nový vrchní velitel pražské uniformované stráže bezpečnosti.* In: Věstník československé stráže bezpečnosti, 1930, r. 12, č. 8, s. 1

**Josef B E R Á N E K (* 6. prosince 1891 v Havlíčkově Brodě,
† 6. července 1959 v Praze)**

Josef Beránek se zúčastnil již V. olympijských her v roce 1912 ve Stockholmu, kde byl ve váze do 60 kg vyřazen ve čtvrtém kole. V této kategorii však zvítězil na Perschingově olympiádě¹⁶⁶ v roce 1919 v Paříži, kde soutěžili sportovci vítězných států. Svého nejlepšího výsledku dosáhl zápasník Josef Beránek na VII. olympijských hrách v roce 1920 v Antverpách, kde ve váze do 62 kg obsadil 6. příčku. Na VIII. olympijských hrách v Paříži v roce 1924 byl vyřazen ve třetím kole, a to ve váhové kategorii do 67,5 kg. V roce 1930 se zúčastnil ještě Mistrovství Evropy ve Stockholmu a zde ve váze do 82 kg vybojoval 4. místo.

Josef U R B A N (* 17. června 1899 v Bylanech, † 2. září 1968 v Praze)

Josef Urban svou sportovní kariéru věnoval zápasu řecko - římskému. Nejprve startoval ve váze 82,5 kg, později ve váze nad 87 kg. Kariéru zahájil v Klubu Atletů Nusle, ale v krátké době přešel do A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, kde se v polovině dvacátých let potkal se vzpěračem Jaroslavem Skoblou. Urban si svou mezinárodní premiéru odbyl na mistrovství Evropy v roce 1926 v litevské Rize, kde překvapil druhým místem, když nad jeho síly byl jen německý silák Georg Gehring. S tímto soupeřem svedl v dalších letech mnoho zápasů. O možnost zisku zlaté medaile jej v Rize pravděpodobně připravil zánět slepého střeva, který Urbana ihned po skončení zápasu donutil vyhledat lékaře. Na následujících šampionátech starého kontinentu byl dvakrát bronzový, nejprve v maďarské metropoli Budapešti a poté v německém Dortmundu. V roce 1928 na IX. olympijských hrách v Amsterdamu skončil na 5. místě, kde mimo jiné podlehl pozdějšímu vítězi, švédskému silákovi Rudolfu Svenssonovi. Stejné umístění zopakoval v následujících letech opět na mistrovství Evropy v roce 1930 ve Stockholmu a v roce 1931 na domácí půdě v Praze. Díky

¹⁶⁶ Perschingova olympiáda. V roce 1919 se v Paříži uskutečnily Spojenecké hry, nesprávně označovány jako Perschingova olympiáda. Za Perschingovu proto, že se uskutečnily na stadionu nesoucí název po nejvyšším veliteli severoamerických vojenských sil a olympiádou zvané z neporozumění nebo pohodlnosti. Na těchto hrách jsme získali vítězství ve fotbale, v řecko-římském zápase zvítězili: ve váze lehké Josef Beránek, ve váze valterové Karel Halík a druhé místo obsadil ve váze lehké-těžké Josef Dostál, kterého porazil náš F. Kopřiva startující v barvách Srbska. V šermu šavlí se dařilo J. Čiperovi, který obsadil třetí místo.

finančnímu příspěvku kolegů strážníků mohl v roce 1932 odcestovat na X. olympijské hry do Los Angeles. V tomto roce se do kategorie v těžké váze přihlásili pouze čtyři zápasníci. Josef Urban hned v prvním kole narazil na mistra světa z roku 1922 a olympijskému vítězi z Paříže roku 1924 v polotěžké váze, švédskému reprezentantovi Carlu Westergrenovi, podlehl na body. V dalším kole porazil na body svého věčného rivala, německého reprezentanta Georga Gehringa. Stříbrnou medaili Urbanovi přineslo lopatkové vítězství nad favoritem celé soutěže Nikolasem Hirschlem z Rakouska. Při příležitosti zisku stříbrné olympijské medaile obdržel dopis uznání od vrchního velitele Sboru uniformované stráže bezpečnosti v Praze JUDr. Karla Tomka¹⁶⁷. Během své kariéry získal 11 titulů mistra Československa, poslední v roce 1946. Zápasnickou žíněnku opustil o dva roky později, kdy mu bylo bezmála 50 let. Žíněnce však zůstal věrný a své bohaté zkušenosti předával mladým zápasníkům.

Jaroslav S K O B L A (* 16. dubna 1899 v Praze, † 22. listopadu 1959 v Teplicích nad Bečvou)

Jaroslav Skobla se na začátku své sportovní kariéry věnoval zápasu v těžkoatletickém klubu Hellas Košíře. Vzpírání se začal věnovat poté, co zvedl nad hlavu 92 kg. Prvního úspěchu dosáhl již v roce 1923 ve Vídni, když se v polotěžké váze do 82,5kg stal mistrem světa ve čtyřboji. V této váhové kategorii startoval rovněž na VIII. olympijských hrách v roce 1924 v Paříži, kde skončil na 8. místě, když vzepřel 470 kg. Po olympiádě přestoupil do A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, když v této době nosil uniformu strážníka. Později pracoval v Elektrických podnicích jako manipulátor. Nejúspěšnější závodnická léta prožil v letech 1928 – 1932. Na IX. olympijských hrách v Amsterdamu v roce 1928 startoval ve váze nad 82,5 kg a v trojboji výkonem 357 kg získal bronzovou medaili. Vítězství si odnesl německý silák Josef Strassberger, který Skoblu předčil o 15 kg. V roce 1929 skončil třetí na mistrovství starého kontinentu. V letech 1931 a 1932 kraloval evropským šampionátům egyptský silák El Nosseir a Skobla obsadil čtvrté, resp. páté místo. Skoblův start na X. olympijských hrách v roce 1932 v Los Angeles byl z důvodu nedostatku finančních prostředků ohrožen. Za Antlantský oceán do dějiště olympiády, kam *celá česká výprava šťastně dorazila na*

¹⁶⁷ Foto č. 24 (Národní muzeum – oddělení dějin tělesné výchovy a sportu, fond Josef Urban)

*palubě Evropy*¹⁶⁸, mu stejně jako Urbanovi pomohla finanční sbírka pražských strážníků. V Los Angeles porazil svého přítele Václavu Pšeničku a obhájce olympijského prvenství německého siláka Strassbergra. Poté, co Skobla v nadhozu vzepřel 152,5 kg, dokázal, že zlatá olympijská medaile je v pravých rukou. Jaroslav Skobla se stal prvním českým olympijským vítězem ve vzpírání. V jeho stopách kráčel i syn Jiří, který v roce 1956 na XVI. olympijských hrách v Melbourne vybojoval bronzovou medaili ve vrhu koulí.

Václav B E Č V Á Ř (* 19. září 1908 v Českých Budějovicích,
† ?)

Václav Bečvář začal pěstovat těžkou atletiku v YMCE v Českých Budějovicích, kde byl svěřencem trenéra Vazače. V roce 1926 přesídlil do Prahy a stal se členem klubu S.K.E.P Praha, v jehož barvách dobyl I. cenu na nováčkovských a juniorských závodech. Později se stal členem A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, jemuž získal celou řadu cenných úspěchů. V letech 1930 - 1931 dobyl mistrovství ČSR v polotěžké váze a v roce 1931 reprezentoval Československo na mistrovství Evropy v Lucemburku, kde obsadil 7. příčku. V polotěžké váze do 82,5 kg překonal postupně československý rekord v soupažném nadhozu, a to výkony 141,7 kg, 142,5 kg a 143,5 kg. Později startoval v těžké váze. Při své výšce 176 cm a váze 88 kg překonal Pšeničkův československý rekord v nadhozu výkonem 155 kg. Ve třicátých letech Bečvář uvažoval nad svou účastí v ringu. Naštěstí zůstal věrný vzpírání. V roce 1933 byl vlajkonošem československé výpravy při mistrovství Evropy, které se uskutečnilo v německém Essenu. Zde získal v těžké váze s naprostou převahou titul mistra starého kontinentu, když v nadhozu vzepřel 165 kg. V době druhé světové války byl Bečvář zavlčen do koncentračního tábora Mathausen, kde si přivodil těžké zranění nohy. Po válce byl úředně uznaným invalidou, který si přivydělával za volantem nákladního vozu. Přední český ortoped profesor Jaroš o jeho zdravotním stavu prohlásil: „Vy

¹⁶⁸ HALÍK, K.: *Členové AFK. stráže bezpečnosti Praha Jar. Skobla a Jos. Urban na olympijských hrách v Los Angeles v USA.* In: *Bezpečnostní služba*, 1932, r. 2, č. 20, s. 314

*nebudete vzpírat, vy nebudete ani chodit!*¹⁶⁹ Za rok se Bečvář v Praze objímá se sovětským vzpěračem Grigorijem Novakem a roce 1947 posílá profesoru Jarošovi pohlednici se stručným pozdravem z Philadelphie. „*Ten váš invalida dnes získal bronzovou medaili na mistrovství světa!*“¹⁷⁰ Na motivy Bečvářova životního příběhu natočil v roce 1960 režisér Vojtěch Jasný film *Přežil jsem svou smrt*, ve kterém hlavní roli ztvárnil *František Peterka*¹⁷¹.

Josef K L A P U C H (* 10. února 1906 ve Zbyslavici u Ostravy,
† 18. prosince 1985)

Josef Klapuch se narodil v rodině havíře jako jeden ze šesti synů. V patnácti letech poprvé sfáral do hlubin dolu. Dva roky prodělával hornickou praxi, pak se stal řeznickým tovaryšem. Těžkou atletiku pěstoval nejprve v Brně. Po příchodu do Prahy reprezentoval A.F.K. Stráže bezpečnosti. Zprvu se věnoval vzpírání břemen i zápasu, ale od konce dvacátých let se zaměřil pouze na zápas, ve kterém startoval také za Československo. Ve třicátých letech se stal celkem desetkrát zápasnickým mistrem Československa (7 titulů klasický a 3 tituly volný styl). První velký mezinárodní úspěch mu přineslo mistrovství Evropy ve volném stylu ve Stockholmu v roce 1934, kde skončil druhý. O několik let později, Mnichov 1937, byl na mistrovství Evropy volnostylařů pátý. V zápase řecko - římském byl jeho častým soupeřem Němec Kurt Hornfischer, trojnásobný mistr Evropy (1933-35), který se později stal také mistrem Evropy ve volném stylu na mistrovství Evropy v Mnichově v roce 1937. Klapuch byl v řecko - římském stylu po čtvrtém místě na mistrovství Evropy v Římě v roce 1934 zanedlouho třetí, a to na mistrovství Evropy v Paříži v roce 1937. Na XI. olympijských hrách v Berlíně v roce 1936 nastoupil jak v klasickém, tak volném stylu. V „klasice“ byl vyřazen už ve třetím kole. Ve volném stylu ho porazil pouze reprezentant Estonska

¹⁶⁹ Margolius, J.: *Těžká váha*. In. Signál, 9.2.1973, s. 3

¹⁷⁰ Margolius, J.: *Těžká váha*. In. Signál, 9.2.1973, s. 3

¹⁷¹ František Peterka (*17.3.1922 v Praze) Studoval dva roky na soukromé obchodní škole, v roce 1941 byl přijat na státní konzervatoř, kterou byl v období 1943-45 nucen z důvodů totálního nasazení opustit, dokončil ji v roce 1946. Od roku 1947 působil ve Slováckém divadle v Uherském Hradišti, v roce 1951 přešel do libereckého divadla, v letech 1955-56 působil v olomouckém divadle, v roce 1956 se vrátil do angažmá v libereckém divadle, kde setrval až do roku 1992. Vytvořil řadu filmových rolí, mimo jiné: Šest černých dívek, Vražedný týden, Černý vlk, Dáma na kolejích, Vrah skrývá tvář, Příště budeme chytřejší, staroušku, Zítřka to roztočíme, drahoušku, či Čtyři vraždy stačí, drahoušku. Nezapomenutelné je jeho ztvárnění postavy Krakonoše v televizním zpracování Krkonošských pohádek.

Kristjan Palusalu (1908 - 1987), který zde v obou stylech zvítězil. Svou suverenitu Palusalu obhájil rovněž o rok později na mistrovství Evropy v Paříži.

Na zíněnků Klapuch nastupoval ve volném i klasickém stylu v nejtěžší váhové kategorii nad 87 kg. Sám vážil 112 kg. Vynikal silou a pestrostí chvatů. Jeho nejcennějším sportovním úspěchem byla stříbrná olympijská medaile v zápase ve volném stylu (Berlín 1936).

Český policista, zápasník a olympionik Josef Klapuch vystupoval v mnoha epizodních filmových rolích, které vyžadovaly vysoké a urostlé muže. Jednu z hlavních postav vytvořil ve vesnickém dramatu režiséra Václava Kubásky (1897 - 1964) Děti velké lásky (1936). Z Klapuchových dalších filmových rolí: vojín - Svatý Václav (1929, režie Jan Stanislav Kolár /1896 - 1973/), kat - Psohlavci (1931, režie Svatopluk Innemann /1896 - 1945/), strážník - Ze soboty na neděli (1931, režie Gustav Machatý /1901 - 1963/), strážník - Anton Špelec, ostrostřelec (1932, režie Martin Frič /1902 - 1968/), lupič - Peníze nebo život (1932, režie Jindřich Honzl /1894 - 1953/), strážník - Sestra Angelika (1932, režie Martin Frič /1902 - 1968/), strážník - Sňatková kancelář (1932, režie Svatopluk Innemann /1896 - 1945/), masér - Jedna z milionu (1935, režie Vladimír Slavínský /1890 - 1949/), dřevorubec Jan - Děti velké lásky (1936, režie Václav Kubásek /1897 - 1964/), strážník - Srdce na kolejích (1937, režie Jan Sviták /1896 - 1945/).

Josef HERDA (* 21. dubna 1910 v Trnavě, † 4. října 1985 v Bratislavě)

Josef Herda pocházel z početné rodiny zámečníka trnavského pivovaru. Vyučil se stejnému řemeslu a za prací do Prahy odešel již v 17-ti letech. Než vstoupil do tělocvičny A.F.K. Stráže bezpečnosti, krátkou dobu cvičil v Sokole. Na začátku své kariéry zkoušel vzpírání, ale poté mu učaroval zápas, jemuž zůstal věrný celý život. Ve 30. letech 20. století patřil v klasickém stylu k československé špičce, většinou zápasil v lehké váze do 66-ti kg. V roce 1932 se z důvodu nedostatku finančních prostředků nezúčastnil X. Olympijských her v Los Angeles, byť patřil do skupiny sportovců, na jejichž účast sportovní příznivci uspořádali sbírku. Na XI. Olympijských hrách v Berlíně v roce 1936 však již nechyběl a v klasickém stylu ve váze do 66-ti kg dosáhl svého životního úspěchu, když získal stříbrnou medaili. V roce 1942 opustil Prahu a s rodinou se vrátil zpět na Slovensko. Po 2. světové válce zápasil i ve vyšších

váhových kategoriích, kdy např. v roce 1946 zvítězil v těžké váze nad soupeřem, který byl o neuvěřitelných 67 kg těžší. V roce 1949 reprezentoval Herda Československo ve střetnutí s Rumunskem a Sovětským svazem. Kariéru závodníka ukončil v roce 1956. Patnáctinásobný mistr Československa zůstal zápasu věrný mimo žíněnku, a to v roli trenéra, rozhodčího a funkcionáře.

9. ZÁVĚR

Důležitost tělesné výchovy a sportovních činností navazujících na potřeby výkonu služby policisty a četníka jako první pochopili vedoucí policejní představitelé Sboru uniformované stráže bezpečnosti v Praze, kteří počátkem 20. let 20. století projevili vůli, podpořili snahu zapálených policistů a tím vznik prvního sportovního klubu - prvního policejního sportovního klubu, který se pyšnil názvem Athletický fotbalový klub Stráže bezpečnosti Praha.

Po velkém úsilí získal A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha v roce 1924 rozlehlý pozemek v Karlíně na Invalidovně. Díky pracovitosti, snaze a pílí všech členů byla zakrátko postavena tělocvična a hřiště, které využívalo postupně 7 odborů A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha (šermířský, plavecký, rohovnický, lehkootletický, fotbalový, těžkootletický, a od roku 1936 odbor jiu-jitsu). Všechny odbory řídil ústřední výbor, který byl členem Československého svazu těžké atletiky, unie boxerů, fotbalové asociace, svazu šermířského, lehkootletické amatérské unie a svazu jiu-jitsu. Klub plnil vedle své sportovní funkce, rovněž funkci společenskou. Paradoxem je fakt, že klub v názvu nesl slovíčko athletický, ač královna sportu byla v počátcích zastoupena jen sporadicky. V podstatě se jednalo o provádění dlouhých běhů. Prapor aktivity drželi vzpěrači, zápasníci a fotbalisté. Atleti se začali významně prosazovat po skončení II. světové války.

Policisté - zápasníci měli svého trenéra, úspěšného zápasníka Karla Halíka, který je v domácích a zahraničních utkáních dovedl obyčejně k vítěznému cíli. Na jejich přípravě se počátkem dvacátých let podepsal rovněž nestor české těžké atletiky Fridolín Hoyer. Zápasníci trénovali po vzoru Finů, Dánů a Maďarů. Při cvičení používali malé činky, běhali, zařazovali skoky střídavě s cviky švédské gymnastiky. Trenér Halík, pozdější jednatel A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha, nechal pod dozorem klubového lékaře vyškolit několik masérů a masáž se tak stala pro zápasníky důležitým prvkem v přípravě.

Postupem času se členové A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha účastnili významných domácích i zahraničních sportovních soutěží, jejichž druhy odpovídaly jednotlivým odborům. A tak se v dobovém tisku můžeme dočíst o úspěších členů

A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha zejména na poli těžkoatletickém, lehkootletickém, plaveckém a fotbalovém. Nutno zdůraznit, že veškerá činnost klubu byla po celé období významně podporována čelními představiteli policie a Ministerstva vnitra. Tito představitelé, jako např. policejní prezident Dr. Richard Bienert, policejní prezident Dr. Vojtěch Dolejš, policejní velitel Richard Penk, policejní velitel Dr. Karel Tomek, revírní inspektor Karel Vild a další se pravidelně účastnili významných domácích sportovních soutěží, na kterých členové A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha dosahovali značných úspěchů. Vedoucí představitelé pražské policie nebyli pouhými pozorovateli sportovních klání. Mnoho uspořádaných závodů obohatili věnováním putovních pohárů, vítězných cen a také se zajímali o dění v klubu, o čemž svědčí i přijímání sportovních delegací ze zahraničí. Souhlasili s výjezdy členů A.F.K. Stráže bezpečnosti na zahraniční soutěže, což vedlo k podpoře činnosti klubu, jeho propagaci a získávání nových přátelství za hranicemi vlasti. Borci A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha nebyli pouze reprezentanty Sboru uniformované stráže bezpečnosti, ale na významných zahraničních sportovních podnicích reprezentovali barvy Československé republiky. Nutno dodat, že dosahovali vynikajících sportovních výsledků, které se zlatým písmem zapsaly do historie tělesné výchovy a sportu Československé republiky.

Činnost klubu byla záslužná a pozoruhodná, zvláště, uvážíme-li, že všichni členové konali své povinnosti bez nároků na odměnu, tedy nezištně a radostně, v plném pochopení, že sport je nezbytnou složkou výcviku moderního bezpečnostního sboru a nezbytnou nutností řádného výkonu bezpečnostní služby.

V šesté kapitole diplomové práce jsem se podrobněji věnoval některým tělovýchovným sportovním aktivitám v letech 1921 až 1939, které jsem vyhledal v archivních materiálech. Vývoj sportovních aktivit a událostí spojených s činností Sboru stráže bezpečnosti Praha v Československé republice v uvedeném období byl podmíněn zejména vztahem a přístupem samotných policistů - sportovců, ale také služebních funkcionářů, kteří na sportovní dění, konané převážně mimo služební dobu, měli obrovský vliv. Celková úroveň výkonů jednotlivců, která se promítala v jednotlivých sportovních utkáních, tak přispívala k dobrému jménu a prestiži sboru. V neposlední řadě se podepsala rovněž na celospolečenském hodnocení nelehké profese strážce pořádku, policisty – četníka. Po vzoru A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha vznikaly postupně na území Československé republiky další sportovní policejní kluby. Jedním

z prvních byl policejní sportovní klub v Plzni, jehož ustavující valná hromada se uskutečnila již v roce 1924. Plzeňskému klubu se v uvedeném roce rovněž podařilo vybudovat vlastní fotbalové hřiště. V roce 1927 měl klub 129 členů a vedoucí postavení si v klubu udržoval fotbalový odbor, jehož mužstvo v roce 1927 postoupilo až do první třídy západočeské fotbalové župy. Dalším byl v roce 1925 sportovní klub stráže bezpečnosti v Bratislavě, který zejména pro nepochopení významu sportu pro stráž bezpečnosti ze strany bratislavského policejního ředitelství až do roku 1928 nevyvíjel téměř žádnou činnost. V témže roce došlo k ustanovení sportovního policejního klubu v Jablonci nad Nisou, který měl ve svém prvopočátku pouze fotbalový odbor. V následujících letech vznikly policejní sportovní kluby v Ostravě, Liberci a Brně, kde po svém odvolání z Prahy působil revírní inspektor Jaroslav Purcner, bývalý mezinárodní sekretář A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha. O činnosti mimopražských sportovních policejních klubů informoval ve své sportovní části Věstník československé stráže bezpečnosti, kde jim ovšem věnoval minimální pozornost.

Připomínkou, citací dobových zpráv, vybraných sportovních výkonů a událostí jsem následně mohl konstatovat, jak kvalitních výkonů dosahovali již v minulosti naši „kolegové“. A tyto jsou mnohdy srovnatelné i s dnešními sportovními výkony, přes propastné rozdíly v tehdejších a současném materiálním i personálním zabezpečení policejního sportu. Zjištěné informace o jednotlivcích i sportovních utkáních poukazují na to, že člověk má omezenou hranici fyzické výkonnosti, ale mnohdy zásadním, rozhodujícím faktorem je jeho volní úsilí a osobní motivace.

Sportovní výkony, přístup k fyzickým aktivitám příslušníků policejního, četnického sboru ve zpracovávaném období let 1921 – 1939 je nepochybně nejen historií ale i stále doložitelným příkladem pro současné policisty. A právě v současné složité době, kladoucí stupňující se nároky na fyzickou i psychickou kondici každého jednotlivce, policisty nevyjímaje.

Jak je zmíněno výstižně i v jedné z dobových citací: *„...každý sport, je-li prováděn rozumně, účelně, systematicky a pro zušlechtnění těla, může nám prospěti při výkonu naší služby. Tuto pravdu měl by mít na paměti každý člen sboru Stráže bezpečnosti a věnovati více pozornosti pěstění svého těla; nezáleží na tom, věnuje-li se běhu, kopané, zápasu, plavectví, tenisu, nebo snad štípá dříví, vzdělává zahrádku a pod.*

*Moderní doba klade zvýšené požadavky na každého člověka a tím více tedy na bezpečnostní orgány.*¹⁷²

Jako příslušník Policie České republiky, se zkušenostmi na úseku problematiky služební tělesné přípravy a policejního sportu, se domnívám, že v porovnání s možnostmi a rozsahem činnosti tehdejších představitelů policejního sportu a dnešních, se máme od svých předchůdců stále co učit. Markantní rozdíl mezi tehdejší a dnešní dobou vidím v tom, že prvorepublikový policista skutečně dokázal po splnění svých služebních povinností dobýt významných sportovních úspěchů, které v mnoha případech posloužily k vynikající prezentaci policejního sboru a Československé republiky. Dnešní policista, obklopen rozsáhlými možnostmi k provádění sportovní činnosti, dokáže, jak jsou tomu mnohé případy dokladem, o sportovní činnosti pouze hovořit.

Domnívám se, že výsledky shrnuté v diplomové práci mohou být zdrojem informací pro odborná pracoviště Policie České republiky, Ministerstva vnitra České republiky, odbornou ale i laickou veřejnost.

¹⁷² LEBEDA, J. Závod hlídek na trati Bílá hora – Pohořelec. In. Bezpečnostní služba. 1931, r. 1, č. 14, s. 222

10. PRAMENY A LITERATURA

Literatura

- ČMEJRKOVÁ, S. DANEŠ, F. SVĚTLÁ, J. *Jak napsat odborný text*. Dotisk I. vydání. Praha: Leda, spol. s.r.o., 2002. 256 s. ISBN: 80-85927-69-1.
- DITRICH, B. *S pozdravem Síle zdar Gustav Frištenský*. Praha: Euromedia Group k.s. - Knižní klub, 2003, 416 s. ISBN: 80-242-1109-2.
- FIKEJZ, M. *Český film: Herci a herečky/ I. Díl: A-K*. Praha: Libri, s.r.o., 1999, 424 s. ISBN: 80-85983-77-X
- FILKA, J. *Metodika tvorby diplomové práce*. Brno: Knihař, 2002, 224 s. ISBN: 80-86292-05-3.
- ECO, U. *Jak napsat diplomovou práci*. Olomouc: Votobia, 1997, 275 s. ISBN: 80-7198-173-7.
- HENDL, J. *Metodologie závěrečné práce: [online]*, ©2004, poslední aktualizace-neuvedeno. Dostupné z: <http://intra.ftvs.cuni.cz./hendl/>
- HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999. 278 s. ISBN: 80-246-0030-7.
- HROCH, J. aj. *Úvod do studia dějepisu*. I. vydání. Praha: SPN, 1985. 304 s.
- KÁRNÍK, Z. *Vznik, budování a zlatá léta republiky 1918-1929*. 2. opravené vydání. Praha: Libri, s.r.o., 2003. 569 s. ISBN: 80-7277-195-7.
- KOLÁŘ, F. a kol. *Kdo byl kdo naši olympionici*. Praha: Libri, s.r.o., 2006. 752 s. ISBN: 80-7277-332-1.
- KÖSSL, J. - ŠTUMBAUER, J. - WAIC, M. *Vybrané kapitoly z dějin tělesné kultury*. Dotisk. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2000. 159 s. ISBN: 80-7184-608-2.
- KOMEŠTÍK, B.-FEJTEK, M. *Metodologie kinantropologického výzkumu: Vybrané přednášky*. I. vydání. Hradec Králové: Gaudeamus, 1997. 175 s. ISBN: 80-7041-290-9.
- MACEK, P. - UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva II. Československo (1918-1939)*. 1. vydání. Praha: Vydavatelství POLICE HISTORY, 1999. 230 s. ISBN: 80-902670-0-9.

MACHUTOVÁ, M. *Technický scénář - 80 let policejního sportu 1921-2001 - Muzeum Policie České republiky - výstava*. Praha 2001.

STELLNER, F. aj. *Internet nejen pro historiky: Jak hledat a najít*. I. vydání. Praha: Grada Publishing a.s., 2003. 112.s. ISBN:80-247-00338-6.

Archivy, muzea, knihovny

Archiv Odboru sportu Ministerstva vnitra České republiky

Národní archiv v Praze

Národní muzeum – oddělení tělesné výchovy a sportu

Muzeum Policie České republiky

Knihovna Národního muzea

Městská knihovna v Praze

Národní knihovna v Praze

Archivní dokumenty – dobový tisk, časopisy

BARTOŠ, J.: *Plavecký výcvik žáků četnických škol*. In: Bezpečnostní služba, 1939, r. 9, č. 6, s. 178-179

BEJSTA, K.: *Ze sportovní činnosti četnictva na Podkarpatské Rusi*. In: Bezpečnostní služba, 1935, r. 5, č. 4, s. 123-124

BRÁZDA: *Závody prvních četníků na lyžích. Četnický lyžařský kurs ve Špindlerově mlýně 1929*. In: Četnická hlídka, 1928-1929, r. 2, č. 14, s. 109-110

HALÍK, K.: *Účast členů A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha na závodech mezinárodních a ME v zápasu řecko-římském ve dnech 27.-30. března 1931 v Praze*. In: Bezpečnostní služba, 1931, r. 1, č. 9, s. 72-74

HALÍK, K.: *Strážník bezpečnosti Josef Klapuch člen AFK SB. ve Švédsku*. In: Bezpečnostní služba, 1932, r. 2, č. 2, s. 383

HALÍK, K.: *Olympijské hry*. In: Bezpečnostní služba, 1932, r. 2, č. 9, s. 138-139

- HALÍK, K.: *II. „OLD-BOYS“ v AFK Strážě bezpečnosti - Praha*. In: Bezpečnostní služba, 1932, r. 2, č. 13, s. 204
- HALÍK, K.: *Členové AFK. strážě bezpečnosti Praha Jar. Skobla a Jos. Urban na olympijských hrách v Los Angeles v USA*. In: Bezpečnostní služba, 1932, r. 2, č. 20, s. 314-319
- HALÍK, K.: *AFK. strážě bezpečnosti Praha má ve svých řadách nejlepší čl. vzpěrače*. In: Bezpečnostní služba, 1933, r. 3, č. 1, s. 27-28
- HAVEL, E.: *Championáty Evropy ve vzpírání břemen 1931 v Lucemburku*. In: Bezpečnostní služba, 1931, r. 1, č. 20, s. 344-345
- HAVEL, E.: *Mezinárodní utkání v zápase řecko-římském policejních teamů Paříž - Praha*. In: Bezpečnostní služba, 1932, r. 2, č. 6, s. 94-95
- HAVEL, E.: *Mistrovství Evropy ve vzpírání břemen v Essenu*. In: Bezpečnostní služba, 1933, r. 3, č. 11, s. 333-334
- HAVEL, E.: *Tělovýchova u vládní policie*. In: Bezpečnostní služba, 1940, r. 10, č. 5, s. 72-76
- HORNA, F.: *O vzniku nejmladší sekce při A.F.K. strážě bezpečnosti v Praze pro přestování „jiu-jitsu“*. In: Bezpečnostní služba, 1936, r. 6, č. 11, s. 347
- JAKESCH, Z.: *I. Střelba do terče*. In: Bezpečnostní služba, 1932, r. 2, č. 13, s. 204
- JANOUŠEK, F.: *Závody ve střelbě v Teplicích - Šanově*. In: Bezpečnostní služba, 1936, r. 6, č. 10, s. 312
- KADLEC, J.: *Sport a četnictvo*. In: Bezpečnostní služba, 1939, r. 9, č. 8, s. 211-212
- LEBEDA, J.: *Závod hlídek na trati Bílá hora - Pohořelec*. In: Bezpečnostní služba, 1931, r. 1, č. 14, s. 221-222
- LEBEDA, J.: *Závod Praha-Mělník*. In: Bezpečnostní služba, 1931, r. 1, č. 14, s. 222-223
- KONAŘÍK, B.: *Tři dny u bratří zagrebských*. In: Bezpečnostní služba, 1934, r. 4, č. 10, s. 301-304

- MATĚJČEK, J.: *Z činnosti A.F.K. Stráže bezpečnosti v Praze*. In: Bezpečnostní služba, 1931, r. 1, č. 8, s. 122-123
- MATĚJČEK, J.: „*AFK. Stráže bezpečnosti Praha*“, *mistrem republiky v zápase řeckořímském a ve vzpírání břemen*. In: Bezpečnostní služba, 1932, r. 2, č. 20, s. 319
- MATĚJČEK, J.: *10 let trvání atleticko-footballového klubu stráže bezp.* In: Bezpečnostní služba, 1931, r. 1, č. 11, s. 174-175
- MATĚJČEK, J.: *Přátelské utkání ve vzpírání břemen mezi mužstvy klubů stráže bezpečnosti Vídeň - Praha*. In: Bezpečnostní služba, 1933, r. 3, č. 1, s. 28-30
- MATĚJČEK: *Činnost sportovního klubu (A.F.K.) stráže bezpečnosti v Praze r. 1934*. In: Bezpečnostní služba, 1935, r. 5, č. 5, s. 103
- MATĚJČEK, J.: *1921 - 1936 A.F.K. stráže bezpečnosti v Praze*. In: Bezpečnostní služba, 1936, r. 6, č. 9, s. 283-285
- MATĚJČEK, J. - ŘIČÁNEK, F.: *A.F.K. Stráže bezpečnosti v Praze zahájilo jubileum 15 letého trvání zápasem se Švédy*. In: Bezpečnostní služba, 1936, r. 6, č. 7, s. 216-218
- MATĚJČEK, J.: *Jubilejní oslavy státního uniformovaného policejního strážního sboru v Praze*. In: Bezpečnostní služba, 1938, r. 8, č. 5, s. 146-147
- MENŠÍK, J. *Jak dobyl V. Bečvář mistrovství Evropy ve vzpírání*. In: Star, 1933, r. 8, č. 40, s. 3
- ŘIČÁNEK, F.: *Josef Urban*. In: Bezpečnostní služba, 1932, r. 2, č. 20, s. 301
- ŘIČÁNEK, F.: *Polizei-Sport-Vereinigung Wien - A.F.K. Straž bezpečnosti*. In: Bezpečnostní služba, 1933, r. 3, č. 7, s. 218-219
- ŘIČÁNEK, F.: *Plavecké závody otužilců*. In: Bezpečnostní služba, 1934, r. 4, č. 4, s. 110
- SAGGITARIUS: *Střelecké závody v Novém Bydžově*. In: Bezpečnostní služba, 1939, r. 9, č. 6, s. 25
- SAGITTARIUS: *Střelecké závody*. In: Bezpečnostní služba, 1939, r. 9, č. 8, s. 250
- STANKO, S.: *Pražští policisté v Bruselu*. In: Bezpečnostní služba, 1931, r. 1, č. 7, s. 94-96

STRÁŽMISTR SPORTSMAN: *Otázka sportu čs. četnictva*. In: Četnická hlídka, 1925-1926, r. 8, č. 34, s. 134-135

ŠLEHOFER, V.: *III. XIII. Závod hlídek s vojenskou hlídkovou výzbrojí na trati Bílá hora - Pohořelec*. In: Bezpečnostní služba, 1932, r. 2, č. 13, s. 204-205

TOMEK, K.: *Oslavy 10letého trvání A.F.K. Stráže bezpečnosti a I. šachovního klubu Stráže bezpečnosti Praha*. In: Bezpečnostní služba, 1931, r. 1, č. 15, s. 227-232

TOMEK, K.: *Mezinárodní policejní kolegialita*. In: Bezpečnostní služba, 1937, r. 7, č. 2, s. 63

ULLMANN: *Šerm šavlí a četnictvo*. In: Četnická hlídka, 1925-1926, r. 8, č. 30, s. 118

V., R.: *Četnictvo podporuje brannost našeho venkova*. In: Bezpečnostní služba, 1937, r. 7, č. 10, s. 311-312

VALTR, B.: *Vážné slovo o sportu*. In: Bezpečnostní služba, 1941, r. 11, č. 6, s. 183-186

VÁŇA, R.: *Význam tělocviku pro čs. četníka*. In: Bezpečnostní služba, 1934, r. 4, č. 10, s. 294-299

MINISTERSTVO VNITRA. *Předpis o zbraních a střelbě Četnictva*. Rolnická tiskárna. Praha, 1925.

REDAKČNÍ SKUPINA POLICEJNÍHO KLUBU. *Vojensko-technický výcvik: Cvičný řád pěší a jízdní policie, uniformované policejní stráže, cvičení s maskou, tělovýchova, pokyny pro obranný systém, šerm šavlí, nauka o zbraní a střelbě*. MV: Praha, 1938.

Fr. Benajtr (Stráž bezp. Praha), výborný zápasník jiu-jitsu. In: Star, 1937, r. 11, č. 24

Championát Evropy v řecko-římském zápase v Praze. In: Star, 1931, r. 6, č. 11, s. 13

Championáty Evropy ve vzpírání břemen 1931 v Luxemburku. In: Rekord, 10.10.1931, r. 2, č. 41, s. 2

IX. Stráže bezpečnosti – A.F.K. Vršovice 3:1. In: Start, 6.10.1921, r. 1, č. 24, s. 181

Klapuch o svých cestách po Švédsku. In: Rekord, 5.12.1931, r. 2, č. 49, s. 2

Klapuch vítězí ve Švédsku. In: Rekord, 28.11.1931, r. 2, č. 48, s. 3

Match v zápase řecko-římském šestičlenných mužstev. In: Star, 1927, r. 2, č. 85, s. 8

Mezinárodní mistrovství ČSR v Roudn Labem. In: Rekord, 24.10.1931, r. 2, č. 43, s. 5

- Mistrovství Evropy v T.A. kořistí Finů a Švédů.* In. Rekord, 4.4.1931, r. 2, č. 14, s. 1
- Praha-Pardubice za 6 hodin 54 min.* In. Star, 1931, r. 6, č. 38, s. 5
- Různé – Otevření hřiště „Sportovního odboru Stráže bezpečnosti“.* In. Sportman, 1921, r. 3, č. 19, s. 5
- Skobla olympijský vítěz.* In. Star, 1932, r. 33, s. 1
- Sport - Zájezd AFK. Stráže bezpečnosti do Dánska a Norska.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1926, r. 7, č. 10, s. 7-8
- Sport pražské policie.* In. Sportsman, 1921. r. 2, č. 4, s. 2
- Sport. 24.-25. květen ve znamení vítězství těžkých a lehkých atletů AFK. SB.-Praha.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1930, r. 12, č. 11, s. 7
- Sport. A.F.K. Stráže bezpečnosti dobyl mistrovství ČSR.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 9, s. 8
- Sport. A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha mistrem Moravy a Slezska.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1929, r. 11, č. 1, s. 7
- Sport. A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha v Polsku.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 17, s. 10
- Sport. A.F.K. Stráže bezpečnosti v Praze.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 23, s. 7
- Sport. AFK. Stráže bezpečnosti - Těžkoathletický odbor - SK. Kročehlavy.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1926, r. 8, č. 4, s. 11
- Sport. AFK. Stráže bezpečnosti Praha-AC Ziegried Jablonec n. N..* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1930, r. 12, č. 5, s. 7
- Sport. AFK. Stráže bezpečnosti v Praze-AK. Michle 5-1.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 16, s. 8
- Sport. AK. DAN-AFK. Stráž bezpečnosti Praha.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1929, r. 11, č. 10, s. 7
- Sport. Bílá Hora - Pohořelec.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1930, r. 12, č. 11, s. 7
- Sport. Football.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1927, r. 9, č. 3, s. 10
- Sport.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1927, r. 9, č. 5, s. 11

- Sport.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 3, s. 8
- Sport. KA. Žižka – AFK. Stráže bezpečnosti Praha.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 11, s. 7
- Sport. Lehká atletika.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1926, r. 8, č. 5, s. 6
- Sport. Mezinárodní závody v Brně.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1927, r. 9, č. 3, s. 10
- Sport. Oslava 5letého založení A.F.K. Stráže bezpečnosti.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1927, r. 9, č. 5, s. 11
- Sport. Přetahování lanem o mistrovství ČSR.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 16, s. 8
- Sport. Skobla členem A.F.K. S.B. Praha.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 15, s. 9
- Sport. Skvělé úspěchy borců AFK. Stráže bezpečnosti v Praze* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1927, r. 9, č. 9, s. 10
- Sport. Světová soutěž ve vzpírání v Mnichově.* In. Rekord, 1.11.1930, r. 1, č. 33, s. 4
- Sport. Těžká atletika. Exhobiční zápasy ve Vysokém Mýtě.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1927, r. 9, č. 6, s. 9-10
- Sport. Těžká atletika.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1926, r. 8, č. 5, s. 6
- Sport. Těžká atletika.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1926, r. 8, č. 9, s. 10
- Sport. Těžká atletika.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1929, r. 11, č. 13-14, s. 11
- Sport. Těžko-atletický trojmatch v tělocvičně na Invalidovně.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1930, r. 12, č. 4, s. 9
- Sport. Turnaj těžkých vah ve Štrasburku.* In. Rekord, 15.11.1930, r. 1, č. 35, s. 3

- Sport. Valná hromada A.F.K. Stráže bezpečnosti v Praze.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 2, s. 8
- Sport. Valná hromada AFK. Stráže bezpečnosti Praha.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1930. r. 12, č. 4, s. 9
- Sport. VI. Řádná válná hromada AFK Stráže bezpečnost.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1927. r. 8, č. 10, s. 9
- Sport. VIII. Řádná valná hromada AFK. Stráže bezpečnosti v Praze.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1929, r. 11, č. 3, s. 11
- Sport. Zájezd borců AFK. Stráže bezpečnosti Praha (těžké sekce) do Německa.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1929, r. 11, č. 18, s. 9
- Sport. Závod hlídek Bílá Hora - Pohořelec.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1928, r. 10, č. 11, s. 6-7
- Sport. Závod hlídek Bílá hora – Pohořelec (5,5 km).* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1926, r. 8, č. 4, s. 11
- Sport. Závod hlídek v plné výzbroji Bílá Hora - Pohořelec.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1929, r. 11, č. 11, s. 6
- Sport. Závod na trati Praha - Mělník.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1929, r. 11, č. 11, s. 7
- Sport. závody hlídek vojenských a stráže Bílá hora - Pohořelec.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1927, r. 9, č. 3, s. 10
- Sportovní zprávy - První akademie sportovního odboru stráže bezpečnosti.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1921, r. 3, č. 2, s. 4-5
- Sportovní zprávy - závod hlídek.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1925, r. 7, č. 2, s. 6
- Sportovní zprávy-Slavnostní otevření hřiště.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1925, r. 7, č. 4, s. 7
- Sportovní zprávy, Otevření hřiště „Sportovního odboru čsl. Stráže bezpečnosti“ v Holešovicích na Maninách, 15. května 1921.* In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1921, r. 3, č. 3, s. 4-5

Sportovní zprávy. A.C.DAN z Kodaně-A.F.K.S.B. Praha. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1924, r. 6, č. 7, s. 6

Sportovní zprávy. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1921, r. 3, č. 1, s. 4

Sportovní zprávy. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1923, r. 5, č. 5, s. 7

Sportovní zprávy. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1924, r. 5, č. 10, s. 7

Sportovní zprávy. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1924, r. 5, č. 11, s. 8

Sportovní zprávy. Klub bez hřiště. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1924, r. 6, č. 4, s. 9

Sportovní zprávy. Kopaná. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1924, r. 6, č. 4, s. 9

Sportovní zprávy. Národní závody o mistrovství Čech v Táboře dne 15. a 16. prosince 1923. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1924, r. 5, č. 10, s. 7

Sportovní zprávy. Závod Praha-Mělník. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1924, r. 6, č. 3, s. 5-6

Těžká atletika: K utkání Praha-Paříž v zápase řecko-římském dne 31.III.1932 v Lucerně. In. Star, 1932, r. 7, č. 14, s. 13

Těžká atletika. In. Rekord, 8.8.1931, r. 2, č. 32, s. 3

Těžká atletika. In. Sportsman, 1922, r. 4, č. 190, s. 3

Těžkoathletické mužstvo A.F.K. Stráže bezpečnosti. In. Sportsman, 1925, r. 6, č. 10, s. 8

Urban jako americký policeman. In. Star, 1932, r. 7, č. 41, s. 8

Valná hromada A.F.K. Stráže bezpečnosti. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1926, r. 7, č. 11, s. 8

Vojenský - policejní sport. In. Sportsman, 1925, r. 7, č. 13, s. 5

Vojenský sport. In. Sportsman, 1924, r. 6, č. 17, s. 10

Výkvět řecko-římských zápasníků-amateurů z celé Evropy v Praze 27.-30.III. v Lucerně. In. Star, 1931, r. 6, č. 13, s. 9-10

Vzkříšení řecko-římského zápasu. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1923, r. 5, č. 9, s. 7

Závod vojenských a policejních hlídek. In. Star, 1932, r. 7, č. 18, s. 15

Zprávy sportovní. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1921, r. 3, č. 9, s. 5

Zprávy sportovní. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1922, r. 3, č. 12, s. 5-6

Zprávy sportovní. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1922, r. 4, č. 6, s. 5

Zprávy sportovní. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1922, r. 4, č. 8, s. 6-7

Zprávy sportovní. In. Věstník československé stráže bezpečnosti, 1922, r. 4, č. 7, s. 4

Elektronické zdroje

<http://intra.ftvs.cuni.cz/hendl/>

www.citace.com

<http://zivotopisyonline.cz>

www://vzpirani.cz

11. PŘÍLOHA

Foto č. 1
Vlajka A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha

Policejní ředitelství v Praze.

C. J. 271603
17934 č. 1.

V PRAZE, dne 19. prosince 1921.

Příloha: 4. Stanovy v trojíh opisu,
1 obzr.

Zemská správa politická

v Praze.

Příložený návrh stanov A. F. K. Stráže bezpečnosti byl mi předložen zástupci majitele stráže bezpečnosti ve Záhradčích, aby se ohlásil utvoření se nového spolku a stanov tyto předložil služební cestou tamnímu úřadu na základě par. 4. zákona z 15. listopadu 1867 č. 134 ř. z.

Předkládám návrh stanov výše uvedeného spolku s tím, že proti ustavení se spolku jako velitel sboru stráže bezpečnosti v Praze ničeho namítám, protože úkolem spolku toho bude jediné pěstování aparátu svého domova, což má pro zřízení vzhledu stráže veliký význam. Pokud se týče výkonu služby, nepřipustím, aby spolkovou činností služba majitele stráže bezpečnosti trpěla. Rovněž proti příloženému návrhu spolkového odstavku ničeho namítám.

Ústřední inspektor stráže bezpečnosti:

Zemská správa politická
v Praze.

28. XII. 1921 8589 č. 1921

PM X
K

431780

Kraus
Policejnímu ředitelství
v Praze

Foto č. 2

Dopis velitele Sboru stráže bezpečnosti v Praze, ústředního inspektora Zajička, ze dne 19. prosince 1921 adresovaný Zemské zprávě politické v Praze, obsahující informaci o ustanovení A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha.

Číslo 24

Příloha:

Zemská správa politická

v Praze.

Věnovem čís. 2/A- 6589 at 1921, S. S. sp. p. 16528
at 21 ze dne 17. ledna 1922 byla zemskou správou politickou
v základě zákona ze dne 15. listopadu 1867, §. 134 p. 2. vrate na
všední utvoření spolku s názvem: A. F. K. Stráža bezpečnosti se
sídlem v Praze.

Spolek tento konal ustavující valnou hromadu,
kterou řádně oznámil policejnímu ředitelství v Praze, rovněž
oznámil své ustavení a předložil řádně jména a adresy účastníků
na výboru spolku.

Na základě výše citovaného výnosu žádá spolek,
aby mu bylo povoleno používání příloženého spolkového odznaku
kterého budou členové používat jako spolkového odznaku, zejména
při veřejných vystoupeních jednotlivých členů.

V Praze dne 16. února 1922.

Jantich - Jenkyn,
obecní inspektor.

Richard Jurek
ř. i. předseda

Zemská správa politická
v Praze.

1922
1922
1922
65666

Foto č. 3
Žádost A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha ze dne 16. února 1922
o povolení užívání spolkového odznaku.

Foto č. 4
Richard P E N K
I. předseda A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha

Foto č. 5

JUDr. Karel T O M E K

vrchní velitel Sboru uniformované stráže bezpečnosti v Praze

Foto č. 6
Karel V I L D
II. předseda A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha

Foto č. 7
Josef L E B E D A
předseda A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha

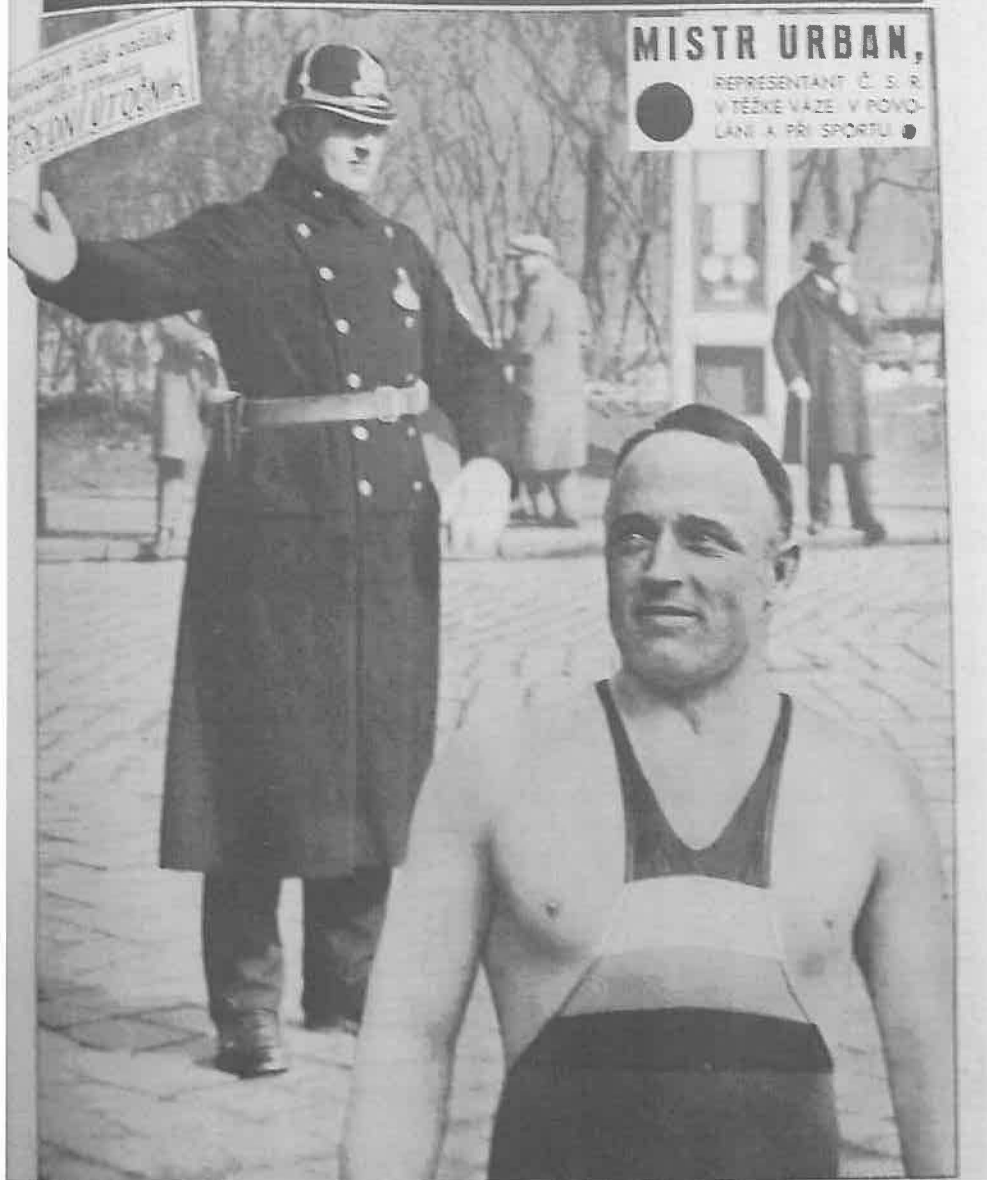
Foto č. 8
Josef B E R Á N E K
zápasník

STAR

Čís. 13 (263)

1 Kč

SPORTOVNÍ TĚLOCVIČNÉ AUTOMOBILOVÉ ROZMANITOSTI

MISTR URBAN,

REPRESENTANT Č. S. R.
V TĚŽKÉ VÁZE V PONO-
LANÍ A PŘI SPORTU

Foto č. 9
Josef URBAN
zápasník

Foto č . 10
Jaroslav S K O B L A
vzpěrač

Foto č. 11
Josef MATĚJČEK
vzpěrač

Foto č. 12
Ing. Josef PŘIBYL
zápasník

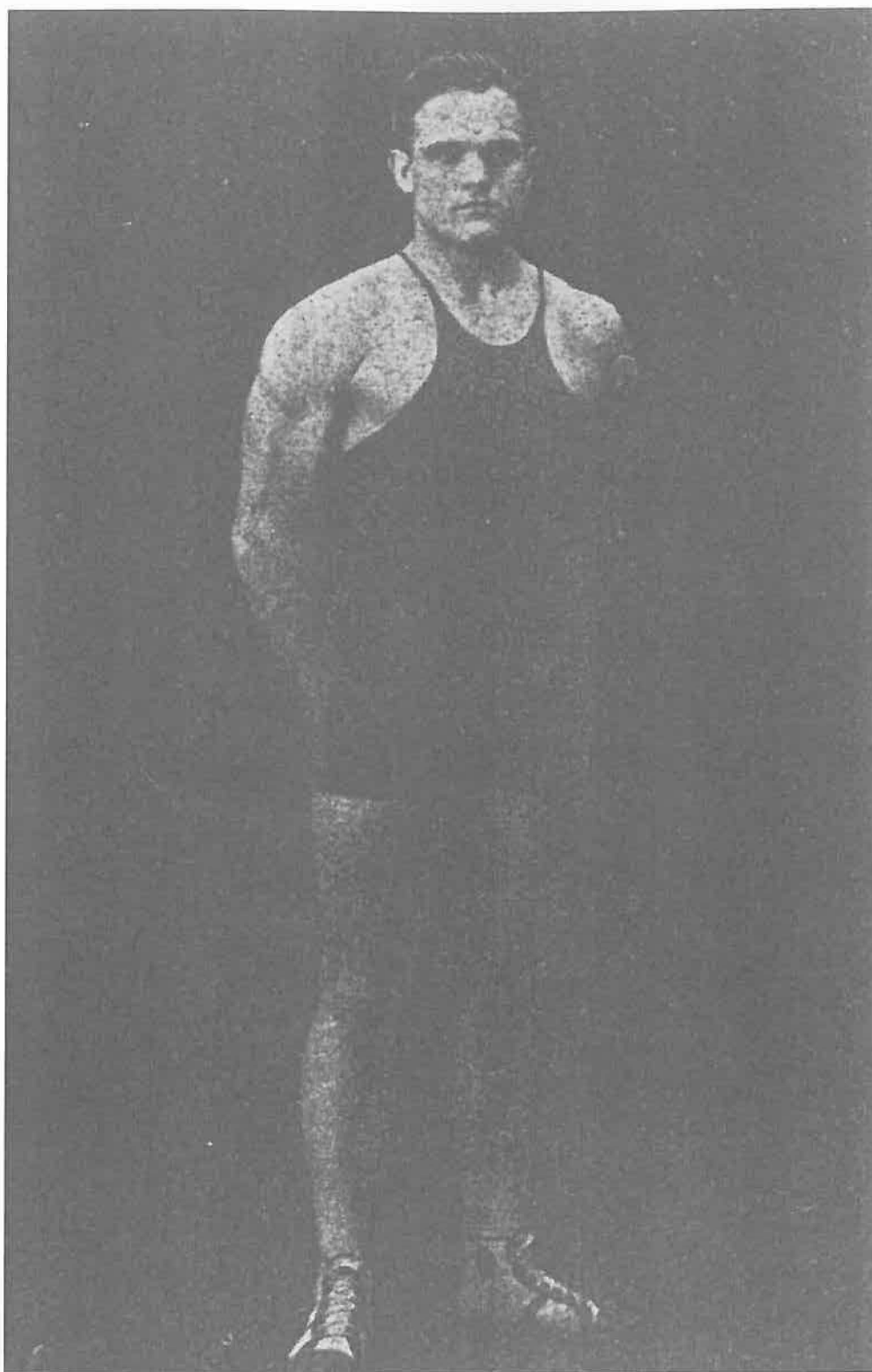

Foto č. 13
Josef KLAPUCH

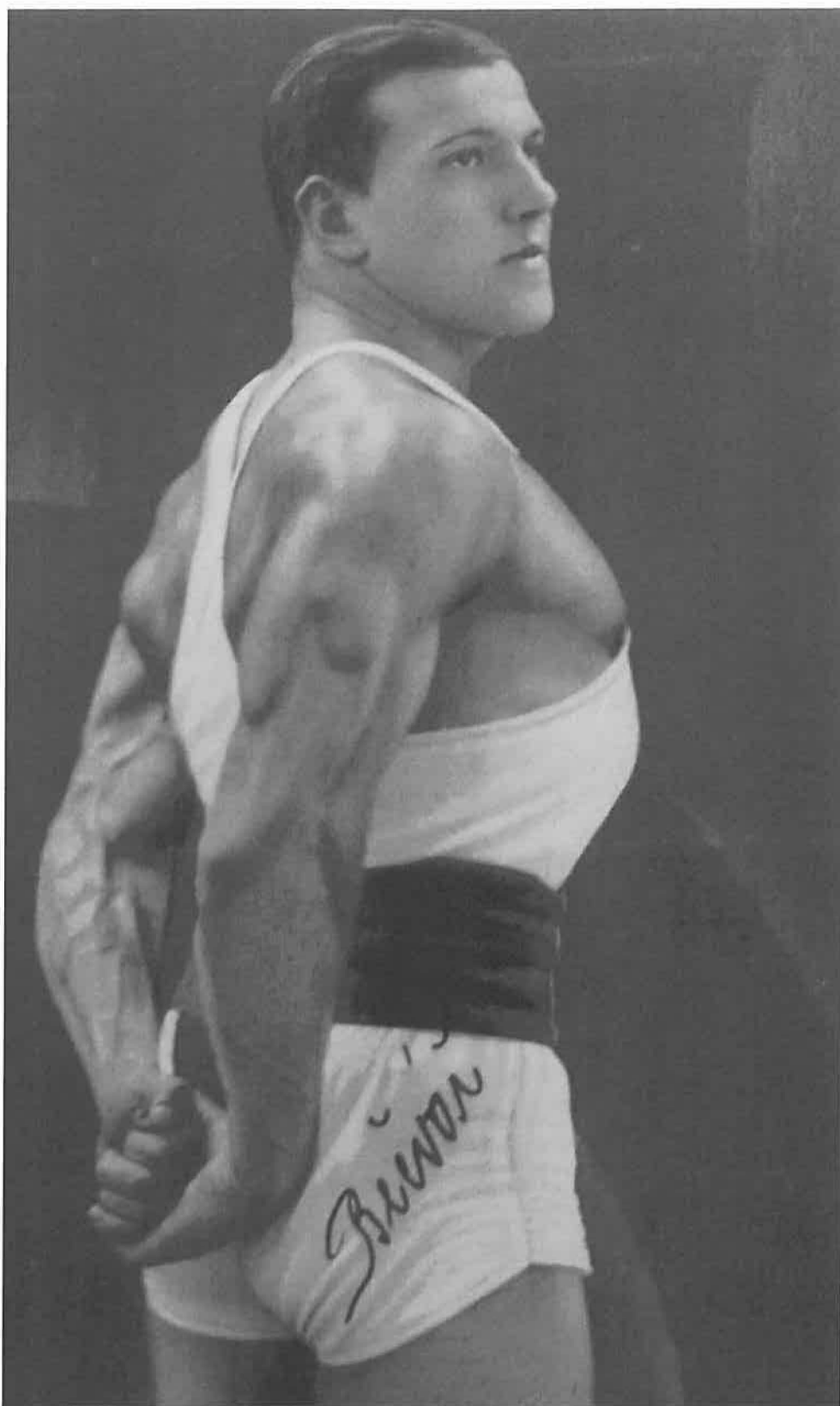

Foto č. 14
Václav B E Č V Á Ř
vzpěrač

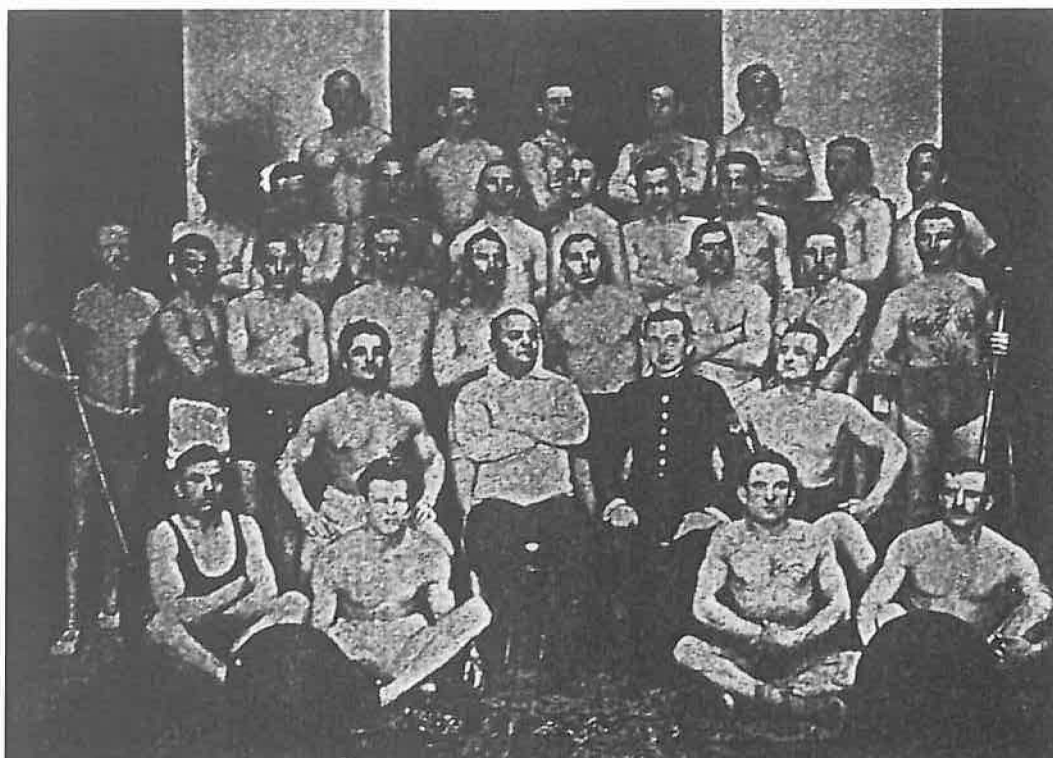

Foto č. 15

**Mužstvo sportovního odboru stráže bezpečnosti Praha
v tělocvičně Fridolína Hoyera v roce 1921**

Osnova tělesné výchovy spol. str. bezpeč.

1. Vychování všeho množství, dle tělesných dispozic, k jakémus oboru nás učeb. sportu, má schopnosti!
2. Utvoření družstev, pro učeb. druh cvičení!
3. Cvičení praktická, společenská, budí povinnost, každému musí stráž bezpečnosti a to bez výjimky, všech přítomných na cvičení.
4. Ku cvičením těm, budou náležeti:
 - a, Škola válečná!
 - b, " rohovická!
 - c, " vch koule!
 - d, " házení diskem!
 - e, " házení oštěpem!
 - f, " s malými činkami!
 - g, " házení kladičem!
 - h, " Tis Titou!

Jako instruktory a proměnateli, jsou:

- Pro brněnské: Jan Balý!
" vápas. i.	Karel Halík!	Klára, Tana, Any jako tréneri
" vch koule	Pásek!	
" házení diskem	Pásek!	
" házení činkami	Andršt!	
" oštěp	Pásek!	
" s malými činkami	Jan Balý	ukazovatel!
" házení kladičem		
" vch. solnici	br. Jelloprovi!	
" skoky	Pásek!	
" box-rohování	Pásek jako tréner!	
" Tis Titou	Hoyera instr.	

Cvičení praktická a spol. cvičení budou vady
v ústavě a 5 hod. celkem.
Cvičení jednotl. okružní a družstevní, vch a Pásek
na školě do 6 hod.

Foto č. 16

Osnova tělesné výchovy pro pražskou stráž bezpečnosti
dle návrhu Fridolína Hoyera

Foto č. 17
Slavnostní otevření hřiště v Karlíně dne 29. června 1925
představení zápasnických mužstev A.F.K. Stráže bezpečnosti
Praha a K.A. Šmejkal

Závodní tým A. F. K. Stráže bezpečnosti v Praze

Urbán Szabo Přibyl Beránek Zupka Vyskočil

Závodní tým klubu atletů „Žižka“ v Praze

Plachý Bordeč Kratochvíl Petr Šašek Bednář

V jaké sestavě nastoupí proti sobě týmy obou klubů?

Oba kluby vzájemně jsou smlouvan, že nastoupí v prvních tělesných váhách (s dovolenou jen 1/2 kg tolerance). Pravidelná sestava týmů obou klubů bude asi:

<p>A. F. K. Stráž bezpečnosti v Praze:</p> <p>Jan Vyskočil 58 kg</p> <p>Gustav Zupka 62 kg</p> <p>Jos. Beránek 67 1/2 kg</p> <p>Josef Přibyl 75 kg</p> <p>Alex Szabo 82 1/2 kg</p> <p>Josef Urban přes 82 1/2 kg</p>	<p>Klub atletů „Žižka“ v Praze:</p> <p>Bordeč Jan</p> <p>Plachý Ant.</p> <p>Kratochvíl Fr.</p> <p>Petr Karel</p> <p>Šašek Josef</p> <p>Bednář Václav</p>	<p>Tělesná váha do:</p> <p>Champion C. S. H. olymp. reprezentace (Pohár 1924 IV. mistři Evropy - říjen 1925), Mistrovství závodníků at. ústavu (Praž 20. listopadu 1925) (výd. II. mistři Maďarska - Bratislava 1925)</p> <p>nejlepší československý zápasník Č. S. H. (1922) rozhodoval at. ústav (přes 20 mužů)</p> <p>nejlepší muž týmu „Žižka“, neporažený olympionik (Pohár 1924), mistrovství zápasníků, československých klubů, zápasník Č. S. H. at. ústavu (rozhodoval nejvíce mužů)</p> <p>mistrovství klubů, champion Slovenska (Hvězda Č. S. H. v Praze, má 29 vítězství 24. zápasů mistrovství)</p> <p>neobčerstvený člen klubu, čtyřnásobný mistr ve své váze, 20 krát titul bývalý klub v mistrovství mistrovství)</p> <p>mistr Slovenska 1925, 1. pro československou v zápasu, vítěz v klubové dráze, 23 vítězství 24. zápasů at. ústavu (klubu)</p>
---	---	--

Zápasno bude ve dvou kolech a 10 min. Nejvíce možný dosažený počet bodů jest 24.

Foto č. 18

Utkání A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha s K. A. Žižka Praha v roce 1927

Foto č. 19

Reprezentační mužstvo Československé republiky v řecko – římském zápase před Mistrovstvím Evropy v Praze v roce 1931
 zleva: Přibyl, Kratochvíl, Nič, Urban, Maudr, Samec, Vávra

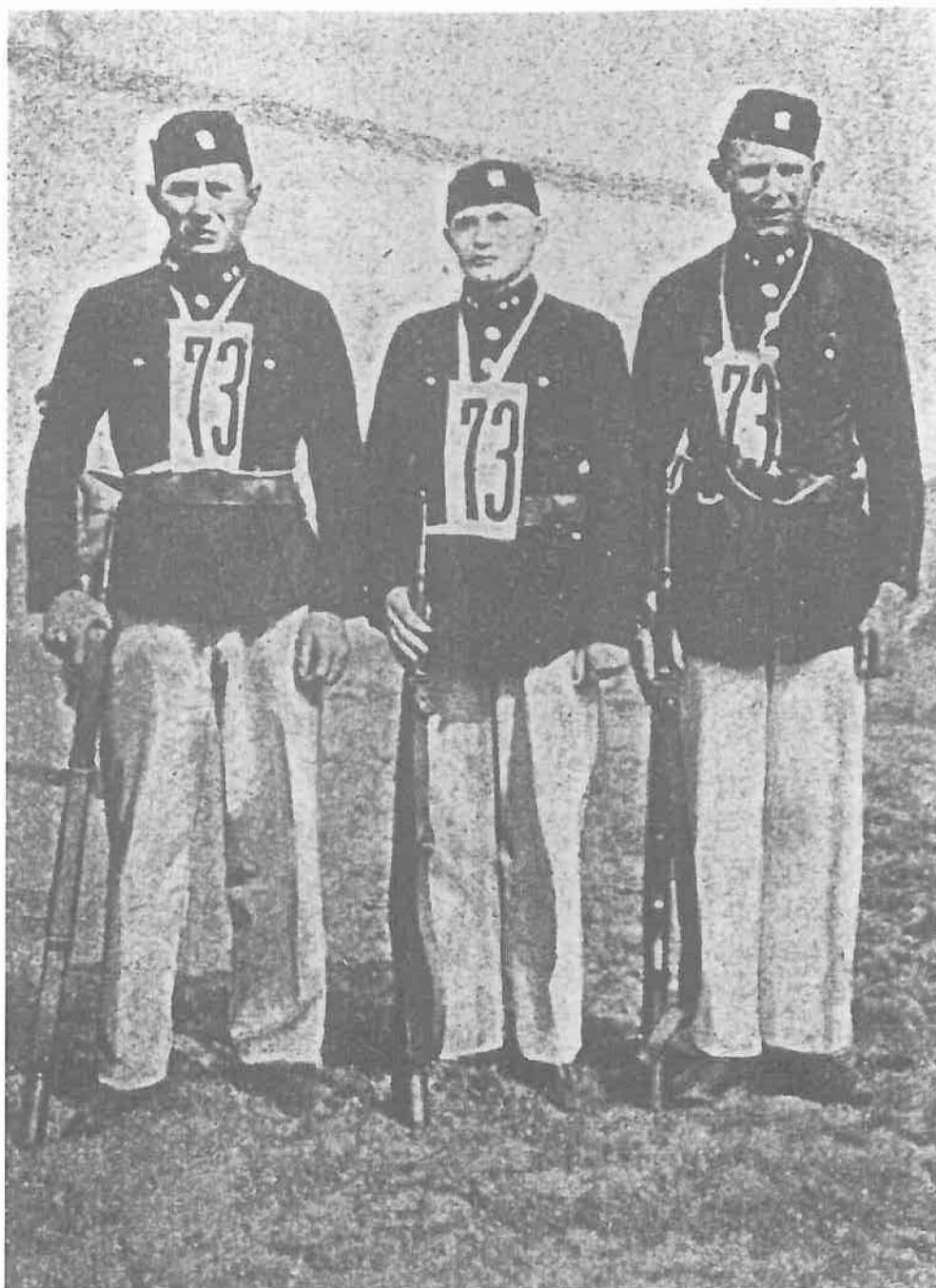

Foto č. 20

Hlídká Sboru stráže bezpečnosti Praha
před závodem Bílá hora – Pohořelec v roce 1932 ve složení:
zleva: Jaroslav Paul, Václav Jelínek, Josef Paul

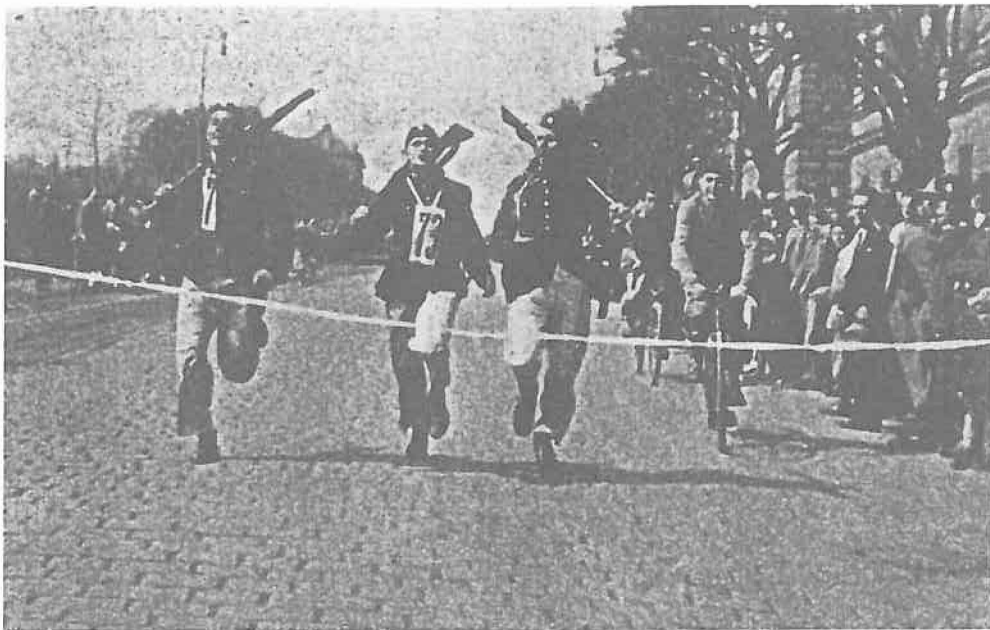

Foto č. 21

Hlídka Sboru stráže bezpečnosti dobíhá vítězně do cíle závodu
Bílá hora – Pohořelec v roce 1932

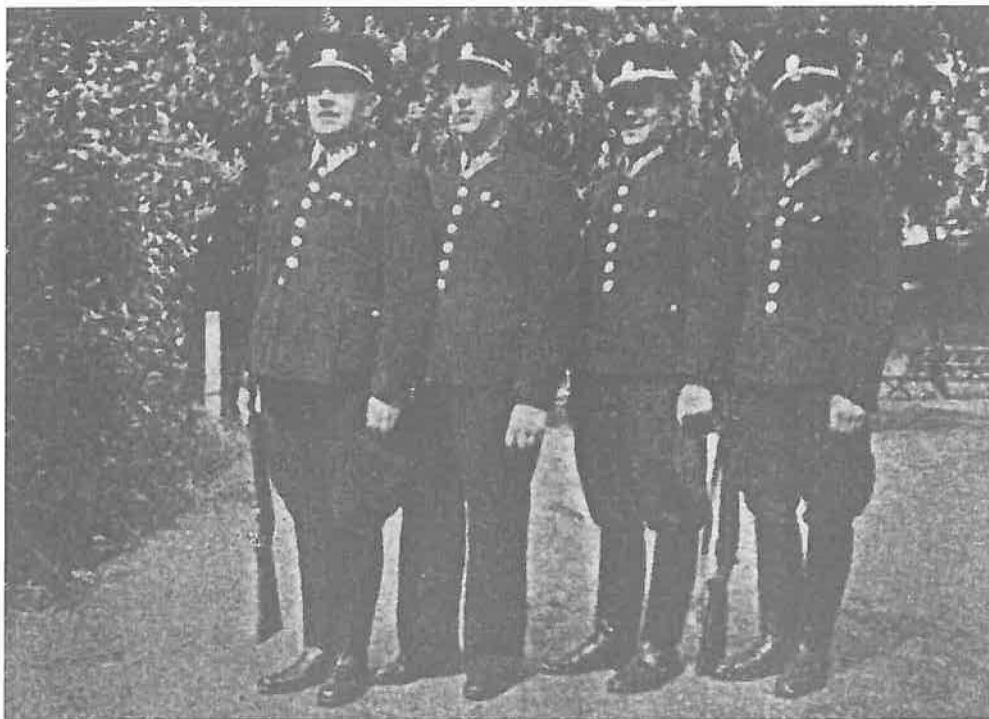

Foto č. 22

Družstvo střeleckého odboru A.F.K. stráže bezpečnosti Praha,
mistr ČSR ve střelbě družstev vojenskou puškou v roce 1932.
Zleva: Řičánek, Navrátil, Veselý, Zvonař.

Foto č. 23

**Fotbalové mužstvo A.F.K. Stráže bezpečnosti Praha na hřišti
Concordie v Záhřebu v roce 1934.**

VRCHNÍ VELITEL
SBORU UNIF. STRÁŽE BEZPEČNOSTI
V PRAZE.

Milý pane Urbane,

dovoluji, abych Vám v uznání Vašich slavných a
světových sportovních výkonů na olympiádě v Los Angeles
i Vaše bezvadné chování projevil jasnějším a více
uvážením.

S přátelským pozdravem
Váš

Prav. dne 16. srpna 1932.

Foto č. 24

Dopis uznání adresovaný Josefu Urbanovi při příležitosti jeho úspěchu
na X. olympijských hrách v roce 1932 v Los Angeles